

İSTANBUL bu yükü KALDIRMIYOR

Demir, beton, insan ve son olarak müsilaj baskısı altında yaşam mücadelesi veren İstanbul, omuzlarındaki yükü kaldıramaz hale geldi. İstanbul'u cazip hale getirme çabasının kentin sorunlarına yenilerini eklediğini söyleyen Prof. Dr. Ferhan Gezici Korten, nüfusun artmasıyla İstanbul'da kırmızı çizgilerin de aşılabacağına işaret ediyor • Sayfa 8'de

Kadıköy'ün değeri kültürel çeşitlilik

» **ARAŞTIRMA** görevlisi Aşlı Ulubaş Hamurcu ve Prof. Fatih Terzi, Kadıköy'ün sosyo-mekansal değişimi ile ilgili bir çalışma yaptı. Hamurcu, "Kadıköy tarihi kent merkezinin bugün hala merkez niteliğini koruyor olmasının en önemli nedenlerinden biri kültürel çeşitliliğin devam ediyor olmasıdır" dedi • Sayfa 10'da

Tarih, hafıza yürüyüşüyle canlanıyor

» **KARAKUTU** Derneği, 26 Haziran'da Kadıköy'de hafıza yürüyüşü gerçekleştirecek. Dernekten Hazal Özkalkan "Kadıköy'ün hafızasını diri tutacak şekilde bir hikaye anlatmak bizce önemliydi" diyor. Yürüyüş için son başvuru tarihi 21 Haziran Pazartesi günü • Sayfa 14'te

Sıfır noktasında yaşayan sanatçılar

» **SANAT** yazarı Eda Yiğit, sanatçıların pandemi döneminde yaşadığı sorunları araştırdı. 150 katılımcıyla yapılan anket çalışmasının sonuçlarına göre; sanatçıların yüzde 43'ü aylık 2 bin TL ve altı ile geçinmek zorunda kalırken, yüzde 80'i ise ikinci bir işte çalışmak zorunda • Sayfa 7'de

İstanbul Sözleşmesi için pedal çevirdiler

» **İSTANBUL** Sözleşmesi'ni Uygula Kampanyası Grubu, "İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçemiyoruz diyerek pedallıyoruz" çağrısı üzerine Yoğurtçu Parkı'nda bulundu. Kadınlar, Caddebostan'a kadar bisiklet sürdü • Sayfa 9'da

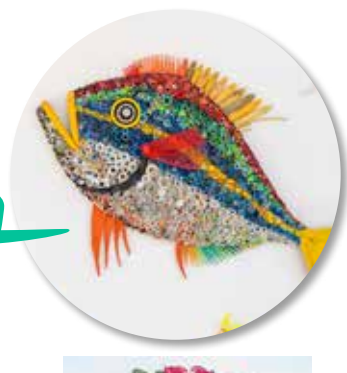

Caddebostan'da 10K Koşusu

» **CADDEBOSTAN** sahilinde "Kadıköy Belediyesi Amazfit Cadde 10K Koşusu ve Spor Festivali" düzenlendi. Koşuya CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel "1920", Kadıköy Belediye Başkanı Şerhil Dara Odabaşı ise "1923" göğüs numarasıyla katıldı • Sayfa 13'te

Denizden çıkan sanat

Sahillerden topladığı çöpleri sanat eserlerine dönüştüren çevre gönüllüsü Şinasi Yelkenci, "İnsanlar atıkları çöp kutusunda görünce tepki vermiyorlar. Ama benim yaptığım işi gördüklerinde ister istemez farkındalıkları artıyor" diyor • Sayfa 9'da

"Kalamış, kamunun elinde kalmalı"

» **KALAMIŞ** Yat Limanı'nın 40 yılına özelleştirilmesi kararı, kamu arazilerini yeniden gündeme getirdi. AKP döneminde artan özelleştirme uygulamalarını İTÜ'den öğretim üyesi Dr. Seçil Özalp değerlendirdi • Sayfa 2'de

Boğazımıza kadar gayta...

BETÜL MEMİŞ 7'DE

Çalışkan arı: Artemis Günebakanlı

MELİS DANIŞMEND 11'DE

Haydarpaşa Çayırı ile yitip gidenler

PINAR ERKAN 10'DA

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar - 119

SUAT DERVİŞ 5'TE

“Kamu arazilerinin özelleştirilmesi AKP döneminde arttı”

AKP döneminde özelleştirme uygulamaları kolaylaştırıldı ve İstanbul'un en önemli kamu arazileri özelleştirildi. Kalamış Yat Limanı'nın da aynı kaderi yaşamaması için Kadıköy Belediyesi yoğun çaba harcıyor. İTÜ'den Dr. Seçil Özalp ile kamu arazilerinin özelleştirilmesinin evvelini ve bugününü değerlendirdik

düzenlemeler limanların özelleştirilmesinde yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilerin faydalanabilmesinin önü açılıyor. Bu yasal düzenlemeler, mega projeler için kamu arazilerinin özelleştirilmesi uygulamalarını önemli ölçüde kolaylaştırıyor. 4046 sayılı kanunda 2000 yılı öncesinde 8 değişiklik yapılırken, 2000-2016 yılları arasında yapılan 46 adet değişiklik ile özelleştirme uygulamaları kolaylaştırılıyor.

Tüm Türkiye için yapılmış bir çalışma var mı bilmiyorum ancak 2000 sonrasında ekonomi politikaları ile şekillenen inşaat temelli kentsel büyüme hedefleri doğrultusunda, büyük kentlerde ve özellikle İstanbul'da özelleştirme uygulamaları artıyor.

● **Son 20 yılda aklınıza gelen, özelleştirilmiş kamu alanları hangileri?**

1980'lerde İstanbul'un en değerli bölgelerinde yer alan büyük kamu arazileri otel, iş-merkezi yatırımları için özellikle yerli-yabancı sermaye ortaklıklarına yap-işlet-devret sözleşmeleri ile tahsis ediliyor. Bunlara örnek olarak Dolmabahçe Sarayı'nın bahçesine yapılan Swiss Otel, Çırağan Sarayı'nın bahçesine inşa edilen Conrad Otel sayılabilir. Ataköy Turizm Merkezi de yine 1980'lerin sonunda özelleştirilen büyük bir kamu arazisi. 2000 sonrasında ise özelleştirilen kamu arazilerinin sayısı ve büyüklüğü artıyor. Ayrıca kamu arazileri proje isimleriyle anılmaya başlanıyor. 2000 sonrasında Zorlu Center, Galataport, Haydarpaşaport, Quasar (Mecidiyeköy Likör Fabrikası), Torun Center (Ali Sami Yen Stadı), HaliçPort örnekler arasında. Emek Sineması'nın içinde bulunduğu Cercle d'Orient tarihi yapı kompleksinde otel, iş ve eğlence merkezi fonksiyonları içeren proje de 1990'lı yılların başında gündeme geliyor, kamu mülkiyetindeki yapının yap-işlet-devret sözleşmesi ile özel sektöre kiralanmasıyla 2000 sonrasında bugünkü adıyla Grand Pera projesi olarak tamamlanıyor.

● **Kentteki en kıymetli araziler, ağırlıklı olarak bu yolla mı elden çıkarıldı? Bir de bunun tercih edilmesinin nasıl bir faydası var?**

İstanbul'un hem ekonomik hem de sosyal ve kültürel anlamda en kıymetli arazilerinin özelleştirilerek kamu yararına aykırı uygulamalara konu edildiğini söyleyebiliriz. Bu alanlar, toplumun geniş kesimlerinin kullanımına sunulmak yerine ekonomik kazanç sağlamak amacıyla kaybedilmiş alanlar.

YOĞUN YAPILAŞMA

● **Kadıköy'de Kalamış Yat Limanı'nın da olduğu bölge için özelleştirme kararı alındı. Güncel durum hakkında ne düşünüyorsunuz?**

Büyük ölçekli projeler kapsamında kamu arazilerinin özelleştirilmesi uygulamalarında, genellikle imar planı değişiklikleriyle mevcut planlara aykırı, ayrıcalıklı imar hakları getiriliyor. Kalamış Yat Limanı için de aynı durum geçerli. Salgınla birlikte daha görünür olan bir gerçek, İstanbul'un yoğun yapılaşma koşulları ile inşa edilen otel ve turistik tesis alanı yerine daha fazla yeşil-açık alana ihtiyacı var.

Kadıköy Belediye Meclisi'nde ihaleye girme yönünde karar alınmış. Liman işletmesinin İstanbul Büyükşehir Belediyesi ya da Kadıköy Belediyesi'ne verilerek kamu elinde kalması ve kamu yararı çerçevesinde kullanılması sağlanabilirse, İstanbul halkı adına büyük bir kazanım olacağını düşünüyoruz.

● Fırat FİSTİK

Türkiye Denizcilik İşletmeleri'ne ait Fenerbahçe-Kalamış Yat Limanı'nın 40 yılına özelleştirilmesiyle ilgili ilan Resmi Gazete'de yayımlandı. Bu alanların özelleştirilmesine karşı çıkan Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, buranın özelleştirilmesi yerine belediyeye verilmesini talep etti.

Kadıköy Belediye Meclisi, 7 Haziran tarihinde yaptığı oturumda, Kadıköy Belediyesi'nin ihaleye girebilmesi için oybirliği ile Odabaşı'na tam yetki verdi.

Kadıköy'deki özelleştirme kararları sonrası kamu alanlarının özelleştirilmesine ilişkin olarak daha önce neler yaşandığını uzmanına sorduk.

Kamu alanlarının özelleştirilmesiyle ilgili ilk yasal düzenlemelerin ne zaman yapıldığını, AKP döneminde ne kadar arttığını ve güncel durumu İTÜ'den şehir plancısı Dr. Seçil Özalp ile konuştuk.

● **Kamu alanlarının özelleştirilmesiyle ilgili yasal düzenleme ilk ne zaman yapıldı?**

Kamu alanlarının özelleştirilmesi uygulamaları, 1980'lerin başlarından itibaren farklı kanunlar ve KHK'larla ülke politika gündeminde yer alan özelleştirme programları kapsamında yürütülüyor. Özelleştirme uygulamaları ile ilgili yasal mevzuatı tek bir kanun altında toplayan ve bugün de yürürlükte olan 4046 sayılı "Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun"un yayımlanma tarihi 27 Kasım 1994. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve Özelleştirme Yüksek Kurulu bu kanunla kuruluyor. 1999 yılında Anayasa'nın Devletleştirme başlığı Devletleştirme ve Özelleştirme olarak değiştiriliyor ve özelleştirme uygulamalarına Anayasa'da yer veriliyor. 1982 tarihli 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu özellikle 80'li yıllarda ve 1984 tarihli 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ise 2000 sonrasında yapılan değişiklikler sonucunda kamu arazilerinin özelleştirilmesinde yasal uygulama araçları olarak kullanılıyor.

İNŞAAT TEMELLİ KENTSEL BÜYÜME

● **AKP döneminde ne kadar arttı?**

Özelleştirimin yasal altyapısı 1980-1990'lı yıllarda oluşturulmaya başlanıyor ancak 2000 sonrasında yasal düzenlemelerle uygulama olanakları giderek artıyor.

2002 ve 2003 hükümet programlarında, geçmiş dönemlerde yürütülen ekonomi programları ve özelleştirme uygulamalarının gerektiği şekilde yapılması eleştiriliyor. Özelleştirme süreç ve uygulamalarını hızlandırmaya yönelik politikaların oluşturulacağı ve gerekli adımların atılacağı taahhüt ediliyor. 2005 ve

2008 yıllarında İmar Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, özelleştirme kapsamına alınan arsa ve arazilerde, 3621 sayılı Kıyı Kanunu veya 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında kalan yerler dahil olmak üzere genel ve özel kanun hükümleri kapsamında yer alan tüm alanlarda, her tür ve ölçekte plan, imar planı ile değişiklik ve revizyonları yapma veya yaptırma yetkisi Özelleştirme İdaresi Başkanlığına, onaylama yetkisi ise Özelleştirme Yüksek Kuruluna veriliyor.

2005 yılında Kıyı Kanunu'na kruvaziyer liman tanımını getiriliyor ve bu limanların kıyılarda yapılandırılmasına olanak sağlıyor. 2004 yılındaki bazı yasal

**Kalamış Yaz Festivali 3 Temmuz'da Başlıyor...
Normalleşme Sürecinde
Film, Caz/Klasik/Popüler Müzik Konserleri,
Spor Etkinlikleri ile...**

Ücretsiz HAZİRAN AYI Çevrimiçi Yetişkin Eğitimleri

Seminer

15 Haziran - 13.30	Psikoterapi Nedir?
16 Haziran - 13.30	"Öğrenme Güçlüklerini Konuşuyoruz" Anadolu ve İbaki Öğretmenleri
18 Haziran - 13.30	Çocuklarda Kayıp ve Yas
18 Haziran - 14.00	Ebeveynlere Yönelik Mahremiyet Eğitimleri
25 Haziran - 13.30	Ailelere Yönelik Sınav Kaygısı Sınıflara hazırlanan öğrenci ebeveynleri
28 Haziran - 13.30	Çocukların Bedensel Söz Hakkı
29 Haziran - 13.30	Kadın Sağlığı Seminerleri Çocukluk ve Ergenlikte Cinsel Eğitim 18+ Kadınlara

Detaylı bilgi ve katılım için sosyaldestek.kadikoy.bel.tr

KALAMIŞ'TA

müsilaj forumu

Marmara'daki müsilaj sorununa dair deniz bilimci Prof. Dr. Cemal Saydam'ın katılımıyla Kalamış Parkı'nda forum düzenlendi

● **Fırat FISTIK**

Kalamış Parkı'nda 12 Haziran Cumartesi günü düzenlenen foruma CHP İstanbul İl Başkanı Dr. Canan Kaftancıoğlu, CHP Genel Başkan Yardımcısı Yüksel Taşkın, CHP İstanbul Milletvekili Ali Şeker, Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, İBB Genel Sekreter Yardımcısı Orhan Demir, İBB Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanı Prof. Dr. Ayşen Erdinçler ve çok sayıda İstanbullu katıldı.

Forumda ilk konuşmayı yapan Prof. Dr. Cemal Saydam, "Marmara Denizi'nin genel bir sorunum sorunu var. Artık hiçbir şey getirmeyin diyor. Bu denge böyle kurulmuş, İstanbul'un nüfusu 6 milyonu kaldırıncı denilmiş. Şimdi nüfus 20 milyona çıktı" dedi.

"EYLEM PLANI OLUŞTURULDU"

"Bir bardak su var elimizde, tepesine kadar dolmuş. Bir damla su bekliyor ki taşsın" diyen Saydam, "Kanal İstanbul'u yaparsanız onun getireceği organik güc ve oksijen yükü, taşı taşıyacac deniz suyu bir bardak daha ilave etmektedir. Belediyeler arıtma tesisini kurdular ama çalıştırmadılar. Gelen suyu direkt bastılar. Temizlense de temizlenirse de Marmara'nın direkt altına gidiyor" diye konuştu.

CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu da Saydam'ın ardından söz aldı ve şunları söyle-

di: "Siyasetçi olarak bulunduğumuz alanlardaki görevli arkadaşlarımız olarak üzerimize düşeni anlayabilme, öğrenebilme adına bu forum çok kıymetli. Cemal hocamıza bizleri bilgilendirdiği için çok teşekkür ediyorum."

İBB Genel Sekreter Yardımcısı İbrahim Orhan Demir ise "Çevre derneklerinin görüşleri bizler için çok önemli. Çevre ve Koruma Daire Başkanımız ile birlikte sizleri dinlemeye geldik. Umarım çok faydalı olur bu buluşmalar. Biz aslında bu konuyla alakalı çalışmalara başladık. Bir eylem planı oluşturduk hafta içi açıklanacak oda. 3 ay içerisinde de bu eylem planının aktörleri ve paydaşları kesin olarak belli olacak ve inşal-

ah bu müsilajdan hep birlikte el birliği ile kurtulacağız. Çok teşekkür ediyorum bu etkinliği düzenleyenlere. Hep birlikte bu işin üstesinden geleceğiz" dedi.

"SAHİP ÇIKACAĞIZ"

Kadıköylü tiyatrocu ve oyuncu Cengiz Bozkurt da şunları söyledi: "Yeşil alanlarımıza, sahillerimize sahip çıkacağız. Sahip çıkmaya devam edeceğiz. Biz buradayız. Her akşam bu parkta çocuklarımız ile birlikte zaman geçiriyoruz. Sadece bu semtin insanları değil sahili olmayan birçok semtin yaşayanları da gelip bu parktan, bu yeşil alandan, bu sahilinden yararlanıyor. Biz zaman içerisinde de bu parkın değişim geçirdiğini, İstanbul'un nefes alamayan birçok insanın buraya gelip aileleriyle çocuklarıyla birlikte zaman geçirdiklerini gördük. Bu mücadeleden vazgeçmeyi düşünmüyoruz. Sahilimize, yeşil alanlarımıza yan yana, omuz omuza durarak sahip çıkmaya devam edeceğiz."

CHP İstanbul İl Başkanlığı'nın düzenlediği ve iki saat süren "Şimdi ve Acil" adıyla yapılan forum, konuşmaların rapor haline getirilip ilgili kurumlarla paylaşılacağı ifade edildikten sonra sona erdi.

İstanbul Boğazı'na çamurun akması engellenecek

İBB'nin Baltalımanı Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisinde 2.4 milyon kişinin atıksuyu biyolojik yöntemlerle arıtılacak. Bu sayede İstanbul Boğazı, yıllık 70 bin ton çamurdan kurtulacak

İstanbul Büyükşehir Belediyesi bağlı kuruluşlarından İSKİ, İstanbul Boğazı için çevre yatırımı hayata geçiriyor. Yaklaşık 2.4 milyon İstanbullunun atıksuyunun, biyolojik yöntemlerle arıtılmasını sağlayacak Baltalımanı Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisinde çalışmalar hızla devam ediyor. Halihazırda sadece ön arıtmadan geçerek İstanbul Boğazı'na gönderilen atıksular, çok daha ileri düzeyde bir arıtma sürecinden geçecek. Bu sayede İstanbul Boğazı, yılda 70 bin ton çamurdan kurtulmuş olacak.

Günlük 600 bin metreküp atıksuyu arıtabilecek tesisin kapasitesi, ihtiyaç duyulması halinde 1.3 milyon metreküpe kadar çıkartılabilecek. Bu yönüyle de kentin en büyük biyolojik arıtma tesislerinden biri olma özelliğini taşıyan tesis, şehrin toplam atık suyunun 6'da 1'ini arıtılabilecek.

TESİSTE ELEKTRİK DE ÜRETİLECEK

Baltalımanı Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisinde, dünyada henüz uygulanmaya başlanan yeni bir teknoloji de hayata geçiriliyor. Türkiye'de ilk kez bu tesiste uygulanacak "Yumurta kesitli çamur çürütücüler" sayesinde verimlilik çok daha büyük oranda artacak. Çamurların çürütülmesi esnasında ortaya çıkan metan gazının elektrik enerjisine dönüşeceğini belirten İSKİ Genel Müdürü Raif Mermutlu, tesisin kendi elektrik ihtiyacının yüzde 60'ını üretebileceğini ifade etti. Bu sayede yılda 23 milyon liralık bir enerji tasarrufu sağlanması hedefleniyor.

SİLÜETE UYGUN RENKLENDİRME

Baltalımanı Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisinin dış görünümüyle de Türkiye'de bir ilk gerçekleşecek. İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun önerisiyle hayata geçirilecek uygulamayla, tesisin çamur çürütme tankları, İstanbul Boğazı'nın silüetine uygun şekilde renklendirilip ışıklandırılacak. 6 tank, sanatsal bir çalışmayla, hem estetik hem de çevreci bir görünüme kavuşacak.

Toplam 430 milyon lira maliyetle hayata geçirilen Baltalımanı Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi inşaatının önümüzdeki sene başında hizmete girmesi planlanıyor.

Foot Care
PodyArt
Ayak Bakım

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

**Çatlak Topuk
Nasır
Kalınlaşmış Tırnak**

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyüklerin için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler:
• 24 Saat Doktor Hizmeti
• 24 Saat Hemşire Hizmeti
• Fizik Tedavi Merkezi
• Diyaliz Hizmeti
• Laboratuvar Hizmeti
• Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
• Konaklama Hizmeti
• Temizlik Hizmeti
• Yemekhane Hizmeti
• Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı
• Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

Hizmet Grubu:
Alzheimer
Demans
Geriyatri
Palyatif (Yatağa Bağımlı)
Parkinson
ALS
NG (Nazogastrik Sondalı) İle Beslenme
PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ
Altıntepe Mah. Galibey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

GENEL KURUL İLANI

YÜCEL KÜLTÜR VAKFI

Vakfımız Yıllık Olağan Genel Kurul toplantısı 25 Haziran 2021 Cuma günü saat 10.00'da vakıf merkezimizde (Alemdar Cad. No: 3-5 Sultanahmet/İstanbul) yapılacaktır.

İlk toplantıda çoğunluk sağlanmadığı takdirde ikinci toplantı 03 Temmuz 2021 Cumartesi günü aynı gündem ile aynı yer ve saatte yapılacaktır.

GÜNDEM

1. Açılış ve yoklama
2. Saygı duruşu
3. Başkanlık divanı seçimi ve divana tutanakları imzalamaya yetkisi verilmesi
4. Gündemin oylanması
5. Yönetim Kurulu Faaliyet ve Denetim Kurulu raporunun okunması ve müzakeresi
6. Yönetim Kurulu'nun ve denetçilerin ayrı ayrı ibrası
7. Ayrılan ve vefat edenlerin yerine yeni girecek kurucuların oylanması
8. 2021 tahmini bütçesinin görüşülmesi ve Yönetim Kurulu'na kalemler arasında aktarma yapma yetkisinin verilmesi
9. 2021 yılı huzur hakkının tespiti
10. Dilek, öneriler ve kapanış

Kadınlar İstanbul Sözleşmesi için pedala çevirdiler

İstanbul Sözleşmesi'ni Uygula Kampanya Grubu'nun "İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz diyerek pedallıyoruz" çağrısı ile Yoğurtçu Parkı'nda bir araya gelen kadınlar, Caddebostan'a kadar bisiklet sürdü

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

C umhurbaşkanlığı Kararı ile 20 Mart tarihinde Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının ardından kadınların yurdun dört bir yanında başlattıkları "İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz" eylemleri sürüyor. Çok sayıda kadın, İstanbul Sözleşmesi'ni Uygula Kampanya Grubu'nun "İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz diyerek pedallıyoruz" çağrısı üzerine 12 Haziran Cumartesi günü Yoğurtçu Parkı'nda buluştu. Kadınlar, "Kararı geri çek sözleşmeyi uygula", "Bir kişi daha eksilmeyeceğiz", "Erkek adalet değil gerçek adalet" sloganları eşliğinde okunan basın açıklamasının ardından dillerinde sloganları, önlerinde pankartları ile Yoğurtçu Parkı'ndan Caddebostan'a kadar pedala çevirdiler.

"ŞİDDETİ ASLA TOLERE ETMİYORUZ" "İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz" diyen kadınlar adına basın açıklamasını Selin Top okudu. 1 Temmuz'un İstanbul Sözleşmesi'nin yürürlükten kalkacağı tarih olduğuna dikkat çeken Selin Top, şöyle devam etti: "Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddetle mücadele için hazırlanmış bu sözleşmeden çıkılmasını kabul etmiyoruz. Mafyalaşmış iktidar hesaplaşmasını yine kadınlar üzerinden yapıyor. Tek adamda toplanan iktidarın saldırdığı ilk uluslararası sözleşmenin İstanbul Sözleşmesi olması tesadüf değil. Şiddet faili erkeklerle 'arkamızdayız' mesajı veriyor. Devlet kadın katillerini koruyor. Katil Musa Orhan öyle korunuyor ki ona katil diyen sanatçılara dava açılıyor. Bizzat iktidarın içinde isimler tarafından öldürülen Yeldana Kaharman, Nadira Kadirova vakalarının üzeri kapatılmaya çalışılıyor. Gülistan Doku gibi kaybedilen kadınların

akıbeti çözülüyor, failer serbest geziyor. Devletin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı hiç utanmadan 'tolere edilebilir' şiddetten bahsediyor. Hayır biz şiddeti asla tolere etmiyoruz. Tolere edilmesi beklenen şiddet her yıl yüzlerce kadını öldürüyor."

Selin Top, "İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılarak kadın danışma ve dayanışma merkezlerinin standartlarının ve erişilebilirliğinin artırılması ile tecavüz kriz merkezlerinin kurulması gibi yükümlülüklerden kaçmak isteniyor. Geri çekilmek demek mülteci ve göçmen kadınların adalete erişim haklarını gasp edip çok boyutlu şiddete maruz bırakmak demek" dedi.

"1 TEMMUZ'DA TAKSİM'E ÇAĞIRIYORUZ"

Pandemide sadece hanelerde değil sokakların tenhalaşmasından fırsatla kamusal alanda da maruz bırakılan şiddetin daha da arttığının altını çizen Top, "Bisikletli, bisikletsiz kadınlar olarak sokakları, meydanları, geceleri terk etmeyeceğiz. Yaşam hakkımız için alanları doldurmaya devam edeceğiz. Bugünde burada, tüm renklerimizle yan yana, omuz omuza ve el ele hayatlarımıza sahip çıkmak için toplandık. 1 Temmuz'a kadar İstanbul ve Türkiye'nin dört bir yanında sokaklardayız. Tüm kadınları, LGBTI+ları bu itaatsizliğe karşı 1 Temmuz'da saat 19.00'da Taksim Tüneli'nde buluşmaya çağırıyoruz" diyerek konuşmasını bitirdi.

"Bu bir demokrasi mücadelesidir"

Karadeniz'de yapılan HES ve taş ocağına karşı çıkan çevreciler, "Suyuna, ormanına, doğana sahip çık" sloganı ile Kadıköy Rıhtım Meydanı'nda biraraya geldi

● Emre CAKA

Karadeniz'de yaşanan çevre tahribatına dikkat çekmek isteyen İstanbul Rize Masası ve Artvin Çevre Platformu, Platformu, 12 Haziran Cumartesi günü Kadıköy Rıhtım Meydanı'nda bir basın açıklaması yaptı.

İstanbul Artvin Çevre Platformu üyesi Gürsel Kaya, çevre katliamına, Karadeniz halkının karşı çıkmasına ve yargı kararlarına rağmen devam eden çevre tahribatına dur demek amacıyla 120 sivil toplum kuruluşu ve meslek örgütünün imzasıyla "Yaşama ve Yaşam Yerlerimize, Karadeniz'imize Sahip Çıkıyoruz" şiarıyla bir bildiri yayınladıklarını hatırlattı.

"KARADENİZ YAŞANMAZ HALE GELDİ"

Kaya, "Dünyanın en güzel ve en zengin ekosistemlerinden birçoğuna ev sahipliği yapan Karadeniz bölgemiz, para hırsının, yanlış ve çıkarıcı yönetim anlayışının sonucunda yok olma tehdidi ile karşı karşıyadır. Çevreye etkisi düşünülmeden ve canlıların yaşamını dikkate almadan yapılan uygulamalar, Karadeniz bölgesini gün geçtikçe daha yaşanmaz bir hale getirmektedir" dedi.

"PANDEMİ FIRSATA ÇEVİRİLDİ"

Artvin Çevre Platformu üyesi Gürsel Kaya, "Denizin kucaklığında Karadeniz otoyolu, dağların başında yeşil yol ve çok sayıda madencilik faaliyetleri, taş ocakları, denizin doldurulması, ormanların yok edilmesine kesimi, nükleer santral ve farklı enerji tesislerinin bu bölgede yoğunlaşması ile Karadeniz Bölgesi'ndeki geleceğin sigortası, kadim doğal varlıklar yok olmaktadır" ifadelerini kullandı.

"Bu uygulamalar karşısında yapılan hukuki itirazlar, her şey rağmen çevre lehine oluşan yargı kararları ise uygulanmamaktadır" diyen Kaya, "Bölge halkının yaygın bir şekilde karşı çıkması yanında yargı kararlarının da varlığına rağmen, pandemiye de fırsat bilen şirketler güvenlik güçlerinin yardımıyla tahribata fütursuz bir şekilde devam etmektedir" diyerek tepki gösterdi.

"BU BİR ADALET MÜCADELESİDİR"

Kaya, "Artık Karadeniz'deki mücadele yalnızca bir çevre mücadelesi değil, bir demokrasi, insan hakları, özgürlük ve adalet mücadelesidir. Karadeniz bölgesi uzak bir diyar değil bir vatan toprağıdır ve hepimizdir" diyerek herkesi bu mücadeleye dahil olmaya davet etti.

"SONUNA KADAR KARŞI ÇIKACAĞIZ"

İstanbul-Artvin masası başkanı Necat Ekşioğlu ise, "Türkiye'nin neresinde olursa olsun, nerede bir katliam yapıldıysa doğa severler karşı çıkacaktır. Sonuna kadar karşı çıkacağız. Kolluk kuvvetleri 1800 nüfusu olan İkizdere'de OHAL ilan etti" dedi.

GEREKLİ TELEFONLAR

KADIKÖY BELEDİYESİ

Santral.....	542 50 00
Çağrı Merkezi.....	444 55 22
Evlendirme Dairesi.....	542 50 02
Alo Engelli Taksit.....	444 00 81
Evlendirme Dairesi.....	
Kokteyl Salonu.....	345 42 62

ACİL

İtfaiye.....	347 32 28
Emniyet Müdürlüğü.....	411 08 19
Kaymakamlık.....	330 60 99
İSKİ Kadıköy.....	345 03 04
Kadıköy Nüfus Müd.....	418 94 14
Kadıköy Tapu Müd.....	280 15 73
Yangın İhbar.....	110
Polis İmdat.....	155
Elektrik Arıza.....	186
Gaz Arıza.....	187
Ambulans.....	112
Vefa Hattı.....	199
Telefon Arıza.....	121
Alo Zabıta.....	153
Sağlık Danışma.....	184
Bilmeyen No.....	11811
Cenaze Hizmetleri.....	188
İBB Beyaz Masa.....	153
Maliye.....	189

HASTANELER

Göztepe Prof. Dr. Süleyman	
Yalçın Şehir Hastanesi.....	566 40 00
Haydarpaşa Numune.....	542 32 32
Siyami Ersek H.....	542 44 44
Erenköy Ruh ve Sinir H.....	302 59 59
Dr. Rana Beşe Polik.....	348 40 27
Zeynep Kamil.....	391 06 80
FSM Araştırma H.....	578 30 00
Erenköy Fizik Ted. ve R.....	411 80 11

KAYIP

Ümraniye Motorlu Taşıtlar Sahipleri ve Şoförleri Esnaf Odası'na kayıtlı olan 109551 109601 ve 109651 no'lu fişlerin kaybolması sebebiyle hükümsüzdür.
Salim DURAN

Festivalimizde Sahne Almak İsteyen Tiyatro Grupları İçin

Başvurularımız Başlamıştır

SON GÜN 20 HAZİRAN

Online başvuru için www.kadikoy.bel.tr

KADIKÖY BELEDİYESİ

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR – 119

Usta yazar ve şairlerin eserlerinden alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta Suat Derviş'in "Büyük Ateş" romanıyla devam ediyor

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

BÜYÜK ATEŞ

O gün Moda'daki evden çıkmıştı. Serin bir sonbahar günüydü. Haftalardan beri yağmur yağmış ve sade iki gündür yağmur dinmişti. Fakat kuvvetli bir güneş çıkmadığı için yollar hala çamurluydu.

Fazilet, o akşam çocukluğundan beri itiyadı olan gezintisini yapmıştı.

Çocukluğunda akşam oldu mu teyzesiyle birlikte evden çıkarlardı. Teyzesi onun elinden tutar, bostanların arasından giden dar bir yoldan Küçük Moda Gazinosu'nun önüne, oradan deniz kenarından yanmış Ermeni Mektebi'nin yoluna çıkarlardı. Şimdi burası birahaneydi. Mektebin önündeki sokaktan Moda İskelesi'nin başına gelirler, oradan yokuş aşağı inerek evvela Moda İskelesi'ne doğru yürürlerdi. Sonra dönerler, yan merdivenlerden Moda Çayırı'na çıkarlar, orasını da bir baştan öteki başa kat ederek Moda Caddesi'ne çıkarlar ve oradan yürüyerek Mühürdar'a saparlardı.

Bazı akşamlar ufuk filizi olur ve bol bir altın yıldızla sıvanmış gibi görünürdü.

Bazı akşamlar bu altın yıldız lacivert atlasa benzeyen bir denizin harelerini yıldızlar, bazen de ufuk tam bir kavuniçi renginden maviye, maviden kurşuniye dönen renk renk bulutlarla örtülürdü.

Muhterem'i bu gezintilere hiç alıştırma- mıştı. O bunu çocukça bulmuştu. Bir tek akşam bile karısını bu gezintilerde takip etmemiş ve genç kadın da – ilk evlilik ayları müstesna- ondan sonra bir tek akşam bile bu eski itiyadından vazgeçmemişti.

İşte Mazlum'u tanımısına da yine böyle bir akşam gezintisi sebep olmuştu. Bütün bunlar inanılacak şey değildi ama... Öyle olmuştu.

Bundan aşağı yukarı altı ay evveldi. Hatta altı ay olmamıştı galiba. Bu senenin bir sonbahar akşamı gezmeye çıktığı zaman, kendisine Küçük Moda'ya inen dar ve bozuk yolda rast gelmişti.

Syf: 137-139

Son Posta, 31 Ekim 1949

Mühürdar Bahçesi'nin önünden şimdi apartmanlarla bezenmiş olan Rıza Paşa Arsası'nı takip ederek Kumluk'a gelirlerdi. Kumluk'ta mavnaların yaşattığı küçük iskeleye giderler yahut taş duvarların üstüne yahut da kayalıklara çıkarlar, güneşin batışını seyrederdilerdi.

Dünyanın en güzel gurubu şüphesiz buradan seyredilebilirdi.

Fazilet hemen hemen yirmi beş senedir, hemen hemen her akşam aynı gezintisini yaptığı halde bir defa bile bu güneş batışlarının birbirine benzediğini görmemişti. Ufkun erguvan rengine büründüğü, güvercin kanı rengine boyandığı güneş batışları seyretmişti.

O gün soğuğa rağmen Küçük Moda'da denize bakarken her zamankinden daha fazla kalmıştı. Bunu anlayınca adımlarını sıklaştırdı. Hava serin olduğu için de biraz üşümüştü.

Hızlı yürüyüş kanını harekete getirdiği için Moda İskelesi'nden geri döndüğü sırada artık üşümediğini hissetmişti.

O gün de bu suretle mutak gezintisini yapmış oldu.

Fakat dönüşte ve bu defa da yalnız olarak aynı genç adamla karşılaştığı zaman sebebini anlamadığı bir heyecan hissetmişti.

Syf: 141

Birdenbire tekrar kocasının kendisiyle hiçbir zaman böyle bir gezinti yapmamış olduğunu düşündü.

Teyzesi artık onun bu gezintilerine iştirak etmediğinden beri bu yolda her zaman kendisini çok yalnız hissetmiş olduğunu birdenbire içine çöken müthiş bir hüznü anlamıştı. Zavallı teyzesi...

Şimdi Sahrayıcedit'teki küçük ve temiz bir taşın altında yatıyordu.

Syf: 143

Fazilet, teyzesinin mezarından döndüğü gün onunla senelerce her akşam birlikte yaptığı bu gezintiyi tek başına yaparken

MODA'DA GEÇEN BİR SUAT DERVİŞ ROMANI

Suat Derviş edebiyatının her zaman yeni bir söz söylemeye vesile olması, hikâye ve romanlarından bize kalan en önemli yadigarlardan biri. Edebiyat tarihine bıraktığı onlarca eser, bugünden bakıldığında adından sık sık söz ettiren unutulmayacak bir mirastır. "Onu Bekliyorum" ve "Büyük Ateş" romanları da bu mirasın gün yüzüne çıkan yeni parçaları. Büyük Ateş, 1 Kasım 1949'da Son Posta gazetesinde yayımlanmaya başlayan ve 81 tefrikadan oluşan bir aşk romanıdır. Muh-

terem ile 13 yıldır evli olan Fazilet'in, doğup büyüdüğü Moda sokaklarında karışına çıkan Mazlum ile yaşadığı aşkı anlatır. İthaki Yayınları'nın, "Onu Bekliyorum" adıyla yeniden günümüze ulaştırdığı bu kitapta yer alan "Büyük Ateş" romanından çeşitli bölümleri sizlerle paylaşıyoruz.

Son Posta, 1 Kasım 1949

onun hatıralarını yaşıyordu. İşte bir gün... Böyle bir sonbahar günü, bu Küçük Moda'nın denize inen yolundan aşağı inmişlerdi.

O gün de bugün gibi güneşli bir gündü. Fakat bugünden çok daha sıcaktı. İkisi de ayaklarını ayakkabı ve çoraplardan sıyrılmışlar, denize sokmuşlardı. Deniz pek soğuktu. Fakat onlar birçok oyunlar oynamışlar, denize taş atmışlardı. Sonra o gece Ferhunde teyze müthiş rahatsızlanmıştı.

Ne nazik ne nazlı bir bünyesi vardı onun. Bir gün de kağıt helvası almışlar, içine dondurma koymuşlar, bu kalabalık yaz günü kimseye kendilerini göstermeden bunu yiyecek yer bulamamışlardı. En son yolun yanındaki metruk bir köşkün boş ve kimsesiz bahçesine tahta parmaklıklardan sıçrayıp atlamışlar ve orada boş bir havuzun kenarına oturup ayaklarını içine sallandırarak bu kağıt helvalarıyla dondurmalarını yemişlerdi.

Syf: 153

Bundan sonra her akşam gezintilerinde muntazam surette ona rast geldi. Her akşam iki kere...

Bir kere Küçük Moda'ya giden o dar sokakta, bir kere de o mahut köşe başında. Küçük sokakta onu her görüşünde gülümsüyor ve şapkasını çıkarıyordu.

Syf: 156

Bu tesadüfler en aşağı on beş gün böyle devam etmişti.

Bu on beş gün içinde bazen her gün üst üste ve bazen de gün aşırı veya üç günde bir ona rastlamıştı.

Bu on beş günden sonra birdenbire bir gün Muhterem'in hastalığı başlamıştı. Allahım bu ne müthiş bir şeydi!

Bir akşam baş ağrısıyla eve gelip hemen yatmıştı. Üç dört gün sonra doktorlar tifo olduğunu teşhis etmişti.

Genç kadın gayetle ağır hasta olan kocasının başucundan bir dakika bile ayrılmamıştı. Bir dakika bile...

Bu hastalık günleri ona Muhterem'in kendi hayatındaki mevkini ve kendisinin ona verdiği kıymeti daha iyi öğretmişti.

Evet, bunu çok iyi anlamıştı...

Syf: 157

Moda'da doğmuş, Moda'da büyümüş bir insan olarak Fazilet denizi adeta ihtirasla severdi. Güvertede birkaç kere aşağı yukarı dolaştıktan sonra havanın soğuşuna rağmen tüpesteye dayanmış ve denizi seyretmekle o kuzu deniz havasını ciğerlerine adeta bir aç gözlülükle çekmeye başlamıştı.

Syf: 162

Battaniyesini açtı. Yatağa süzülürken Muhterem'in sesi "Aşk olsun" dedi, "beni öpmeden mi yatıyorsun?"

Onun hastalığından beri her gece kendisi ondan daha geç yattığı için onun yatağının yanına gitmeyi ve o uyuyorsa bile onu öpmeyi itiyat edinmişti.

"Uykunu açmak istemiyordum" derken Yalan bulmak da ne müşkül, diye düşündü. O uyunken bile onu her akşam öperim. Bu yalanların Muhterem'in üzerinde müthiş bir tesir yapacağını zannediyordu.

Kocasını yatağın içinde doğrulacak ve sert bir sesle "Yalan söylüyorsun, niçin beni öpmüyorsun?" diye soracak zannediyordu. Hâlbuki öteki onun cevabından hiç de böyle bir yalan sezmemişti, "Tembellik edip de vazifeye yan çizmek olmaz" diyordu. "Ben hakkımdan vazgeçmiyorum" Vazife!

Bu şaka birdenbire ona Muhterem'i sevmesinin hakikaten şaka götürmez bir vazife olduğunu hatırlattı.

Kadıköy'de belediye dairesinde, pencereden Kumluk'un bir ucu görülen bir odada masa üstündeki büyük bir deftere titreyen bir elle attığı bir imzayla ve resmen kabul etmiş olduğu bir vazife olduğu için de ona bir yabancı dudağın öpüşlerinin verdiği heyecanı vermiyordu artık.

Syf: 173

Kadıköy'de, Gezi sonrası kurulan mahalle dayanışmalarından elde edilen deneyimler bir kitapta toplandı

'KADIKÖY GEZİ'cileri' kitaplaştı

● Gökçe UYGUN

Gezi isyanının ardından Kadıköy'de oluşturulan 'mahalle dayanışma' deneyimleri kitap haline getirildi. "Yeniden İnşa Et- Caferaga ve Yeldeğirmeni Dayanışmaları Yatay Örgütlenme Deneyimi" adını taşıyan kitap, mahallenin yayınevi Notabene Yayınları'ndan çıktı.

224 sayfalık kitap; Alper Yılmaz, Bertan Toydemir, Cem Keskin, Ceyhan Yıldırım, Evren Kocabıçak, Emrah Elhan, Fırat Seymen, Gözde Kalyoncu, Haşim Kılıç, Kadim Fırat, Melis Özbakır, Murad Mihçici, Necdet Ülker, Nurgül Bulut, Nurgül Elhan, Özgür Sertaç Günay, Turan Yıldırım, Üzeyir Uluğdağ, Volkan Bulut, Kadıköy Kent Dayanışması, Kadıköy Kooperatifi, Karşı Lig olmak üzere 19 yazar ve 3 kolektifin ortak imzasını taşıyor.

"KADIKÖY DENEYİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ" Kitabın tanıtım bülteninde, akademisyen Cihan Tuğal, "Kapitalizmin derin (ve muhtemelen nihai) krizinden nasıl çıkacağız? Bu çıkış yolunu beraber çizebilecek miyiz?" diye soruyor. Tuğal, "Bu sorulara cevap vermeye başlayabilmek için, küresel 2011-2013 ayaklanmalarının (ve bir o kadar da bunlardan filizlenen deneyimlerin) kazanımlarını ve sınırlarını dikkatlice değerlendirmemiz gerekiyor. 'Yeniden İnşa Et' bu yolda atılmış adımlardan biri. Yatay örgütlenmenin erdemleri ve zorlukları, var

olan siyasi geleneklerle etkileşimler, halk katılımında sürekliliğin sağlanamaması ve bu kitapta ele alınan benzeri sorunlar önümüzdeki senelerde tekrar tekrar gündeme gelecek. Kadıköy deneyiminin değerlendirilmesi, yeni bir dünya kurmak isteyen herkes için öğretici olacaktır." diyor.

Akademisyen Yücel Demirel de "Gezi Parkı direnişinin dağıtılması sonrasında yeşeren park forumlarından süzülen birikimi içinden ve içten bir dille yansıtan metin muhalif kültürümüzde söze emanet edilmesine alışık olduğumuz devrimci deneyimi yazıya dökmeye, yazarların görüş birliğine sahip olmadıkları noktalarda ürettiği demokratik yazım yöntemleriyle ve içerdiği cesur özeleştirici düzeyimle önemli bir başvuru kitabı niteliğinde." ifadelerini kullanıyor.

Müzik Festivali

İLK KEZ AÇIK HAVADA

Açılış konserini Tekfen Filormani Orkestrası verecek

İstanbul Müzik Festivali, tarihinde ilk kez açık hava mekânlarında gerçekleştirilecek. Festival, bir ay boyunca 14 farklı mekânda Türkiye ve yurtdışından 30'un üzerinde solist, topluluk ve orkestrayı ağırlayacak

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKS) tarafından, 18 Ağustos-16 Eylül tarihleri arasında düzenlenecek 49. İstanbul Müzik Festivali, tarihinde ilk kez, programındaki tüm konserleri açık hava mekânlarda gerçekleştirecek. Festival, teması, repertuarı ve yan etkinlikleriyle, "Başka bir dünya mümkün mü?" sorusuna müziğin diliyle yanıt arayacak.

Bir ay boyunca 14 farklı mekânda Türkiye ve yurt dışından 30'un üzerinde solist, topluluk ve orkestrayı ağırlayacak olan festival kapsamında düzenlenecek 21 konserde Tekfen Filharmonik Orkestrası, Borusan İstanbul Filharmonik Orkestrası, Accademia Bizantina, Festival Orkestrası, Modigliani ve Casal Quartet gibi toplulukların yanı sıra Fazıl Say, İdil Biret, Hatia Buniatishvili, Anna Vinnitskaya, Alexander Rudin, Hande Küden, Paul Meyer, Simon Ghrachy, Martynas Levickis ve Ufuk-Bahar Dördüncü gibi birçok yıldız isim dinlenebilecek.

Festival konserleri bu yıl Harbiye Cemil Topuzlu Açık Hava Tiyatrosu, Sakıp Sabancı Müzesi Fıstıklı Teras, UNIQ İstanbul Açık Hava Sahnesi, Fransız Sarayı, Venedik Sarayı, ARTER Arka Bahçe, Rahmi M. Koç Müzesi, Four Seasons Hotel İstanbul at the Bosphorus ve Saint Benoît Fransız Lisesi Avlusu'nda pandemi önlemleri altında düzenlenecek.

ÜCRETSİZ HAFTA SONU KONSERLERİ

İstanbul Müzik Festivali kapsamında Atatürk Kent Ormanı, Fenerbahçe Parkı ve Yıldız Parkı'nda düzenlenecek ücretsiz haftasonu konserlerine tüm İstanbullular davetli olacak. Festivalde çocuklara ve gençlere yönelik doğa yürüyüşleri, atölye çalışmaları ve aktiviteler de yine ücretsiz olarak, pandemi önlemleri altında gerçekleştirilecek. Konserlerden önce farklı alanlardan isim-

Aureum

lerle yapılan "Konsere Doğru" söyleşileri bu yıl da devam ediyor. Ücretsiz düzenlenecek söyleşiler İKS Spotify ve Apple Podcasts hesaplarından podcast olarak da dinlenebilecek.

PANDEMİ DÖNEMİNDE SANAT

49. İstanbul Müzik Festivali'nin basın toplantısı 15 Haziran Salı sabahı çevrimiçi olarak düzenlendi. Toplantıda konuşan İKS Genel Müdürü Görgün Taner, "Pandeminin etkisi altında geçen son bir buçuk senede sanatın, sanatçının hayatımızdaki önemini hepimiz bir kez daha anladık. Bu dönemde, gelir kaynaklarını yitiren birçok sanatçı, topluluk ve sanat kurumu büyük zorluklar yaşadı. Artık pandeminin sanat dünyasındaki olumsuz etkilerini hep birlikte iyileştireceğimiz, yaşamı kültür

Efruz Çakırkaya

ve sanatla yeniden yeşerteceğimiz bir döneme giriyoruz. Aşçı çalışmaları hızla ilerlerken, kültür ve sanatın lüks değil bir ihtiyaç olduğundan yola çıkarak normalleşme için öncelik verilen alanlar arasına alınacağını, kültür faaliyetlerinin bu süreçte yapılan planlara dâhil edileceğini umuyoruz. Artık hepimiz sanatla buluşmak, konserlerde, tiyatro oyunlarında, sergilerde biraraya gelebilmek için sabırsızlanıyoruz. Konser salonları, kültür merkezleri, kültür-sanat etkinlikleri ve festivaller hakkında da en kısa zamanda olumlu açıklamalar yapacağımızı ümit ediyor ve seyircilerimizle açık alanlardaki konserlerimizde buluşmayı heyecanla bekliyoruz." dedi.

Toplantıda festivalin programını açıklayan İstanbul Müzik Festivali Direktörü Efruz Çakırkaya, "49. yılında İstanbul Müzik Festivali, birlik ve dayanışma ile kurulacak yeni bir gelecek için umut içeren bir çağında bulunarak 'Başka Bir Dünya Mümkün' diyor. Tamamen açık havada, doğada olacağımız festivalde temamızla, seslendirilecek eserlerle ve yan etkinliklerimizle, 'Müzik ve sanatla birbirimize, gelecek nesillere, doğaya ve tüm evrene saygı duymanın gerekliliğini nasıl ifade ederiz? Küresel salgınla değişen hayatlarımızı kültür ve sanat ile nasıl güçlendiririz? Bunca zarar verdiğimiz dünyayı, doğayı iyileştirebilmek için müzikten nasıl faydalanırız?" gibi bazı temel sorular üzerine düşünmeyi ve düşündürmeyi hedefliyoruz." diye konuştu.

Ayrıntılı bilgi için: muzik.iksv.org

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

KİTAP

Evler, Aşklar, Göçler

Heybeliada öykülerinden oluşan Evler, Aşklar, Göçler okurla buluştu. Adalı Yayınları ile Heybeliada Halk Kütüphanesini Koruma Derneği'nin iş birliğiyle hazırlanan ve önsözünü Ayşe Sarısayın'ın yazdığı kitapta; Arif Kâmil Olgun, Billur Akgün, Canan Kuzuloğlu, Dilek Yılmaz, Elvan Arpacık, Meltem Uzunkaya, Nezir Suyugül, Nurdan Atay, Özkan Binol, Sultan Deliktaş, Yasemin Pforr, Yeşim Narter, Yurdağül Şahin ve Zeki Paralı'nın öyküleri yer alıyor.

Kültürel yazarları, Derneğin 2018 yılı için hazırladığı ve Akıllas Milas'ın "Heybeliada'nın Yitip Giden Evleri" çizimlerinin yer aldığı Ada takviminden yola çıkarak artık sadece fotoğraflarda, çizimlerde ve Adalıların hafızalarında yaşayan evlere içeriden baktılar, değişik dönemlerde geçen öykülerinde bu evlerin yaşamlarını yeniden kurguladılar. Bahriyelisinden balıkçınsına, bahçıvanından duvarcısına farklı karakterleriyle Ada evlerinin, zorunlu göçlerin, yarım kalan aşkların öyküleri... (Tanıtım Bülteninden) *Kiltabeklet Yayınları / 144 sf / 25 TL*

Remzi Kitabevi'nden aldığımız bilgiye göre haftanın çok satan kitapları şunlar oldu:

- Balıkcı ve Oğlu / Zülfü Livaneli / İnkilap Kitabevi
- Söylenmemiş Sözler / İclal Aydın / Artemis Yayınları
- Yakın Tarihin Gerçekleri / İlber Ortaylı / Kronik Kitap

ALBÜM

Çelik Şarkıları / Devir Değiştirdi

Çelik'in müzik kariyerinin 35'inci yılında geçmişten günümüze sevilen parçalarından bazıları, sanatçı dostları tarafından yeniden yorumlandı. 12 şarkılı "Devir Değiştirdi" albümünde, Fatih Erkoç, Emre Aydın, Cem Adrian, Pamela, Halil Sezal, Umud Kuzey, İskender Paydaş ve Orkestrası, Oğuzhan Uğur, Gülçin Ergül, Can Gox ve Rubato yer aldı.

Müzik direktörlüğünü İskender Paydaş'ın, süperözörlüğünü Umud Kuzey'in yaptığı albümde, usta sanatçı Fatih Erkoç, 'Afedersin' şarkısını caz öğeler kullanarak yorumladı. Cem Adrian da 'Kim Daha Çok Seviyor'u seslendirdi. 'Hercal' ise Emre Aydın tarafından yorumlanırken, 'Benimle Kal' Pamela, 'Bu Şehirde'yi Halil Sezal, 'Kızımız Olacaktı' Umud Kuzey, 'Veda Etmem Ben Bu Aşka'yı İskender Paydaş ve Orkestrası, 'Ateşeyim'i Oğuzhan Uğur, 'Yaman Sevdä'yi Gülçin Ergül, 'İçim Sızılıyor' Can Gox, 'Dilberim'i Rubato seslendirdi. Çelik, 'Nazına Ölüyorum' şarkısını da bu albüm için yeniden yorumladı.

Ruhu doyuran şarkılar:

- Bir Rüya Gördüm / Nesrin Cavazdade
- İğdir'in Al Alması / Evrenca Gündüz
- Kadıköy / Can Ozan

FİLM

The Father / Baba

Son yıllarda sayısı artan tiyatro oyunlarının sinema uyarlamalarına bir yenisi daha eklendi. Florian Zeller'in, 2012 yılında Paris'te sahnelenmeye başlanan ve daha sonra Avrupa'yı gezerek birçok ödüle kavuştuğu tiyatro oyunundan, yine kendisi tarafından uyarlanan The Father (Baba), bu türün son örneği oldu. Oscar ödüllü oyuncular Anthony Hopkins ve Olivia Colman'ın başrollerini üstlendiği film, yaşlı ilerledikçe, zaman algısından, kendi zihninden ve hatta her şeyden uzaklaşan bir adamın yaşadıklarına ve kızının çıkmazlarına odaklanıyor. Mark Gatiss, Olivia Williams, Imogen Poots ve Rufus Sewell'in da ufak rollerle eşlik ettiği film, en iyi film dâhil altı dalda Oscar'a aday olduğuna ve En İyi Erkek Oyuncu ve En İyi Uyarlama Senaryo ödüllerini kazandığını belirtti. Anthony Hopkins'e muhteşem performansıyla bir kez daha Akademi ödülü kazandıran bu film en önemli özelliğiyle, demansı ilerleyen yaşlı bir insanın zihninden olayları görmemiz. (Kaynak: Beyazperde)

Onay'dan Beethoven albümü

Ünlü piyanist Gülşin Onay, yeni Beethoven CD'si "Ay Işığı Moonlight" ile dinleyici karşısına çıktı. Beethoven'ın 250. doğum yılında Gülşin Onay'ın Kadıköy Belediyesi Süreyya Operası'nda verdiği konser programından oluşan albüm Lila Müzik'ten yayınlandı. Hem CD olarak hem de iTunes, Amazon ve Spotify dahil olmak üzere dijital platformlarda yer alan albümde Beethoven'ın "Moonlight", "Veda" ve "Sonat no.30, Mi majör Op.109" parçaları yer alıyor.

Piyanist Gülşin Onay'ın yeni Beethoven CD'si "Ay Işığı Moonlight" müzikseverlerle buluştu

'Pandemi Sessizliği' ŞARKI OLDU

Ses Araştırmacısı, "Ses Dokuyucu" Oğuz Öner'in, pandemi ruhundan beslenen ilk tekli 'Silence Wide' yayınlandı

Doğaçlama, deneysel ve elektro-akustik müzik alanlarında deneyimli "ses dokuyucu" Oğuz Öner, ilk solo tekli 'Silence Wide' bağımsız olarak yayınladı.

Spotify ve tüm dijital platformlarda yayınlanan Silence Wide; pandeminin ilk aylarında bir hafta sonu bestelendi. Meditasyon ve derin dinleme alanlarıyla yakından ilgilenen Öner, edindiği deneyimleri vokal katmanlarına ve atmosferik elektro-akustik dokulara dönüştürerek dinleyicileri müzikal bir yolculuğa çıkarıyor. Silence Wide, hepimizin evlere kapandığı ve kendisiyle baş başa kalma deneyimi yaşadığı bu dönemin ruhunu; kent-doğa ilişkisinin ve dünya düzeninin hızlı dönüşümünü, deneysel ve akıcı bir dille ifade ediyor.

KADIKÖY'ÜN SES HARİTASI

2002 yılında Domestic Lo-Fi adlı Türkiye'nin ilk elektronik-noise müzisyenleri kolektifinin albüm çalışmalarında yer alarak müzik kariyerine adım atan Oğuz Öner, 2006 yılında kurucusu olduğu teatral / indielectronica / avant-garde pop grubu Nu Park ile albüm ve klip çalışmalarına devam

ediyor, yurtiçinde ve yurtdışında (Torino, Londra turları) konserler veriyor. TORK dans topluluğunun (Çin ve Türkiye turları), Akbank Sanat dans projelerinin ve çeşitli çağdaş destekli meditatif, oyuncu arayışlarla üretiyor. Sanat-tasarım ekseninde, işitsel ve psikocoğrafi projeler üzerinde çalışan Oğuz Öner, Koç Üniversitesi'nde kültür-sanat etkinlikleri koordinatörlüğü görevini sürdürüyor. Aynı zamanda İTÜ'de "soundscape" alanında doktora çalışmasına devam ediyor, gerçekleştirdiği ses yürüyüşleri aracılığıyla Kadıköy'ün ses algı haritasını çıkarıyor.

Boğazımıza kadar gayta...

BETÜL MEMİŞ
memisbetul@gmail.com

"Terör artınca vatandaşın korkusu da artacak. Demokratik taleplerini askıya alıp 'güçlü devlet' diye dövmeye başlayacak. İşte İtalya üzerine yazılan senaryo buydu... Boğazımıza kadar bok içindeyiz, bu doğru ve işte bu nedenle başımız dimdik yürüyoruz!" İtalyan oyun yazarı, tiyatro yönetmeni ve oyuncu Dario Fo'nun 70'lerde kaleme aldığı ve 1997'de Nobel Edebiyat Ödülü kazanan eseri "Bir Anarşistin Kaza Sonucu Ölümü"nden en sevdiğim replikler bunlar. 90'ların sonunda, İstanbul Devlet Tiyatroları'nda (sekiz yıl boyunca sahnelenen) Murat Karasu yönetiminde dikize yattığım oyunu bugünlerde çok fazla yad ediyorum. Ve neyse ki mevzular İtalya'da geçiyordu diyerek! Pek çok tiyatronun sahnesine taşıdığı bu iki perdelik oyunun -nazarımda- en iyilerine (oyuncularına) selam olsun: Atilla Şendil, Metin Beyen, Hidayet Erdoğdu, Kubilay Karşoğlu, İshar Gökseven ve Deniz Akel. Bu hafta, oyun seyretmeyi ve tiyatro çemberinde karşılıklı kelama düşmeyi çok özlemiş, kendi halinde, sade bir izlek olarak merhabamı Dario Fo hikayesinden vermek istedim. Gerisi sizde!

Dimdik yürüyüşlerimizden arada bir çıkdığımızı sandığımız kafalarımızı nereye

konuslandırıyoruz dersiniz de orada da durum pek gayta'dan uzak değil! Bir araştırmaya göre, çocukların bir gün içinde açık havada geçirdikleri süre mahkûmların geçirdiği süreden daha azmış. Mahkûmlara verilen aydınlık izni günde 1 saat iken, ne yazık ki şehir hayatında yaşayan çocuklar günde 1 saatinin bile açık havada geçiremiyor. Dünya Sağlık Örgütü bu nesli "iç mekân nesli" olarak tanımlamış. Yapılan araştırmalar özellikle gençlerin 18 yaşına gelene kadar yaklaşık iki buçuk yılını ekran karşısında geçirdiklerini söylüyor. Pandemiyle bu durumlar belli ki daha arıza bir noktaya gidiyor gibi... Hoş, hava dediğimiz sahada da işler sarpa sarmış; Dünya Meteoroloji Örgütü öntümündeki beş yıl içerisinde küresel ısınmanın eşliğine gelineceği ilişkin bir rapor yayınladı. Rapora göre, öntümündeki beş yıl içinde, yıllık ortalama küresel sıcaklık, sanayi devrimi öncesi seviyenin 1,5 derece üzerine çıkacakmış. 2020'de yayımlanan raporda bu ihtimal yüzde 20'yd, bu yıl ki raporda ise bu oran yüzde 40'a yükselmış. Bu rakamlardan da anlayacağımız üzere öntümündeki beş yılda, yüzde 90 gibi rekor seviye bekleniyor. Bu bağlamda, kendinize bir iyilik yapın. İngiliz yazarı, natüralist David Attenborough ve bilim insanı Prof. Johan Rockström'ün dünyanın biyolojik çeşitliliğinin nasıl çöktüğünü ve bu krizin çok geç olmadan nasıl atlatılabileceğini anlattığı bir saatlik belgesel "Gezegimizin Kritik Eşikleri"ni izlemenizi salık veririm. Biz ki "dünyada bir ilk olarak" evrenin bir parçası olan -ve ne yazık ki o parçanın şanssızlığı- yaşadığımız coğrafya sınırları içinde

yer alan Marmara Denizi'ni öldürmüş faneriz, bu bakımdan da dünyaya hiç girişmeyelim de diyebilirsiniz, haklısınız! Fakat, bildiğimiz üzere bu dünya bize emanet, yani bazı devletlerin politika ve siyasi argümanlarının 'mali' değil, en azından olmamal(!) diyerek, vergisini veren (ve verdiği vergilerle sistemi ihya eden) her "dünya vatandaşı" gibi geliyorum bu hafatın nevalelliklerine...

"20. yüzyıl tiyatrosunun önde gelen isimlerinden Tennessee Williams'in bu biyografisi, bir yazarın sadece eserlerinden ibaret olmadığının en güzel örneklerinden birini sunuyor" diyor Runik Kitap yeni yayınladığı ve bizlerin de "Kızgın Damdaki Kedi", "İhtiras Tramvayı" ve "Sırça Köşk" gibi eserlerden belleğe aldığı ABD'li oyun yazarı Tennessee Williams biyografisiyle... Runik'in, "Hayatlar" dizisinin 19. kitabı olan, yazar Paul Ibbel tarafından kaleme alınan ve Erhan Güzel'in Türkçeye çevirdiği biyografi, Williams'in renkli, deneysel ve 'sorunlarla dolu' cinsel yaşamından dönemin söz sahibi tiyatro eleştirmenlerine karşı verdiği çetin savaşlara ve oyunlarının beyaz perdeye aktarılmasına değin, o dönemin atmosferine de bakma fırsatı sunuyor. (Erken içimden geldi notu: "Şeytanlarımın kurtulursa meleklerimi kaybederim" sözünü adeta beyne küşayı getirten Williams için, Fransız şarkıcı, söz yazarı Michel Berger'in yazdığı, alametifarıkası pürüzlü sesiyle, Fransız rock müzik bestecisi, yorum-

cu, oyuncu Johnny Hallyday'in seslendirdiği "Quelle Chose de Tennessee" şarkısını fona alabilirsiniz.)

Tiyatroda üç rota...

Bugüne kadar kendi prodüksiyonlarından haric, 200'den fazla ekibe ev sahipliği yaparak 70.000'den fazla seyirci ağırlayan ve bu yıl 9. yaşını kutlayan Kadıköy Emek Tiyatrosu'nun yeni seyirliği; Alis Çalışkan'ın yazdığı, Hakan Emre Ünal'ın yönettiği ve Pınar Güntürk'ün oynadığı "Herkes Kocama Benziyor"... Gençlerde röportaja düştüğümüz ekipten aldığımız muştula habere, hem kendi hem de konuk ekiplerin prodüksiyonlarını ağırladıkları Emek Teras bu yaz da açık olacakmış. Meslek tanımının olmadığı, tiyatro yasasının bir türlü çıkarılmadığı ve T.C.'nin 'ticaret yapan kurumlar' olarak görüldüğü, kısaca 'erk'in, sanat yaratıcılarını yalnız bıraktığı şu dönemde, biz seyirciler elimizden ne geliyorsa yapmaya ve desteklemeye tam gaz devam! Ezcümle,

bu yaz, Emek Teras'ta buluşmak üzere! İzninizle bu ayın ikinci seyirliğini de sarıktıyorum: Suzan Acun İlhan ve Gülseren Aydın'ın yazdığı, yine Suzan Acun İlhan'ın yönettiği "Sahraman". Tek perdelik oyunun sahne arkası emekçileri ise; müziklerde Can Ömer Uygan, kostümde / koreografide Ülkü Gaye Köygeçim ve dekor tasarımında Ozan İlhan'ın imzası bulunuyor. Türk-İran-İrak-Kürt ve Anadolu mitolojilerinde rastlanan akıllı ve

Sahraman

PREKARYANIN GÖRÜNMEYEN ÖZNELERİ:

Sanatçılar

● Erhan DEMİRTAŞ

Korona virüsü salgını Türkiye'de sürdürülebilir ekonomik kaynaklardan yoksun olan hemen hemen her kesimi olumsuz etkiledi. Sosyal güvencenden yoksun olan sanatçılar da salgının yarattığı olumsuz iklimin bir parçası haline geldi. Sanatlar durdu, sergiler iptal edildi, tiyatro salonları kapıları kapattı...

Bu dönemde en çok eleştirilen konulardan biri de devletin sanatçılara yeterli desteği vermemesiydi. Peki bir buçuk yıllık süreç sanatçılar açısından nasıl geçti, nelere ihtiyaç duydular, hayatlarını nasıl sürdürdüler? Araştırmacı ve sanat yazarı, Eda Yiğit, "Prekaryanın Görünmeyen Özneleri: Pandemi Döneminde Sanatçılar" adlı yeni kitabında bu sorunun cevaplarını tiz bir araştırmayla cevapladı.

150 SANATÇIYLA GÖRÜŞTÜ

Gönüllü bir girişim sonucunda, karantina günlerinde ortaya çıkan ve yakın zamanda dağıtımına başlanan kitap iki bölümden oluşuyor. İlk bölüm, pandemi döneminde sanatçıların yaşadıkları güvencesizlik iklimini inceleyen ayrıntılı bir araştırma raporu; ikinci bölüm ise aynı dönemde ortaya çıkan kolektif sanatsal üretimlerini ve dayanışma pratiklerini konu alan kapsamlı bir makale.

Araştırma raporu, Eda Yiğit'in 16 Ağustos-16 Eylül tarihleri arasında açık çağrı yaparak ulaşılabildiği, çoğunluğu güncel sanat alanında üretim yapan 150 sanatçıyla gerçekleştirdiği bir anket çalışmasına dayanıyor. Anket kapsamında, kısaca sosyal güvencenden ve sürdürülebilir ekonomik kaynaklardan yoksun, yani "prekaryaya" olarak tanımlanabilecek sanatçıların salgının birinci dalgası süresince yaşadıkları değişime,

sanatsal üretimlerinin dönüşümüne ve kırılmaşına süreçlerine odaklanıyor.

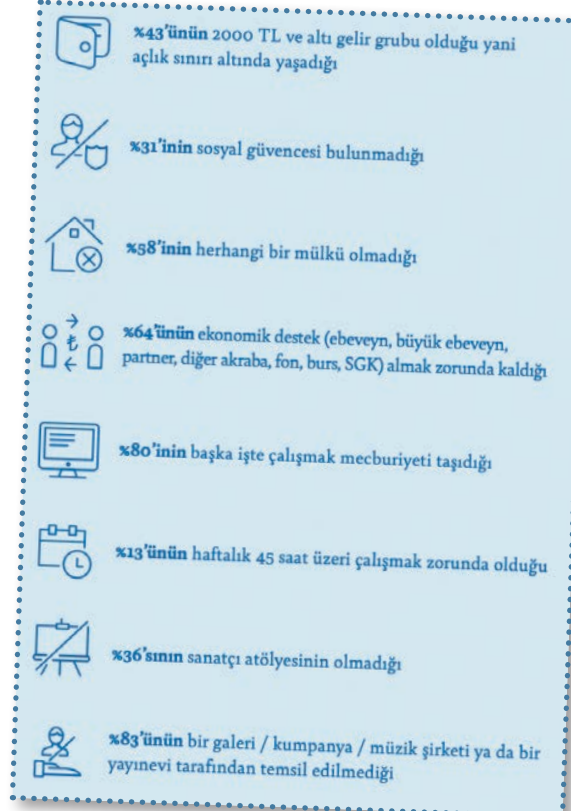
Yiğit'in 150 sanatçıyla yaptığı anket çalışmasının katılımcıları 22 ile 61 yaş arasındaki sanatçılardan oluşuyor. Araştırma sonuçlarına katılımcıların yüzde 23'ünün 20-29 yaşlarında, yüzde 44'ünün 30-39 yaşlarında, yüzde 26'sı 40-49 yaşlarında, yüzde 4'ünün 50-59 yaşlarında, yüzde 3'ünün 60'lı yaşlarında olduğu görülüyor. Yiğit, İstanbul'dan 42 sanatçıyla görüştü. İstanbul'daki katılımcıların büyük kısmı Kadıköy'de yaşayan sanatçılardan oluştu.

YÜZDE 31'İ GÜVENCESİZ

Yiğit'in araştırmasına katılan sanatçıların yüzde 31'i sosyal güvencesinin olmadığını belirtirken, yüzde 58'i ise mülk sahibi olmadığını kaydetti. Yüzde 43'ü ise aylık gelirinin 2 bin TL'nin altında olduğunu söyledi. Araştırmanın dikkat çeken önemli notlarından biri de araştırmaya katılan sanatçıların salgın süresince başka bir işte çalışmaları. Sanatsal üretimlerini gerçekleştirebilmek için başka bir işte çalışmak mecburiyeti konusunda katılımcıların yüzde 80'i evet derken, yüzde 20'si ise böyle bir mecburiyeti olmadığını ifade etti.

GELİR KAYBI, PSİKOLOİK ÇÖKÜŞ...

Anket çalışmasında, sanatçıların bir galeri / kumpanya / müzik şirketi ya da bir yayınevi tarafından temsil edilip edilmedikleri de soruldu. 24 kişi temsil edildiğini belirtirken, 124 kişi ise temsil edilmediğini söyledi. Katılımcılara pandemi döneminde bireysel koşullarında ne tür değişiklikler olduğu soruldu. 108 kişi gelir kaybı yaşadığını, 70 kişi psikolo-

jik çöküş yaşadığını, 68 kişi ev içi emeğinin arttığını, 11 kişi sağlık sorunları yaşadığını, 9 kişi çocuk bakım hizmetlerini üstlendiğini, 8 kişi ise ebeveyn bakım hizmeti vermeye başladığını belirtti.

SIFIR NOKTASINDA YAŞAMAK

Katılımcılara pandemi öncesinde güvencesizlikle nasıl mücadele ettikleri de soruldu. Sanatçılar bir kısmı "Hasta olmamak, her şeyin ucuzunu almak, kıstıtlı harcamak, her zaman pandemi varmış gibi ve sıfır noktasında yaşamak" gibi olumsuz cevaplar verirken, bir kısmı ise sosyal ilişkileri sıcak tutarak, gelir getiren katılımcı kolektif üretimlere dahil olduklarını söyledi.

Yiğit'in yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre, sanatçıların üretim pratikleri de bu süreçte değişti. Katılımcılara pandemi sürecinin sanatsal üretim pratiklerini nasıl etkilediği soruldu. 73 kişi üzerine düşünlü kavramların değiştiğini, 55 kişi üretime dışsal sebeplerden ötürü ara vermek zorunda kaldığını, 42 kişi ko-

Korona virüsü salgını Türkiye'de sanatçıları nasıl etkiledi? Araştırmacı ve sanat yazarı Eda Yiğit, "Prekaryanın Görünmeyen Özneleri: Pandemi Döneminde Sanatçılar" adlı yeni kitabında bu sorunun cevabını arıyor

lektif işlerin parçası olamadığını, 39 kişi teknoloji ile ilişkisinin değiştiğini, 36 kişi ise evini atölye gibi kullanmak zorunda kaldığını söyledi. 19 sanatçı ise malmeme alamadığını/bulamadığını kaydetti.

Katılımcılara pandemi sürecinde sosyal yardıma ihtiyaç duyup duymadıkları, sosyal yardım için herhangi bir kuruma başvuru yapıp yapmadıkları da soruldu. 92 kişi hayır, 36 kişi ise evet yanıtı verirken, 22 kişi de ihtiyaç duyduğunu ama başvurmadığını belirtti. Katılımcılara pandemi sürecinde psikolojik desteğe ihtiyaç duyup duymadıkları da soruldu. 88 kişi psikolojik destek almadığını, 22 kişi psikolojik destek aldığını, 40 kişi ise ihtiyaç duymasına rağmen psikolojik destek almadığını kaydetti.

KARAMSARLIK HAKİM

Yiğit kitabında sanatçıların sorunlara karşı nasıl mücadele ettiklerini şu görüşleriyle paylaştı: "Mücadele bakımından genel bir karamsarlık gözlemlendi. Özellikle ebeveyn ile ev birleştiğinde masraf azaltma, mülk sahibinden kira indirimi alma, sadece hayatı gereksinimleri karşılama ve giderleri azaltma, sonuç olarak minimal yaşam, daha az tüketim, daha kısıtlı imkanlarla yaşamı idame, daha az harcayıp daha çok çalışma şeklinde çözümler üretildiği görüldü. Ayrıca ekonomik anlamda mevcut birikimlerin kullanıldığı ve eritildiği paylaşıldı. Borçlanma arttı. Yeni iş modelleri düşünme mecburiyeti doğdu. Çevrimiçi eğitim ve dersler nedeniyle evden çalışma koşulları ağırlaştı. Belirsizlik ve güvencesizlik nedeniyle iş yükünün artması, ekstra çalışma, ek gelir planlama ihtiyacı baskın hale geldi."

Yiğit'in kitabı, güvencesizlik konusunda kültür sanat kurumlarında, yerel yönetimlerde ve kamu kurumlarında karar vericiler ve çözüm üretme sorumluluğu olanlara fikir vermesi ve daha geniş çaplı araştırmalara ilham vermesi umuduyula, ücretsiz olarak dağıtılacak. Kitabı e-kitap olarak da erişmek mümkün.

DİREKLERARASI: Tiyatronun ve ramazan eğlencelerinin hikâyesi

● Evin ARSLAN

Hrant Dink Vakfı'nın yaptığı bir mobil uygulama olan "KarDes: Çokkültürlü Hafıza Turları Rehberi" bu kez tiyatroların hikayesinin izni sürüyor ve Direklerarası'nın tiyatro geçmişini dinleyicilerle buluşturuyor. Kadıköylü Onur Ünsal'ın seslendirdiği Direklerarası tiyatro turunun yanı sıra uygulamada Beyoğlu tiyatro turu da bulunuyor ve Şark Tiyatrosu'ndan Ses Tiyatrosu'na birçok hikayeyi dinleyebilirsiniz.

Hrant Dink Vakfı'nın İletişim Koordinatörü Zeynep Sungur ve Kültürel Miras Multimedia Koordinatörü Atom Şaşkal bu iki turun yapılmasını sürecini şöyle anlatıyor: "Bu iki turun doğmasındaki önemli sebeplerden biri de bu sene Hrant Dink Vakfı, Türkiye Tiyatro Vakfı ve Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık işbirliğiyle Yapı Kredi Kültür Sanat'ta kapılarını açan 'Kulis: Bir Tiyatro Belleği, Hagop Ayvaz' sergisi. 1911-2006 yılları arasında yaşamış İstanbullu tiyatro sanatçısı ve yayımcı Hagop Ayvaz'ın kişisel çabalarıyla oluşturduğu tiyatro arşivinden yola çıkarak, toplumsal bellek, kimlik ve mekân bağlamında, Türkiye'nin tiyatro ta-

Onur Ünsal

Hrant Dink Vakfı'nın mobil uygulaması "KarDes: Çokkültürlü Hafıza Turları Rehberi" bu kez bizi Direklerarası'nın tiyatrolarına bir yolculuğa çıkarıyor

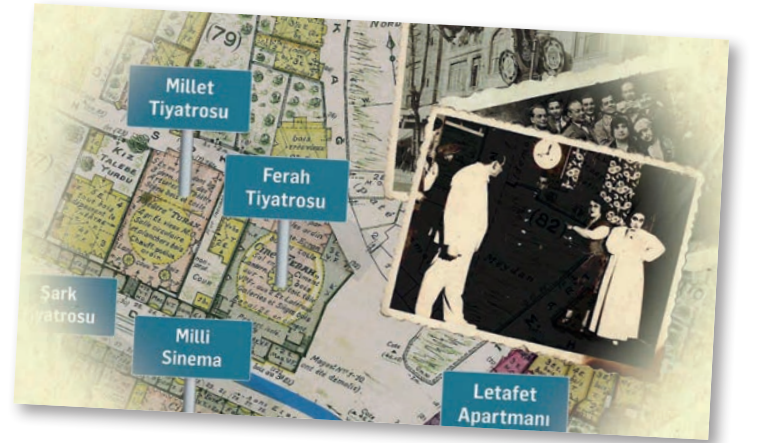
rihine odaklanan sergi 25 Temmuz tarihine kadar ziyaret edebilirsiniz. Serginin ardından yaptığımız yan etkinlikler kapsamında İstanbul Tiyatroları ve Beyoğlu başlıklı bir çevrimiçi panel yaptık; ardından da Ayvaz'ın zengin arşivinden de ilhamla bu iki turu sergileye paralel olarak hazırladık. Yine bir yan etkinlik olarak da tiyatro sahnelerinin işbirliğiyle çevrimiçi Beyoğlu Tiyatro turu doğmuş oldu."

Salgın sürecinde tiyatro sahnelerinin seyirciyle buluşamadığını söyleyen Sungur ve Şaşkal, KarDes mobil uygulamasının tematik turlarında Beyoğlu tiyatro turu içeriğini bir çevrimiçi tur olarak sunduklarını ifade ediyor. Sungur ve Şaşkal "Bu içeriğin anlatımını da tiyatro sahnelerinden oyuncuların yapmasını daha özgün, kıymetli ve keyifli olacağını düşündük. Pandemi döneminde seyircisiyle buluşamayan tiyatrolara destek olabilmek adına yaptığımız etkinlik serisinin anlatıcılığını Pürteleş Tiyatro'dan Tilbe Saran, BGS Tiyatro'dan Cüneyt Valaz, Kadıköy Boa Sahne'den Seda Türkmen, Semaver Kumpanyası'ndan Sarp Aydınoğlu ve Moda Sahnesi'nden Onur Ünsal yaptı" diye aktarıyor.

İSTANBUL'UN İLK TIYATRO BİNALARİ

Direklerarası'nın İstanbul'un gece hayatı ve sahne sanatları tarihi açısından çok büyük bir öneme sahip olduğunu söyleyen Sungur ve Şaşkal Direklerarası'nı şöyle anlatıyor: "Ramazan aylarında İstanbulluların bir araya geldiği, orta oyunu ve tuilet gibi geleneksel tiyatro oyunlarının halkla buluştuğu; Kel Hasan Efendi, Naşit Özcan, İsmail Dömbüllü ve Kavuklu Hamdi gibi dönem efsane tiyatrolarının oyunlarını sergiledikleri bir yer. İstanbul'un ilk tiyatro binaları Beyoğlu'yla beraber burada açılıyor. İlerleyen yıllarda bu yapılar İstanbul'un ilk sinema salonlarına da ev sahipliği yapıyor. Bu açıdan o dönemde Beyoğlu ile beraber şehrin tiyatro ve eğlence anlamında iki merkezinden biri. İlk tiyatrolarımızdan Güllü Agop, Mardiros Minakyan, Tomas Fasulyeciyan ve Ahmet Fehim Direklerarası'nda sahne alan isimlerden bazıları."

Sungur ve Şaşkal, Vakıf olarak İstanbul'un çok kültürlü mirasını yeniden keşfedebilecekleri yeni içerikler, turlar ve semt içerikleri eklemeyi hedeflediklerini söylüyor ve tiyatro özyenli tematik turları genişletmek istediklerini ifade ediyor.

"TARİHE KATKI SUNUYORUZ"

Seslendiren tiyatrocu Onur Ünsal da Direklerarası ve Beyoğlu'nun tiyatro tarihi açısından çok önemli olduğunu söylüyor ve ekliyor "Osmanlı, Türk, Ermeni, Rum ve benzeri toplulukların oluşturdukları tarihin üzerinde yapıyoruz bu mesleği. Bana en çok hissettirdiği şey, hepsinin şu anda yok olmasından duyduğum umutsuzluk."

Ünsal'ın turda en ilgisini çeken kısım ise Beyoğlu ve Direklerarası'ndaki tiyatroların birbirleriyle rekabet ettiği dönem. Ünsal "Oyuncu, yönetmen, yazar değiş tokuşu özellikle çok ilginç çekmişti" diyor.

20 senedir Kadıköy'de yaşayan Ünsal, Kadıköy bölgesinin de anlatılmasını çok istediğini belirtiyor. Ünsal "Kadıköy'ün önemli sadece bizim için değil, herkes için çok fazla. Sadece tiyatroların değil; kilise, konak, vb. arazilerin tarihini öğrenmek çok heyecan verici. Umarım kapsamlı bir çalışmayı anlatma imkanım olur, çünkü biz de halihazırda bu tarihe bir katkı da sunuyoruz."

KarDes uygulamasını Google Store ve App Store'dan indirebilirsiniz.

● Erhan DEMİRTAŞ

Marmara Denizi'nde görülen müsilağ "İstanbul bu yükü kaldıramıyor mu?" sorusunu bir kez daha net bir şekilde akıllara getirdi. Demir, beton ve insan nüfusu altında ezilen İstanbul için "müsilağ" son imdat çağlıkları mı?

İTÜ Şehir ve Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ferhan Gezici Korten ile mega kent İstanbul'un güncel sorunlarını ve bu sorunların tarihsel kaynaklarını konuştuk. Korten, "2000 sonrası dönemde, büyüyen Türkiye ekonomisinin İstanbul üzerinden yürütülmesi en temel problem. Bugüne kadar izlenen kentsel büyüme ve kentin sermaye için yeni kazanç alanına dönüşmesi eksensel neo-liberal politikaların tahribatını, çevre üzerinde gördüğümüz gibi, sosyo-ekonomik eşitsizliklerin artışıyla da görüyoruz." dedi.

● **Müsilağ vakası İstanbul'un sorunlarına bir başkasını daha ekledi. Siz bu görüntüleri nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Antroposen çağı kavramı, insanın doğaya müdahalesinin zaman içinde ortaya çıkardığı geri dönüşmez hasarları ifade etmek için son dönemde yaygın bir şekilde kullanılmakta. Süreç içinde doğaya verilen bu hasarlar ve kaynakların tüketilmesi, dünya üzerinde nüfusun hızla artışı ve 2008 yılında ilk defa kentlerde yaşayan nüfusun dünya nüfusunun yüzde 50'sini aşması ile birebir ilişkili. Ekonomik büyüme öncelikli izlenen politikalar, artan nüfusun taleplerini karşılamak üzere daha fazla üretim ve bu sistemin devamlılığı için tüketimin körüklenmesi, karşı karşıya olduğumuz pek çok krizin nedenleri. Bütün bunlar, 83 milyonluk Türkiye nüfusunun yüzde 18'inin bulunduğu İstanbul için de geçerli. Daha da ileri giderek Marmara Denizi havzası olarak bakmamız gerekiyor müsilağ sorununa, bu bölgedeki nüfus ve ekonomik faaliyetlerin toplam etkisinden bahsediyoruz. Çünkü doğa olayları, gerçekte var olmayan il sınırlarını tanımlıyor.

● **Bilim insanları, karşıya karşıya kaldığımız bu durumun yeni bir şey olmadığını, uzun yıllara dayanan hatalı uygulamaların sonucunda oluştuğuna işaret ediyor. İstanbul bu anlamda hangi yanlış politikaların cezasını çekiyor olabilir?**

Uzmanlar müsilağı, aslında Marmara Denizi'ndeki yaşamın uzun süredir can çekişiyor olmasını görür hale getirdiği için de bir fırsat olarak değerlendiriyor. Çünkü ancak şimdi acil eylem planları gündeme geldi. Müsilağın ortaya çıkışında, evsel ve endüstriyel kaynaklı atıkların derin deşarj yöntemi ile yapılmasının en büyük etken olduğu biliniyor. 1980'de 4.7 milyon nüfuslu İstanbul, 20 yıl içinde iki kattan fazla nüfus artışı ile 2000 yılında 11 milyona ulaştı. Bugün 16 milyon yaşadığı İstanbul'u daha cazip hale getirme çabası, İstanbul'un sorunlarını daha da büyütüyor. Ekonomik büyüme ve kent üzerinden yaratılan rant öncelikli politikalar, gerek merkez dönüşüm ve ayrıcalıklı imar hakları ile artan yoğunluklar, gerekse kentin yayılması 1980 sonrası başlayan ve 2000'lerde hızlanan bir süreci tanımlıyor.

Kent mekanının metalaşması ile büyük ve görünür yatırımlar öne çıkarken, siyasi karşılığı olmayan ve görünmeyen altyapı konusunda gerekli yatırımların yapılmadığı anlaşılıyor. Çoğunlukla altyapı yatırımlarının büyük maliyetleri ve finansman zorlukları gerekçe gösteriliyor. Elbette kaynak yaratmak önemli, ama yurttaşlarının sağlıklı bir yaşam hakkını temin etmek de merkezi ve yerel yönetimlerin sorumluluğundadır. Aslında pandemi dönemi, bilimin önemini anlaşılmasına bir katkı sağladı. Ne yazık ki bilim insanlarının yaptığı tespit ve uyarılar, siyasette karşılığını bulamamış ki bugüne gelmişiz.

1980'DEN BERİ NÜFUS KATLANIYOR

● **İstanbul'un nüfusu son nüfus sayımına göre azalmış olsa da bu kentin nüfusu büyük ölçüde bir sorunların kaynağı olmaya devam ediyor. Planlama aşamalarında bu durum hesaba katılmıyor mu?**

1980'den 2000 yılına kadar iki kattan fazla nüfus artışı gerçekleşiyor. 2000-2020 arasında da yaklaşık beş milyon ekleniyor bu nüfusa. 16 milyon bir kent, aslında bir ülke büyüklüğünde (Hollanda 17 milyon). Planlama aşamasında elbette nüfus senaryoları yapılıyor. 2009 İstanbul Çevre Düzeni Planı, çok sayıda disiplinden bilim insanının çalışmaları ile kentin gelişme eşiklerini, bir başka deyişle kırmızı çizgilerini belirleyerek kentin taşıma kapasitesini 16 milyon nüfus olarak belirlemiştir. Mevcut eğilimlere göre yapılan hesaplar, 2023 yılı için 20 milyonun aşılacağını işaret ediyordu. Yani nüfus, daha önceki dönemler-

“CAZİP HALE GETİRİLMESİ SORUNLARI BÜYÜTÜYOR”

Prof. Dr. Ferhan Gezici Korten ile mega kent İstanbul'un güncel sorunlarını ve bu sorunların kaynaklarını konuştuk. Korten, "16 milyonun yaşadığı İstanbul'u daha cazip hale getirme çabası, İstanbul'un sorunlarını daha da büyütüyor"

● **Yöneticiler de İstanbul'u sınırsız bir kaynak olarak görüyor. Ancak İstanbul alarm vermeye çoktan başladı ve can çekişiyor diyebiliriz. Bu kentin hangi kaynakları tüketildi ve tüketiliyor?**

İstanbul Planlama Ajansı bünyesinde yürütülen Vizyon 2050 çalışması kapsamında öne çıkan konu, İstanbul'da bugüne kadar kaybedilenlerin muhasebesini yapmak zorunluluğu. Ve aslında biraz yavaşlayarak, sahip olduğumuz kaynak ve değerleri geleceğe sağlıklı taşımanın yollarını bulmak. Kuzeye gelişme ile birlikte daha önce de söylediğim gibi, öncelikle su kaynakları tüketildi ve tüketilmeye devam ediyor. Orman alanları ve tarım alanları. İstanbul'un tarımsal üretim açısından çok yüksek bir potansiyele sahip olduğu söylenemez belki ve nüfusun gıda tedariki büyük oranda dışarıya bağımlı. Ama yine de İstanbul'un kuzeyinde var olan tarım ve kırsal alanların korunması bugün ve gelecek için kritik bir öneme sahip.

“SÖYLEMDE KALMAMALI”

● **Deprem unutuldu örneğin, buna dair ciddi bir hazırlık olduğunu söylemek mümkün mü?**

Evet, maalesef yine bilim insanlarının ciddi uyarılarına rağmen hızla değişen ülke gündemleri arasında deprem öncelikli konu olmuyor. 2003 yılında İstanbul Deprem Master Planı'nın hazırlanması önemli bir girişimdi, ama o da uygulamaya aşamasına geçemedi. Bildiğimiz üzere, deprem riski üzerinden başlatılan kentsel dönüşüm faaliyetleri de hedefinden çok uzaklaştı. Riskli yapı stoku ve tahmin edilen can kayıplarına karşı etkili çözümlerin üretilmediği bir gerçek. İBB 2019 yılında İstanbul'un pek çok sorununa ilişkin geniş katılımlı çalıştaylar düzenledi. Deprem Çalıştayı da bunlardan biriydi. Çalıştay raporunda tespitler ve gerekli aksiyonlar ortaya kondu.

● **İstanbul'un bu yükü kaldırması için neler yapılmalı?**

Müsilağın sorunları görünür kılması ile ilişkili başladık. Bunun temel nedenlerinden biri kirlilik, ama ekosisteme yapılan müdahaleler ve iklim değişikliğinin etkisine özellikle dikkat etmek gereği var. İklim krizinin etkilerine karşı, adaptasyon ötesinde zarar azaltıcı yöntem ve yaklaşımları tüm kent yönetimlerinin benimsemesi, söylemde kalmayıp biran önce eyleme geçmesi gereği var. İstanbul'un bu yükleri kaldırabilmesine karşı, ekosistemlerin korunması, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artması, enerji ve su tasarrufuna yönelik projelerin acilen devreye girmesi, Avrupa Yeşil Mutakatı'nın getirdiği zorunluluklar kapsamında işletmelerin çevre ile ilgili sorumlu aksiyonlara geçmeleri, tüketimin ve atıkların azaltılması ile yeniden kullanımına ilişkin döngüsel ekonominin uygulama koşullarının oluşturulması öncelikli konulardır. Bunlar olurken, İstanbul dışındaki diğer kentlere yöneltilen yatırımların da İstanbul'un yükünü bir ölçüde azaltacağı unutmamalıyız.

deki hızla artmaya devam etseydi. Fakat, plan merkezi yönetimin büyük projeleri (3. Köprü, 3. Havalimanı, Kanal İstanbul) ile uygulamaya geçme şansını tümüyle yitirdi.

● **Kanal İstanbul daha fazla nüfus anlamına geliyor. Eğer kanal inşa edilir ve projeler hayata geçirilirse 10 yıl sonra nasıl bir İstanbul ile karşılaşacağız?**

Esasen Kanal İstanbul'un yapım sürecinin İstanbul'a vereceği tahribatı düşünmek bile yetiyor. Kanal İstanbul'un kent üzerinde yaratacağı olumsuz etkileri tüm boyutları ile tartışıldı. Ama halen ne yararı olacağına ilişkin bilimsel kanıtı dayalı bir açıklama yapılmamış. Doğal olarak boğazın ayırdığı Asya ve Avrupa yakalarını birleştirmek için köprüler inşa ediyoruz. Bir yandan da Kanal İstanbul ile kente yapay olarak üçüncü bir parça yaratıyor ve onları da altı köprü ile bağlıyoruz! Kanal İstanbul ÇED Raporunda ise, proje kapsamında önerilen bir milyon nüfus, yaratılacak cazibe merkezleri ile aşılacağı belirtiliyor. Tüm bunları düşündüğümüzde, bir kentin geleceğine ilişkin bu kadar kritik bir kararın, yerel yönetimi dışlayarak merkezi yönetim tarafından yürütülmesi de büyük bir sorun oluşturuyor.

“EŞİTSİZLİKLER ARTIYOR”

● **Geçmişe dönüp baktığımızda İstanbul'da neler yanlış yapılmış olabilir? Özellikle bugüne etkisini düşünürsek.**

Öncelikle İstanbul'da daha fazla cazibe yaratmanın problemli olduğunu düşünüyorum. Örneğin, Merkez Bankasının İstanbul'a taşınması kararı gibi. Bunu hem Türkiye'deki bölgelerarası dengesizlikler, hem de İstanbul'un sorunlarının artması açısından söylüyoruz. 2000 sonrası dönemde, büyüyen Türkiye ekonomisinin İstanbul üzerinden yürütülmesi en te-

mel problem. Bugüne kadar izlenen kentsel büyüme ve kentin sermaye için yeni kazanç alanına dönüşmesi eksensel neo-liberal politikaların tahribatını, çevre üzerinde gördüğümüz gibi, sosyo-ekonomik eşitsizliklerin artışıyla da görüyoruz. Çevre açısından başka kritik bir konu bildiğiniz gibi su ve İstanbul'un su havzalarının korunamaması.

Ömerli havzasında 1985 yılında 3 bin 600 nüfuslu bir köyden 1990'lı yıllarda 82 bin nüfuslu bir kent olarak Sultanbeyli'nin ortaya çıkışını ve bugün 343 bin nüfuslu bir ilçe haline geldiğini görüyoruz. 1999 Marmara Depremi sonrasında, İstanbul için beklenen depremin önceliği bir süre sonra etkisini kaybetti. Kentsel dönüşüm uygulamalarına baktığımızda, belirlenen riskli alanlardan çok rant yaratan alanları görüyoruz. Ayrıca, Anadolu ve Avrupa yakasını birleştiren ikinci köprü ve bağlantı yollarının kentin kuzeye gelişimini tetiklemesi ardından, kent içi ulaşım katkısı olmayan üçüncü köprü, üçüncü havalimanı ve kuzeye yönelik yatırımlarla kent makro formunu tümüyle değiştirmesi meselesi var. Tüm bu büyük projelerin, İstanbul Metropolitan Planlama bünyesinde hazırlanan 2009 İstanbul Çevre Düzeni Planına aykırı olması da sorunun büyüklüğünü gösteriyor.

“TARIM ALANLARININ KORUNMASI KRİTİK”

● **Yanlış uygulamalar devam ediyor mu?**

Ekonomik büyüme hedefinin İstanbul üzerinden yürütülmesine devam ediliyor. Bu hedef doğrultusunda, İstanbul'un öncelikli konuları yerine kente ve kentte yaşayanlara katkısının tartışılmalı olduğu büyük projeler merkezi yönetimin yarattığı istisnalar ile belirleyici oluyor. Kentsel büyüme öncelikli politikalar dizginlenmediği sürece, İstanbul'un sağlıklı gelişimine ilişkin uygulamalar hayata geçemiyor.

Marmara'nın müsilağ haritası çıkarıldı

Bilge Kobaş ve Can Sucuoğlu'nun hazırladığı interaktif harita, Marmara Denizi'ndeki müsilağın güncel yayılımını gösteriyor

Marmara Denizi'nde görülen müsilağla ilgili geçtiğimiz hafta temizleme çalışmaları başlatılmıştı. Bilim insanları da konuyla ilgili araştırmalarını sürdürüyor. Bilge Kobaş ve Can Sucuoğlu da müsilağın yoğunluğunu gösteren interaktif bir harita hazırladı. Harita, son günlerin sıkça tartışılan konularından biri olan Marmara Denizi'ndeki müsilağın güncel yayılımını gösteriyor.

“1729 YILINDA BELGELENDİ”

Kobaş ve Sucuoğlu'nun çeşitli kaynaklara dayandırarak verdiği bilgilerde şu noktalara dikkat çekildi: "Müsilağ oluşumu, Akdeniz'de ilk defa 1729 yılında belgelenmiş, özellikle geçtiğimiz 30 yılda artan sıklıklar da gözlenmeye devam etmiştir. Marmara Denizi'nde ise en belirgin müsilağ oluşumu 2007 yılında görüldü. 2007'deki deniz salyası birikimi, İzmit Körfezi'nden Çanakkale Boğazı'na kadar yayıldı ve bugünküne benzer bir şekilde, daha ağır sanayiden etkilenen ve akıntının Marmara Denizi'ne göre daha yavaş olduğu Körfez'de daha uzun süre ve yoğun bir şekilde kaldı. Yine de bu sene gözlenen vakanın önceliklere göre daha yoğun olduğu aşikar. Çeşitli kaynaklara göre bu da beklendik bir durum, ve birkaç parametrenin birleşimi."

“İKİ DERECEDE FAZLA ISINDI”

Küresel ısınmanın müsilağ yoğunluğuna ve yayılımına doğrudan etkisinin olduğu vurgulanırken şu ifadeler yer verildi: "Danovaro ve diğerlerinin 2009 yılında yayınlanan çalışması uleame yaptıkları 60 yıl boyunca Akdeniz'de görülen iklim anomalileri ile müsilağ patlamalarının doğrudan eş-

leştiğini gösteriyor. MGM'nin resmi istatistiklerine bakıldığında Marmara Denizi'nin 1970-2020 yılları arasında iki dereceden fazla ısındığı görülüyor."

YILLARIN BİRİKİMİ

Kobaş ve Sucuoğlu'nun paylaşımına göre, müsilağ oluşumuna neden olan ikinci parametre ise atık yönetimi. On yıllardır Marmara Denizi çevresindeki yerleşim alanlarının, denizi derin deşarj alanı olarak kullandığı belirtilirken konuyla ilgili şu bilgiler paylaşıldı: "Haritada nokta olarak yerlerini gördükleriniz, İstanbul'daki atık su deşarj alanları. Bu noktalar dışında denetimsiz deşarjların yapıyor olduğu ve İstanbul dışındaki şehirlerin deşarj noktalarının bu haritada yer almadığına geçeceğine unutmamak gerek. Yeterli oranda artılmadan denize boşaltılan atık su, her ne kadar derinden deşarj edilse de yılların birikimi ile bu atığın etkisi yüzeyde de kendini göstermeye başlıyor. Marmara Denizi'nin dip akıntısı kuzeye, Karadeniz'e doğru. Fakat yüzey akıntısı ters yönde. Bu yüzey akıntısı deseni ve bilinen deşarj noktaları birlikte düşünüldüğünde mevcut müsilağ dağılımı anlamlı hale geliyor ve yakın gelecekte ne şekilde yayılmaya devam edeceğine dair ip uçları veriyor."

Müsilağ verisi Sentinel-2 uydusunun 23 Mayıs ile 8 Haziran tarihleri arasında okumaları birleştirilerek elde edildi. Verileri vektör formatında indirmek de mümkün. Yazıda ayrıca konuyu takip edenler için şu not da paylaşıldı: "Eğer veride veya metinde herhangi bir hata olduğunu düşünüyorsanız bize info@bitsnicks.com adresinden ulaşabilir, eklemek istediklerinizi [#musilajharitasi](https://twitter.com/musilajharitasi) ile twitter'dan paylaşabilirsiniz!"

İnsanların çöpünü

sanat eserine dönüştürüyor

● Erhan DEMİRTAŞ

Marmara Denizi son günlerde müsülajla konuşuluyor olsa da aslında bu deniz yıllardır yoğun bir çöp ve atık baskısı altında yaşamını sürdürmeye çalışıyor. Deniz ve doğa sevdalısı Şinasi Yelkenci de uzun yıllardır denizlerdeki kirlilikle bireysel olarak mücadele ediyor.

23 yıldır sahillere çöp topladığını ifade eden Yelkenci, "Çocukluğumdan beri denizden sahile vuran çöpleri topluyorum. Bunun vicdani bir şey olduğunu düşünüyorum. Ailemin de etkisi vardır muhakkak. Sahiller olur, bir piknik alanı olur; doğaya açıldığımız zaman elimizdeki poşetlere birkaç tane de olsa doldurup konteynirlara atıyorduk. Ama zaman içinde - ipin ucu kaçmış vaziyette artık kirlilik sebebiyle malum - ben de kendi vaktimi değerlendirerek için hafta sonu hobi gibi sürekli sahillere gitmeye başladım. Ben şu anda ilaç sektöründe işçi olarak çalışıyorum. Bunlar, sadece hafta sonları kendime ait bir sosyal sorumluluk projesi gibi yaptığım çalışmalar." dedi.

PLASTİKTEN RESİM

Yelkenci, yıllar önce "temiz deniz" idealini yakalayabilmek için başladığı bu uğraşını yedi yıl önce sanatla birleştirdi. Çevre ve deniz kirliliğinin görünür hale gelmesine katkıda bulunan Yelkenci, 51 ülkeden 270 gönüllünün oluşturduğu "Splash Trash Art Expo" grubunun da tek Türk sanatçısı olduğunu söyledi. Sahillere vuran her türlü atık Yelkenci'nin ellerinde birer resme, müzik aletine, küçük bir heykale ve daha birçok şeye dönüşüyor.

Yelkenci, yedi yıl önce rastlantı eseri başlayan sanat yolculuğunu şöyle anlattı: "İlk başta tabii 'ben bunu sanata çevireyim, ben sanatçıyım' gibi bir düşünce yoktu. Bu kendiliğinden zaman içinde oluşan bir olay haline geldi. Sağ olsun arkadaşlar da destek verdi, 'Madem böyle bir şey yapıyorsun, o zaman bunu insanlara da duyurman ve göstermen gerekiyor' dediklerinde artık iş farklı bir boyuta gitti."

BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU PLASTİK

Sanat çalışmalarında ilk olarak midye kabuklarını kullandığını söyleyen Yelkenci, zaman ilerledikçe topladığı çöplerin çok fazla olduğunu fark ederek plastik atıkları da kullanmaya başlamış. "Dört senenin sonunda artık plastikleri birleştirmeye başladım" diyen Yelkenci'nin şu anlatımları denizdeki kirliliğin vahametini gösteriyor: "Denizden gelen-

rin yüzde 99'u plastik çöp. Mesela ahşaplar da geliyor ama artık plastik kirliliğine vurgu yapmamız gerekiyor ve atıkların çok büyük çoğunluğu plastik. En fazla çıkanlar pet şişeler. Yaklaşık 100 kiloluk bir çöp topluyorum ama sanatsal çalışmalarında yüzde 3'ünü veya yüzde 5'ini kullanıyorum. Yüzde 95'lik kısmı çöp, kullanmıyorum bile onları, direkt konteynir atıyorum, geri dönüşüme gidiyor. Bunlar aslında onların içinden seçilmiş, benim kullanarak mesaj vermek istediğim bir bölümü."

"DENİZİN İSYANI"

Birkaç saat içinde torbalarca çöp topladığını söyleyen Yelkenci, sanatsal çalışmalarının bu anlamda bir farkındalık oluşturmasını istiyor. Yelken-

Uzun yıllardır denizden sahillere vuran çöpleri toplayan Şinasi Yelkenci, yedi yıldır bu atıkları sanat eserlerine dönüştürüyor. Sanatsal çalışmalarıyla deniz kirliliğine dikkat çekmeye çalışan Yelkenci, Marmara Denizi'nin artık isyan ettiğini söylüyor

ci, Marmara Denizi'ndeki müsülaj sorununu ise şöyle değerlendirdi. "Yeni bir şey değil. Damlaya damlaya göl oldu. Ben buna denizin isyanı diyorum. Sadece İstanbul'da 15 milyondan fazla insan yaşıyor. Bir de Marmara Denizi'nin tamamını düşünün. Müsülaj sadece daha görünür olmasını sağladı. Benim yapmak istediğim de bu. İnsanlar atıkları çöpte, kutuda görünce bir tepki vermiyorlar. Ama benim yaptığım işi gördüklerinde ister istemez farkındalıkları artıyor."

"BİREYSEL ÇABALAR YETMEZ"

Ulusal ve uluslararası birçok sergiye katılan Yelkenci, "İnsanlar uzaktan bakınca bu çalışmaların hangi malzemenin yapıldığını anlayamıyorlar. 'Bunlar gerçekten çöp mü, boya kullanılıyor mu?' bunları merak ediyorlar. Bana sorduklarında ben de anlatıyorum. O zaman işin gerçeğini anlıyorlar" dedi.

"Çevre kirliliğinin önüne geçmek için bireysel çabalar önemli ama yeterli değil" diyen Yelkenci, "İnsanların bilinçli bir şekilde davranmaları, sorumluluk almaları önemli ama bütüncül politikalara ihtiyacımız var. Tek kullanımlık plastikleri azaltmamız lazım. Bir kere kullanıyorsunuz ve atıyorsunuz. Bu sonu olmayan bir şey. Üretildikçe var oluyor ve yok olması çok zor. Bence bunun üretimin durdurulması lazım. Dünya çapında alınacak bir karara ihtiyacımız var" şeklinde konuştu.

"ÇOCUKLARA İLHAM OLMAK İSTİYORUM"

Yaptığı çalışmalarla çocuklara ilham olmak istediğini dile getiren Yelkenci, "Elimden geldiğince çocuklarla bir araya gelip onlara yaptığım işi anlatmaya çalışıyorum. Ancak tam zamanlı çalıştığım için yeterince vakit ayıramıyorum. Bu anlamda kurumların da desteğine ihtiyacım var. Amaç çocuklara ilham olabilmek. Dünyayı bu hale getirenler yetişkinler ama bizi çocuklar kurtaracak. Çocukların bu konuya kafa yormalarını istiyorum" diye konuştu.

"Yeni salgınlara yol açabilir"

Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi'nin "Marmara Denizi'nde Neler Oluyor? Kirlilik, Isınma ve Müsülaj Sorunu" toplantısında, yaşanan gelişmeler ele alındı. Uzmanlar, bu yıkımın bir iç denizin ölümü olduğu ve bu tür çevresel felaketlerin beklenmedik yeni salgınlara yol açabileceği uyarısında bulundu

● Gökçe UYGUN

Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi'nin (İPM) başlattığı "Salgın ve Toplum" webinar serisi kapsamında "Marmara Denizi'nde Neler Oluyor? Kirlilik, Isınma ve Müsülaj Sorunu" başlıklı toplantı yapıldı. Moderatörlüğünü İPM Araştırma ve Akademik İlişkiler Koordinatörü Senem Aydın Düzgü'tün yaptığı webinar'ın konuşmacıları Sevinç-Erdal İnönü Vakfı tarafından yürütülen MAREM (Marmara Denizi'nin Değişen Oşinografik Şartlarının İzlenmesi) Proje Lideri Levent Artüz ve İPM İklim Değişikliği Çalışmaları Koordinatörü Ümit Şahin oldu. Webinar'da son dönemde Marmara Denizi'nde yaşanan önemli gelişmeler ele alındı.

"Marmara Denizi'nde bir denizin ölümüne tanıklık ediyoruz" diyen Senem Aydın Düzgü, "Bu durum nedenleri biraz küresel ısınma ama çoğunlukla insanların yönetim yanlışları, hataları veya bile yapılan politikalar olabilir belki de" dedi.

"BU İLK MÜSÜLAJ DEĞİL"

MAREM Proje Lideri Levent Artüz, Marmara Denizi'nin bugünkü durumuna gelmesinde 1980'lerde başlanan yanlış projeler ve özellikle 2000'lerden sonra bu gidişatın hızlanmasının payı olduğuna dikkat çekerek, şunları söyledi: "Haliç'in temizlenmesi projesi kapsamında 1989 yılında arıtma ve taşıma projeleri olmadan, alt akıntılar taşıyıcı bant olarak kullanılarak kirliliğin Karadeniz'e boşaltılması projesi başlatıldı. Oysa bu akıntının sadece yüzde 10'unun, Karadeniz'e geçtiği biliniyordu. Bunun olmayacağı biliniyordu ama bu fikirde diretildi. Sonra ne oldu? 1989'da balık ölümleri yaşandı. Tüm deniz canlılarını bu dönemde kaybettik. Balıkların boğularak ölmesi olarak bu olay literatüre geçti. Marmara Denizi'nde büyük bir katliam oldu. Tür çeşitliliği kayboldu. 90'lardan itibaren Marmara'da deniz anahtarından adacıklar oluşmaya başladı. Kılıç balığı, orkinos gibi ciddi ekonomik değere ve ekosistem için önemli olan balıkların avcılığı ortadan kalktı. Diğer

balıklarda boy küçülmeleri oldu. Arıtımdan yapılan deşarjlardan dolayı Marmara Denizi bulanıklaşmaya başladı. Küresel ısınma Karadeniz'de 1 dereceye Marmara 2.5 - 3 derece ısındı. Bu ısınma böyle devam ediyor."

2007 yılında bugünküne benzer bir müsülajla karşılaştıklarını anımsatan Artüz, "Yapısı biraz daha farklıydı ama bu kadar yaygınlaşmadığı için çok ilgi odağı olmadı. 2011'den itibaren istilacı türleri görmeye başladık. 2017'de artık Marmara mikroplastik kirliliğinde dünya ikinciliğine yükseldi. Sonunda 2021'de bugün yaşadığımız olayla karşılaştık" dedi.

Levent Artüz, felaketin göz göre göre geldiğine dikkat çekerek, sözlerine şöyle devam etti: "1989'da birinci fazda tür çeşitliliğini erozyona uğrattık. Kirliliğin ikinci fazında ise tür çeşitliliğinin azaldığı ortamda mevcut türlerle artış oldu. Rekabet şartlarının değişmesinden dolayı mevcut türler arttı. Bu türlerden biri aradan sıyrılıp akla hayale gelmeyen kısa sü-

rede bollaşıyor, sonra kırırma uğrayıp ölüyor. Bu tür ölüncü hücre içi sıvılarına ortamı yayıldı. Bu sıvıların sudan farklı yoğunluğa sahip olduğu için bir bölümü çalkalanıp yüzdü, bir bölümü ortamdaki katı atıkları içine alarak derinlere indi. 1272 metrelerde bile müsülajla rastlıyoruz."

"BU, EN ÖNEMLİ SORUNUMUZ"

İPM İklim Değişikliği Çalışmaları Koordinatörü Ümit Şahin de bilim insanlarının bu konuda yıllardır yaptıkları uyarılara rağmen sorunun son bir aydır gündeme geldiğini, Çevre Bakanlığı'nın da bir haftadır harekete geçtiğini belirterek, "Çevre sorunlarının çözümünün önünde görebileceğimiz bir düzeye ve görünürlüğe ulaştığında ve sosyal medyada konuşulunca yetkililer acil bir durum olduğunu fark ediyor. Bu, en önemli sorunumuz bence. Felaket görüntüleri olmasaydı, Marmara Denizi'nin dibi müsülaj kaplı olsaydı, yine bir şey yapılmayacaktı. Bu durum, çarpıcı

çözmeye çalışıyoruz. Sera gazlarıyla atmosferi atık deposuna çevirmekle, Marmara Denizi'ni sanayi ve evsel atıklarıyla çöplüğe dönüştürmek aynı. Denizler ısınsa bile Marmara Denizi'ni atık çukuruna çevirmeydik bu olayla karşılaşma ihtimalimiz çok daha düşük olacaktı. Küresel ısınma tetikleyici olsa da bunun asıl kaynağı insan."

Çevre Bakanlığı'nın açıkladığı Eylem Planı'na da değerlendiren Ümit Şahin, "Marmara Denizi'nin koruma alanı ilan edilmesi önemli ama bunun nasıl yapılacağı, ne kadar finansman gerekeceği ve süresi belli değil. Kanal İstanbul'un getireceği yeni nüfus da kirliliği arttıracaktır" dedi. Levent Artüz de Eylem Planı'nda ilk kez Marmara'nın kirliliğinin konsesus olarak ortaya konulmasının önemli olduğunu belirterek, Marmara Denizi'nin koruma alanına ilişkin hukuksal alt yapının acilen ortaya konulması gerektiğini söyledi. Artüz, "Marmara Denizi 1989'da öldü. Bundan ders çıkartıp benzer projelerden vazgeçmeliyiz" dedi.

"Marmara Denizi'nde Neler Oluyor? Kirlilik, Isınma ve Müsülaj Sorunu" Webinarı yayını, İPM YouTube sayfasından izlenebilir: <https://youtu.be/DpotliF6F9A>

Haydarpaşa Çayırı ile yitip gidenler

PINAR ERKAN

Rivayete göre Sokrat antik dönemde günümüzdeki Koşuyolu ile Acıbadem arasında kalan bölgenin, Halkedonluların hipodromu olduğunu yazmış. Sokrat bunu gerçekten yazdı mı bilmiyoruz ama antik dönemde burada at yarışları ve binicilik sporlarının yapıldığı anlaşılıyor. Koşuyolu, bir hipodromun izlerini çağırıştıran biçimlenmesiyle bunu destekler niteliktedir. Osmanlı devrinde de atlı spor etkinlikleri, daha farklı karakterde olmakla birlikte, sürdürüldü. Bu devirde bölge, Haydarpaşa Çayırını içine alıyordu. Haydarpaşa, hiçbir zaman mahalle gibi idari bir birim olmadığı için kesin sınırlarını saptamak da zor görünmektedir. Çayırın geçmişi ise 16. yüzyıla kadar gidiyor.

Doğu Roma devrinde burada aziz patrik-

lerin bir araya geldiği bir saray varmış. 1533 yılında vezirliğe yükselen Hadım Haydar Paşa'nın bahçesi burada olduğu için bölgenin onun adıyla anıldığı söylenegelir. Ayrıca Sokollu Mehmet Paşa da 16. yüzyılda köşk yaptırmış. Çevre seyrek bir yapılanmayla bağ bahçeler içinde, saray ricalinin av yeri olarak vakit geçirdiği bir sayfiyeydi. Hatta 1800'lerin başında düzenlenen at yarışları II. Mahmut, tebdili kıyafet izlemiş. İlk Türkçe gazete Ceride-i Havadis'i çıkaran William Churchill'in, 1836'da Haydarpaşa çayırını civarında av-

Haydarpaşa Çayırını'nda Adile Sultan'ın düğünü ve Komasgi'nin balonu

lanırken bir çocuğun ölümüne sebep olması büyük ses getirmişti. Bu olaydan, 19. yüzyılın başlarında çevrede hâlâ av hayvanlarının bulunduğu anlaşılıyor. Sonraki yıllarda ise saray atları Haydarpaşa çayırına çıkarılmış.

Saray atlarının çayıra çıkarılması törenlerle yapılan bir şey. Atlar soruşçularla süslenerek sırayla padişahın önünden geçiriliyor. Çadırlarda geceleri meşaleler yakılıyor, şenlikler düzenleniyor. Sefere çıkılırken bugün etrafını sarmış uçan yollar içinde her zamankinden daha hazin bir belirsizlikle kaybolmuş Ayrılık Çeşmesi'nin son nokta olduğunu herkes biliyordu sanırım. Toplanma ve hazırlık noktası. Süvariler Haydarpaşa Çayırını'nda eğitim görürken piyadeler, Yeldeğirmeni'ndeki Talimhane'de çalışıyorlardı. Günümüzde Gazi Mustafa Kemal Paşa İlkokulu'nun yer aldığı Halit Ağa Caddesi çevresinde geçmiş yüzyıllarda Osmanlı askerlerinin talim yapabilecekleri büyüklükte bir düzlük bulunduğunu hayal etmek zor. 18. yüzyılın başlarında Nizam-ı Cedid ve sekban askerlerinin temel eğitim alanlarından biri olacak kadar nitelikli bir alanmış. Öte yandan Söğütluçeşme'den Altyolu'na çıkarken eskiden minibüslerin dön-

Haydarpaşa Çayırını

düğü sokağın da adı üstünde, Bayram Yeri olduğunu biliyoruz. Üstelik cumhuriyet döneminde aynı işlevin devam ettiğini, çocukluğunu burada geçirmiş Duygu Asena'nın hayattayken anlattıklarından hatırlıyorum.

Antibiyotik ve benzeri ilaçlar çıktığı için 60-70 yıldır salgın hastalıkları unutmamıştık fakat tüberküloz, 1950'lere kadar cidden yaygın bir hastalıktı. Haydarpaşa çevresindeki bağ ve bahçeler, verem hastaları için de Çamlıca havası alan şifa yerleri olarak meşhurmüş.

Tanzimat'tan sonra Çayırın idaresi ve kullanımında değişiklikler oluyor. Çayırın yine hazine malı ama mesela Haydarpaşa Çayırının otlatılmaması gazete ilanıyla satışa çıkarıldığını öğreniyoruz. Bir taraftan da saray

ahalisinin düğünleri burada yapılıyor. Sultan Abdülmecid'in kızkardeşi Adile Sultan'ın düğünü esnasında çayır semalarında uçuşa geçen İtalyan Komasgi'nin balonunun sert bir rüzgara kapılarak Marmara Denizi istikametinde kaybolup gitmesi ve kendisinden bir daha haber alınmaması da Haydarpaşa Çayırını'nın ünlü hikayelerindedir.

19. yüzyılın sonlarında çayır artık iyice küçülmüştür. Zaten ortasından tren yolu geçmiştir. Eskiden bugünkü köprüünün altında çok sayıda dükkandan meydana gelen Haydarpaşa Çarşısı varmış. Moda'nın artık yerinde yeller esen meşhur Bomonti Gazinosu da ilk başta burada açılmış.

Eski zamanların kalabalık olmayan fakat nezih İbrahimağa Mahallesi'nin adını aldığı İbrahimağa Camii'nin karşısında, heybetli çınarın gölgesini düştürdüğü minik kahve ve burada yaşanmış anıları bize hatırlatacak anı kitaplarındaki satırlardan başka bir şey kalmadı geride.

İbrahim Ağa, III. Murat'ın Darüssaade ağalarının ve 1580'de yaptırdığı İbrahimağa Camii, Osmanlı Camii'nden bile eskimiş. Kadıköy'ün en işlek mahallelerine adlarını veren Osman Ağa, Cafer Ağa ve İbrahim Ağa'nın kardeş oldukları bazı kaynaklarda geçse de bu insanların yaşadığı tarihler, bu varsayımı desteklememektedir.

Kadıköy'ün SOSYO-MEKÂNSAL DEĞİŞİMİ

Araştırma görevlisi Aslı Ulubaş Hamurcu ve Prof. Dr. Fatih Terzi, Kadıköy'deki sosyo-mekânsal değişime dair bir çalışma yaptı. Çalışmanın sonuçlarına dair konuştuğumuz Hamurcu, "Kadıköy tarihi kent merkezinin bugün hâlâ merkez niteliğini koruyor olmasının en temel sebeplerinden biri, kültürel çeşitliliğin devam ediyor olması" diyor

● Fırat FİSTİK

İTÜ'de araştırma görevlisi olarak çalışan Aslı Ulubaş Hamurcu, doktora tez danışmanı Prof. Dr. Fatih Terzi ile birlikte Kadıköy'ün yıllar içindeki değişimine dair akademik bir makale yayınladı. Hamurcu'nun doktora tezinin konusu da yine Kadıköy'ün sosyo mekânsal değişimi.

2013 yılında ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nden mezun olan Hamurcu, daha sonra Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde Kentsel Koruma ve Yenileme alanında yüksek lisansını tamamladı. Yüksek lisans yaparken bir yandan da Kentsel Vizyon Platformu'nda çalışan Hamurcu, ofis olarak Tasarım Atölyesi Kadıköy'ü kullanıyordu. Hamurcu'nun Kadıköy ile olan bağı da burada başladı. "Her gün evden işe yürüyerek gidiyordum. Bu sayede Kadıköy tarihi kent merkezinin çok kısa bir süre içerisinde geçirdiği değişime tanıklık etme imkânı oldu" diyen Hamurcu, "Kadıköy deneyimin beni kent mekânının değişim dinamiklerini irdelemeye ve araştırmaya yöneltti. Bu nedenle de doktora tezimde bu alanda çalışma yapmaya karar verdim. Bu süreçte tez danışmanım Prof. Dr. Fatih Terzi de bil-

M. Konoğlu, Kadıköy Devran P'eglise Greque à Kadiköy.

gi birikimi ve tecrübesi ile çalışmaya katkıda bulundu" diye konuştu.

Hamurcu ile Kadıköy'ün kentsel karakteri, değişim, kültürel çeşitliliğin etkisi, apartman ve sokak yapılarının değişim, değişimin sınıfsal yönü de dahil olmak üzere "Sosyo-mekânsal değişimi modellemek: İstanbul, Kadıköy örneği" başlıklı makalesi üzerine konuştu.

"MEKÂNLAR DA BİZLERİ ETKİLİYOR"

● **Sosyo-mekânsal değişim ne demek? Bu değişimleri tetikleyen etkenler neler? Covid-19 böyle bir değişime yol açabilir mi, yoksa bunu söylemek için erken mi?**

Sosyal yapıdaki değişimle bağlantılı olarak mekânda gözlemlenen değişimler, sosyo-mekânsal değişimlerdir. İnsanlar varlığı mekân oluşumu için birincil faktör. İnsanlar olmasa kentler de olmazdı. Sosyal yapının çeşitliliği, farklı coğrafyalarda farklı kentsel mekânların üretilmesini tetikliyor. Ancak sınırlanmış ki, bu tek yönlü bir etkileşim. Aynı zamanda ürettiğimiz mekânlar da bizleri etkiliyor. Bu nedenle aslında, sosyo-mekânsal değişimi araştırmak ve bu değişimin dinamiklerini doğru irdelemek, yarın kentsel planlamamız ve tasarlamamız için önemli girdiler sunacak. Teknolojinin artan kullanımı, iklim değişikliğine adaptasyon, enerjinin etkin kullanımı ve enerjiye bağımlılık gibi değişkenler sosyo-mekânsal değişimde gittikçe daha kritik önem kazanan etkenler arasında sayılabilir. Bu etkenlerin gerek sosyal yapı gereksin de kent mekânı üzerindeki etkilerinin bu ikili etkileşim bağlamında irdelemesi giderek önem kazanıyor. Devam etmekte olan COVID-19 salgını, bizim kentsel açık alanlara olan ihtiyacımızı bir kere daha gözler önüne serdi. Konut alanlarında kent sakinlerinin yürüyerek ulaşabileceği çalışma alanları, hizmet alanları, eğitim alanları gerekliliği ortada. Sadece kentsel hizmet alanlarının değil konutların da bu süreçte yetersiz olduğu da ortaya çıktı. Olası bir sokağa çıkma kısıtlaması duru-

munda evlerimizin buna hazır olmadığını gördük. İş-konaklama-egitim-rekreasyon kullanımının hepsi tek bir haneye toplandığında neler olabileceğini gördük. Bir balkonun veya bahçenin ne kadar önemli olduğunu gördük.

● **"Kadıköy tarihi kent merkezinin kentsel karakterinin, aile tipi, gelir düzeyi ve kültürel çeşitlilik ile yakından ilişkili olduğunu göstermektedir" diyorsunuz. Nedir bu ilişki, özeller misiniz?**

Kısaca özetlemem gerekirse sosyal yapıdaki değişimi ölçmek amacıyla, kültürel çeşitlilik, aile tipi, gelir düzeyi ve mülk sahipliği değişkenlerini belirledik. Ancak bu dört bileşenden sadece ilk üçü kent mekânının değişimi ile yakından ilişkili çıkıyor. Kadıköy tarihi kent merkezinin geçirdiği sosyo-mekânsal değişim bizlere kültürel çeşitliliğin, Kadıköy'ün bugün sahip olduğu merkezi kimliği kazanmasında etkili olduğunu ortaya koyuyor. Merkezi kimliğinin yanı sıra, ekonomik faaliyetlerin zenginliği, yerleşim dokusunun biçimlenmesi de yine kültürel çeşitlilik ile doğrudan ilişkili. Kent mekânının aile tipi ile olan ilişkisine baktığımızda ise geniş ailelerin merkezi kent alanlarına yakın konut alanlarında yaşamayı tercih ettiğini görüyoruz. Son olarak, yüksek gelir gruplarının

Yahudi Mezarlığı

da yüksek yaşam kalitesi sunan yeşil ve doğal alanların daha fazla olduğu ayrıntı konut alanlarını tercih ettikleri sonucuna vardık. Ancak bu noktada göz ardı edilmemesi gereken konu şu ki, bu bulgular genellenilebilir bulgular olarak nitelendirilmemeli. Sosyo-mekânsal değişim, yerel ölçekte irdelemesi gereken bir konu. Doğrudan tanımlı bir kent mekânını ele alıyor ve de elbette bu kent mekânında yaşayanları. Bu nedenle çalışma bulgularını Kadıköy tarihi kent merkezi özelinde ele almak gerekir. Kadıköy tarihi kent merkezini ise Haydarpaşa Garı'ndan Moda'ya kadar olan bugün Rasimpaşa, Osmanağa ve Caferaga mahalleleri olarak adlandırılan bölge olarak tanımlıyoruz. Sadece Çarşı bölgesi ile sınırlı değil.

"KADIKÖY'ÜN KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞİ"

● **Kadıköy, uzun süre farklı kültürlerin birlikte yaşadığı bir yer olmuş. Çalışmanızda kültürel çeşitliliği de inceliyorsunuz. Kültürel çeşitliliğin artması neye yol açtı?**

Çalışma bulguları, Kadıköy tarihi kent merkezinde, kültürel çeşitliliğin kentsel niteliği yüksek alanların oluşumunu ve kümelenmesini tetiklediğini ortaya koyuyor. Buna ek olarak, kentsel mekânda ticaretin merkezleşmesini destekler bir niteliğe sahip. Kültürel çeşitliliğin artması doğrudan kentsel mekândaki kullanım türlerinin çeşitliliğini ve sayısını da artırmış. Sunulan hizmet türleri de bu nedenle bir o kadar zengin. Kadıköy tarihi kent merkezinin bugün hala merkez niteliğini koruyor olmasının en temel sebeplerinden biri de bu kültürel çeşitliliğin devam ediyor olması.

● **"Günümüz apartman bloklarının da toplumdaki homojenlik ile karakterize edildiği görülmektedir." Bunu biraz açar mısınız?**

Aslında burada kastettiğim Kadıköy'ün kültürel çeşitliliğine dayanan ve kent kimliğini oluşturan farklı mimari üslupların ve örneklerin üretiminin yerini tek tip apartmanlaşmaya bırakması. Elbette ki gelişen teknoloji ve konut sunum biçimleri ile bu durum kaçınılmazdı.

Ancak sahip olduğumuz kültürel çeşitliliğin yansımaları olan mekânsal çeşitliliği öldürüyoruz. Kent kimliği olarak da adlandırdığımız bu olgu günümüzde özellikle tarihi kent merkezleri için ciddi önem taşıyor. Sonradan bir kimlik atfetmek yerine sahip olduğumuz kimliği benimseyerek onu günümüze adapte edebilmenin, onu devam ettirebilmenin yollarını aramalıyız. Son dönemde, kentsel dönüşüm ile modern mimarlık örneği olan ve kendine has üsluplara sahip apartmanların yerine birbirinin çok benzeri apartman blokları yükselmeye başladı. Halbuki Kadıköy ilçe olarak da bu türden çok nitelikli örneklerin verildiği bir bölgedir. Eskinin yerine konan, eskiyi aşar nitelikte mi ve o zenginliğimizi koruyor mu biraz sorgulamak gerekiyor. Evet, ekonomik ömrünü tamamlamak, depreme dayanıklı olmamak, çok ciddi sebepler yapıların yıkılması için, bu konuda diyeceğim hiçbir şey yok. Ancak benim dikkat çekmek istediğim konu, kentsel mekânın zenginliği olan bu yapıların yerine konan apartmanların kent kimliğine etkileri. Bu apartmanlar gerçekten burada yaşayan insanların yaşama költürüne uygun mu? Sosyo-mekânsal bileşenlerinden veya dinamiklerinden yola çıkılarak mı tasarlanmış? Çoğu yapıda balkon yok, bahçe yok. Halbuki Kadıköy'ün tarihsel incelendiğinde apartman dahi olsa, bu yapılarda geniş balkonlar ve içinde meyve ağaçlarının olduğu bahçeler olduğunu görüyoruz. Aslında bu çalışma, Kadıköy'ün tarih içerisinde geçirdiği sosyo-mekânsal değişimi anlamayı bu nedenle amaçlıyor.

İZGARA SOKAK DOKUSU

● **İzgara sokak dokusunun Kadıköy'de olması ne anlama geliyor?**

İzgara sokak dokusunu, kısaca birbirini dik kesen sokakların oluşturduğu doku olarak tanımlayabiliriz. Kimi araştırmacılar bu dokuyu saraç tahtası olarak da adlandırmakta. Örnek vermem gerekirse, Kadıköy Çarşısı bölgesinde kilise meydanlarının olduğu bölgenin çevresi, Yeldeğirmeni'nde Kemal Atatürk Anadolu Lisesi ve çevresi, son olarak da Moda Burnu çevresi izgara sokak dokusuna örnek gösterilebilir. Çarşı bölgesi bilindiği üzere 1800'lü yılların ikinci yarısında yangınlarla tanıklık ediyor ve sonrasında planlı kentleşme ile izgara plan olarak yeniden düzenleniyor. Kadıköy tarihi kent merkezi özelinde kültürel çeşitliliğin izgara sokak dokusunun hayata geçirilmesinde doğrudan etkili olduğunu söyleyebiliriz. Özellikle Levantenlerin ve Yahudilerin yerleştiği alanlarda, konut alanlarını izgara sokak dokusuna uygun olarak geliştirdikleri görülmekte. İzgara sokak dokusunun tercih edilme sebebi ise teknik altyapı konusunda sunduğu avantajlar.

● **Çalışmanın sınıfsal bir yönü de var. Yüksek gelirli grupların yeşil ve doğal alanları daha fazla tercih ettiğini saptıyorsunuz. Bu konuda neler söylersiniz?**

Yeşil ve doğal alanların fazla olduğu ayrıntı konut alanları, yüksek yaşam kalitesine sahip kent mekânları olmaları nedeniyle aslında yüksek gelir grupları tarafından tercih ediliyor. Tabii bunun ekonomik erişilebilirlik boyutu da var. Kadıköy'e baktığımızda yine yüksek gelir grupları tarafından tercih edilen bir mesire alanından bugün kentin en önemli noktalarından birinde kalmış merkezi bir alana dönüşümü görüyoruz. Her ne kadar günümüzde Kadıköy merkezinde çok fazla yeşil alan kalmamış da olsa, yüksek gelir grupları burada yaşamaya devam ediyor. Bunun temelinde ise, Kadıköy'ün sahip olduğu canlı, devingen kent yaşıntısı, yeşil ve kentli kimliği, farklı kentsel donatı alanlarına erişimin kolay olması ve kentsel açık alanların varlığı yatıyor.

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylülere adına Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Av. Şerhil Dara ODABAŞI

YAYIN KURULU

Dinç ÇOBAN,

Aytan GENÇ, Leyla ALP

Genel Yayın Yönetmeni

Yüksel KOÇ

Yazı İşleri Müdürü

Semra ÇELEBİ

Sayfa Tasarımı

Yasemin ÖZGÜNEŞ - Aynur ÇOLAK CANBAZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Serkan OKAY

Haber Merkezi

Gökçe UYGUN - Erhan DEMİRTAŞ

Reklam Servisi

Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: (216) 345 82 02

Adres: Osmanağa Mahallesi Söğütluçeşme Cad. Kalem Sok. No: 7/2 A Blok Kadıköy

Tel: (216) 348 70 60 Reklam: (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr www.facebook.com/gazetekadikoy www.twitter.com/gazetekadikoy E-posta: gazetekadikoy@gmail.com

Dağıtım: Mehmet Gündoğdu (0532) 727 01 07

Baskı: İleri Basım Matbaacılık Amb. Reklam Tanıtım Yayıncılık ve Teknik Hizmetleri Ticaret A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İliş Plaza No:11/A/21 Yenibosna / İSTANBUL

Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazarı sahibine aittir.

Çalışkan arı: Artemis Günebakanlı

MELİS DANİŞMENDİ

Hayatımızın çok garip bir dönemindeyiz. Normal şartlar altında olsak, belki çalışmaktan helak olduğumuz bir haftanın yorgunluğunu atacağımız, önceki gece feneri kim bilir kaçta hangi barda ya da konser mekânında söndürdüğümüz için yaralarımızı saracağız, Garfield gibi koltuktan koltuğa devriler geçireceğimiz bir günü, yani pazar gününü, SP videoları bekleyerek, beklemeden bile bekleyenlerin paylaşımlarını okuyarak, videolarla ilgili yorumları izleyerek veya hut video gelmediği vakit oluşan panik havasına şahit olarak geçiriyoruz. Galiba artık neye şaşıracağımızın belli olmadığı, hatta şaşırmanın bile mümkün olmadığı dönemler bunlar. Bir şeyler oluyor ve biletini kendimizin bile almadığı bir tenis maçını izler gibi olan biteni izliyoruz. Bir sağa bir sola, bir sağa bir sola...

SP ile ilgili sayısız yorumun içinde bir tanıdığımın yaptığı, "Farkında mısınız hiç ıı'lamıyor" yorumu kulağımın bir yerine yerleşmiş olacak ki, şimdiye kadar hiç izlemediğim ama çevrede izleyenler sağ olsunlar, radyo misali bolca işittiğim bu -kaç bölümlük olduğunu kestiremediğimiz mini dizi misali- videolar akıp giderken, bahsedilen yorumu teyit etme imkanı buldum. Hakikaten hiç ıı'lama yoktu.

Son yıllarda ülkede oluşan ekonomik, siyasi, ahlaki (ve fazlası) çöküş içinde insan acayip detaylara takılırken bulabiliyor kendini. Hiç ıı'lamak... Daha çok okuduğumu, bilgi birikimine sahip olduğumu, hızlı düşünebildiğimi ya da kendini iyi ifade edebildiğimi varsayıyorsunuz o insanın. Dedim ya, insan böyle zamanlarda tuhaf detaylarla meşgul oluyor. Muhtemelen kafalar gidiyor geliyor, hatta zaman zaman hiç gelmiyor.

Konuyu nereden nereye getireceğimin hızı ve şekli tam olarak Türkiye gündemine benzeyecek ama son dönemlerde ıı'lamadan konuştuğuna şahit olduğum bir başka kişi, çok iyi bir podcast'in yaratıcısı: Artemis Günebakanlı. İsim-soy isim ahenğiyle bir roman kah-

ramanına benzettiğim bu yetenekli kadın, müzik blogger'lığı, radyoculuk, fotoğrafçılık, podcast yayıncılığı yapıyor. Fakat bunlarla da sınırlı kalmıyor. Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi Sinema-TV Bölümü'nden mezun olan, 2006 yılında Manyetik Bant adını verdi-

ği blog'unu kuran, bir dönem setlerde çalışan, çeviriler yapan Artemis halen müzik yazmaya, Radyo Eksen'de salı akşamları 22.00'de blog'uyla aynı adı taşıyan programında ağırlıklı olarak indie ve alternatif türlerden şarkılar çalmaya, Murat Kılıkçer (In Hoodies) ve illüstratör Dilara Özden'le birlikte Kadıköy'de kurdukları (Özden'in çalışmak üzere Varşova'ya gitmesinin ardından Müge Çiğ ve Üstün L. Yıldırım'la devam ediyorlar) HOOD Base adlı kültür sanat mekanında birbiri ardına etkinlikler ya da fikir üretimi ortaya koymaya ve Spotify üzerinden Dip Gürültüsü adını verdiği podcast'ini hazırlamaya devam ediyor. Kısacası, birden fazla karpuz kollarının altında.

Artemis şimdiye kadar podcast'inde Kadıköy Karga'nın işletme müdürü ve içerik sorumlusu Murat MRT Seçkin'i, radyo programcısı ve Tamar Records'ın kurucusu Hakan Tamar'ı, müzisyen Nilipek'i, müzik gazetecisi Sinem Vural'ı, Salon İKSV Direktörü Deniz Kuzuoğlu'nu, mor ve ötesi'nden Harun Tekin'i ve son olarak radyocu, podcast yapımcısı ve Power FM Müzik Direktörü Burçin Acer'i ağırladı. Kendi sözleriyle, "Türkiye'nin müzik mekan-

larından, alt kültürlerden ve alternatif sahnedeki, streaming ve sosyal medya çağında müzisyen olmaktan, festivallerin geleceğinden ve daha birçok şeyden bahsetme, pandemi sonrası bir hasar raporu alma" gayesiyle yola çıkan bu podcast'te Artemis'in o kadar iyi hazırlanmış soruları, yerinde araya girişleri, konukları konuya dair maksimum seviyede verim alması söz konusu ki, ülkenin peşinden koştuğu binlerce boş içerik arasında ağırbaşlı bir yıldız olarak parlıyor Dip Gürültüsü. Bu yayınlarda kimi zaman bağımsız müziklerin nasıl ayakta kaldığı, kimi zaman müzik meslek birliklerinin sorumlulukları, kimi zaman da radyo kültürü konusuluyor.

Şu ana kadar işlerin nasıl gittiğini sorduğumda, "Dip Gürültüsü, pandeminin belirsizliği içinde üretmeye devam etmemi sağladı. Konuklarla konuştukça, dinleyicilerden geri dönüşler aldıkça yaptığımız bir şeylere yaradığını hissettim. Herkesin aynı yöne baktığı ve yolu kapatan o büyük kayayı hep birlikte itmeye yakın olduğu bir an yaşıyoruz gibi gelmeye başladı. Dip Gürültüsü'nü tek seferde bırakmaya niyetim yok, daha yeni başladık diye düşünüyorum" diyor Artemis. Ne güzel haber! İyi işler hep sürsün, iyilik hep var olsun.

Dünya grubu, şarkılarıyla sorgulamaya ve hayatımıza dokunmaya devam ediyor. Grubun yeni çıkan dördüncü teklisi "Benden Daha" parçası online hale gelen hayatımıza vurgu yapıyor

● Evin ARSLAN

Dünya grubunun dördüncü teklisi "Benden Daha" parçası Rinata Entertainment etiketiyle tüm platformlarda yerini aldı. Grup üyeleri Özgür Tekin, Hamid Nejatemin, Burak Koşbay, Barış Koşbay ve Güvenç Kaplan bu sefer günümüzün iletişim anlayışını sorguluyor ve kişisel bir yüzleşmeye davet ediyor. Grup üyelerinden Güvenç Kaplan ve Özgür Tekin ile hem grubun kuruluş hikayesi hem de yeni çıkan şarkı hakkında konuştuk.

● Ne zaman ve nasıl kuruldu Dünya, anlatır mısınız?

Güvenç Kaplan: Grup üyeleri uzun yıllardır müziğin içerisinde ve bu yıllar boyunca farklı tarzlarda projelerin içinde yer aldılar. Özgür ile benim halihazırda birlikte çalışmamız vardı. Barış, Burak, Hamid ve ben ayrıca bir projenin içindeydik. 2016 yılında bu kişilerin birlikte bir isim altında da güzel işler çıkarabileceklerine karar verip Dünya'yı oluşturduk. Hepimizin elinde, bu oluşum tarafından yorumlandığında değer kazanabilecek birikimimiz mevcuttu, hazır bestelerimiz ve parçalara dönüşebilecek kadar malzememiz vardı. 2016 Aralık ayında da birlikteliğin ilk meyvesi "Doğum Günüm"ü çıkardık ve ek olarak 360 derece müzik videosunu yayınladık. Oldukça ilgi gördü. Ardından "Gece Gibi", "Sis" ve "Benden Daha" geldi. Şu anda da yaz aylarında dinleyicilerimiz ile buluşturmaya hazırladığımız yeni bir parça üzerinde çalışıyoruz.

● Grubun ismine nasıl karar verdiniz? Özel bir anlamı var mı sizin için?

Özgür Tekin: Dünya ismi bize göre sanatla uğraşanların, bir şekilde mücadele etmek zorunda oldukları dualitenin, yani 'gerçek dünya' ve 'düş dünya'nın, sanata, yaratıcılığa ve hayallere denk gelen kısmını ifade ediyor. Bu, gerçekler yerine hayalleri tercih ettiğimiz anlamına gelmiyor. Dünya'da insanlar, yaşadıkları, beslendikleri bazen yeni düşünceleri gerçekleri yeniden yorumluyorlar; hayatta ilgili her şeyin insan süzgecinden geçmiş hali gibi. Mizahi bir bakış açısıyla cevap verecek olursak, Orhan Baba'nın 70'lerdeki politik duruşuyla William Shakespeare'le de yan yana koyabiliriz Dünya'nın isminde: "Daha güzel daha mutlu daha adil sevgi dolu bir dünya için barış için insanlık için: Düş Dünya!"

Kişisel bir yüzleşme: "Benden Daha"

DEĞİŞİMLERE HAZIR OLMAK

● **Benden Daha** parçasının sözleri, günümüzün insan ilişkilerine dair de çok şey söylüyor sanki. Şarkıyı çıkarma sürecinizi anlatır mısınız?

Güvenç Kaplan: "Benden Daha", solistimiz Özgür Tekin'den gelen bir parça. Ondan gelen taslağı ruhumu koruyarak, çok fazla değiştirmeden son haline getirdim. Parçanın yazıldığı tarihteki sözlerin günümüzde de etkisini kaybetmeden bir anlam bütünlüğü içerisinde işlenebileceğini düşündük. Bu parçada söylemek istediklerimizi de içerisine yerleştirdiğimiz 'vintage' rock öğeleri eşliğinde ifade etmek istedik. Bizi takip edenler, bu parçayı bir teklil olarak piyasaya sürmeden önce, pandemi öncesi verdiğimiz konserlerde canlı olarak icra ettiğimizi hatırlayacaklardır. Parçayı o anda ilk kez dinleyenlerin bile ikinci nakarattan itibaren parçaya eşlik ettiklerini gözlemliyorduk. İzleyicilerden aldığımız olumlu tepkilerin bizi bu parçayı kaydedip piyasaya sürmek açısından cesaretlendirdiğini söyleyebiliriz.

Özgür Tekin: "Benden Daha", insanın kendini tanımaya, anlamaya hatta anlatmaya çalışırken içinde olup biten karmaşayı, çelişkiyi; bazen kendini yeniden tanımlarken kendine yabancılaşmasını anlatıyor. Yani insan ilişkilerinden daha ziyade kişisel bir yüzleşmeden bahsediyor.

● **Klipte elinde telefonla kendini çeken insanlar görüyorsunuz. Salgından ötürü online bir hale gelen hayatımıza vurgu yapıyor sanki. Siz ne dersiniz? Klibin temasına nasıl karar verdiniz?**

Güvenç Kaplan: Tanıdığımız ya da tanımadığımız başka insanlar tarafından fark edilme ve beğenilme ihtiyacı duyuyoruz. Herkes ruhumu beslemek için o minicik beğenilerden geçi al hale gelmiş. Birbirimize beslediğimiz hisler, duygular o yedi tane emoji ile kategorize edilebilir mi gerçekler? Bir yakınımızı kaybettiğimizde ağlama emojisine tıklayarak teselli ettiğimizi mi düşünüyoruz karşımızdakini? O da teselli bulduğumu mu düşünüyor? İnsan duyguları bu kalıplara sığdırılabilecek kadar homojen mi? Sevinçlerimizi ya da üzüntülerimizi yakınlarımızla paylaşmamız kadar doğal bir şey olmaz ama bunun için kullandığımız araçlar bizi mekanik ve

duygudan uzak davranışlara itiyor ve bu yavaş yavaş "gerçek normal" olmaya evriliyor, karakterimizin bir parçası haline geliyor. Biz, bu neden böyle diye sorgulamaya ihtiyacı duyuyoruz. Bunun altında yatan sebep sevgisizlik olduğumu düşünüyoruz. Kendi hayatlarımızda ortaya çıkan sevgi eksikliğini, dışardan minik yapay sevinçlerle dolduracağımızı düşünüyoruz. Sonuç olarak dijital kağıt üzerinde eskisinden daha çok "bağlanmış" gözükmüyoruz ama aslında daha da yalnızlaşıyoruz. "Benden Daha" ile insanları biraz olsun düşündürmeyi, kendilerine sormalarını istedik: "Kendimi eşsiz zannediyorum ama öyle miyim gerçekten? Benden daha kaç tane var?"

Özgür Tekin: Benden daha kaç tane var derken benim gibi kaç tane var değil, 'ben sandığım kişi daha kaç kere dağılıp yeniden toplanarak tanımadığım farklı insanlara dönüşecek' demek istiyor aslında. Yani insanlara, kendi değişimlerine hazır olmaları, bazen her şeyden önemli sandıkları değerlerin, prensiplerin anlamsız boş sözlerle dönüşebileceğini söylüyor.

"SANATIN TALEP EDİLDİĞİ BÖLGE"

● **Grup üyelerinin çoğu Kadıköy'de yaşıyor. Kadıköy sizin için ne ifade ediyor? Müziğinize etki ettiğini düşünüyor musunuz Kadıköy'ün?**

Güvenç Kaplan: Kadıköy, dünyaya tekrar gelseniz yaşamak isteyeceğiniz yerlerden biri. Her gün bizi kendisine aşık etmeye devam ediyor. İyi kalpli, hoşgörülü, sevgi dolu insanları, bu sevgiyi karşılık veren hayvanları, esnafı, cadde ve sokakları ile size her gün bıkmadan iyi bir insan olmanın ne kadar güzel bir şey olduğunu hatırlatan sihirliliği var. Ayrıca aydın insan profili ile burası Cumhuriyetimizin değerlerinin coşkuyla yaşatıldığı ve doğal olarak kültür ve sanatın yüksek oranda talep edildiği bir bölge. Burada sanatın her dalını yerinde canlı olarak yaşamamız mümkün. Dolayısıyla evet, Kadıköy'ün müziğimize ciddi anlamda etki ettiğini düşünüyoruz. Kadıköy söylemek istediklerimizi daha cesurca söylememiz için yardımcı oluyor.

● Ekleme istediğiniz bir şey var mı?

Güvenç Kaplan: Pandemi süresince müzik emekçileri büyük zorluklarla karşı karşıya kaldılar. Bu insanlar ülkemizin kültürüne hizmet ediyor, toplumun ruh sağlığı için önemli bir işlev üstleniyorlar. Müzik izleyicileri de canlı konserleri çok özlediler. Açık hava konserleri başta olmak üzere müzisyenleri tekrar kitlere ile buluşturmak, sahneleri tekrar canlandırmak gerekiyor. Kadıköy bu anlamda önemli bir misyon üstleniyor. Yetkililerin gündemindeki projelerin ivedilikle hayata geçirilmesini ümit ediyoruz. Müzisyenlerin tek ihtiyaçları, onlara sahnelerini ve izleyicilerini geri vermek.

Özgür Tekin: Pandemi bize aynı müzikte olduğu gibi bireylerin değerli ve önemli olduğunu, ancak uyum içinde bir araya geldiğimizde ortaya çıkan sesin eşsizliğini ve vazgeçilmezliğini de gösterdi. Birlikte eğlenip şarkılar söylemeyi özledik, özlem sevgiden doğar; birbirimizi, beraber geçirdiğimiz zamanları özlediğimizi fark etmek, yaşadığımız tüm zorluklara rağmen bizi gülmeyi sağlıyor.

"Müziğin samimiyetine inanın"

Kadıköy'de yaşayan genç müzisyen Emre Şahin, "Müzik benim için her duyguyu yaşayabildiğim ve yaşatmak istediğim bir şey" diyor

● Simge KANSU

Çocukluğundan beri müziğe tutkuyla bağlı olan ve 13 yaşında gitar çalarak müzikle uğraşmaya başlayan genç yetenek Emre Şahin, şimdilerde profesyonel anlamda müzik kariyerine devam ediyor. Kadıköy dinleyicisini sevdiğini ve onlardan keyif aldığını belirten Şahin, "Her müzisyen gibi biz de pandemi sürecinden çok etkilendik. Her şeyden önce işimizi yapmayı özledik. Umarım her şeyi geride bırakıp en güzel şekilde yolumuza devam edeceğiz" diyor.

"İYİ BİR SESİM OLMADIĞINI BİLMİYORDUM"

Kadıköy'de yaşayan genç müzisyen Emre Şahin, müziyenlik yolunda çalışarak ve kendini geliştirerek hayatına devam ettiği söylüyor ve şöyle devam ediyor: "Ben 4 yaşındayken babam bana küçük bir gitar almıştı. Tabii o yaşta henüz beceriyen olacağına tahmin etmiyordum. Aradan yıllar geçti ve 13 yaşında gitar taşıyarak, rodilik yaparak bu mesleğe atıldım. Açıkçası o dönem-

ler iyi bir sesim olup olmadığını bilmiyordum, söylemeyi denememişim bile. Bir gün anıme sevdiğim bir şarkıyı mırıldandım. O da bana ısrarla şarkı söyle, sesin güzel diye destek oldu. Şarkı söyleyebildiğimi fark ettikten sonra ve buna yönelik vokal çalıştıktan sonra solist olma yolunda çalışmalara başladım. Profesyonel anlamda ilk sahneye 16-17 yaşlarımda çıktım. Profesyonel olarak çalıştığım tüm ekiplerde ekibin en küçüğü bendim. Bu benim için her zaman güzel bir tecrübe oldu. Mesela 13 yaşından bu yana hala beraber çalıştığımız, elinde büyüdüğüm bas gitarımız ve orkestra şefimiz üstü Özgür Yenilmez buna en büyük örnek. Kendisi de sağ olsun elinden geldiğince bana tecrübelerini ve bilgilerini aktardı. O yüzden ona çok teşekkür ediyorum." Müziğin kendisi için çok ayrı bir yeri olduğunu belirten Şahin, "Müzik benim için her duyguyu yaşayabildiğim ve yaşatmak istediğim bir şey. O yüzden her anlamda beni çok mutlu ediyor. Mesela bir aşk şarkısı yazıp, besteleyip, söyleyerek insanları duygusal anlamda etkileyebilmek çok önemli. Ya da eğlenicel, keyifli bir şarkı yazıp insanları mutlu etmek, eğlendirmek... Bu duyguları yansıtmak çok özel bence" diyor.

"AYNI SAHNEDE OLMAK BENİM İÇİN GURUR VERİCİ"

Ünlü şarkıcı Çelik'in kendisinin dayısı olduğu dile getiren Şahin, "Ben dayımın karısına oturup zorlanarak da olsa ona müzisyen olmak istediğimi söyledim. Kendisi de her anlamda bana çok şey öğretti ve öğretmeye devam ediyor. İlişkimiz çok iyi, hala her gün bir şeyler öğreniyorum kendisinden. Şu anda da beraber çalışıyoruz. Kendisiyle

aynı sahnede olmak benim için hem gurur hem de mutluluk verici" dedi.

Şahin, "Çevremde idol diyebileceğim birkaç kişi var. Bunlardan biri Adamlar grubunun solisti sevgili Tolga Akdoğan. Kendisiyle aramız çok iyi, her festivalde ve konserde karşılaştığımızda uzun sohbetler ederiz. Çok iyi bir solist olduğunu düşünüyorum. İzlemekten ve dinlemekten çok keyif aldığım birisi. Müziyenlik yolunda ilerlemek isteyenlere, kendilerine bir idol bulup onu izleyerek, öğrenerek, taklit ederek örnek almalarını tavsiye ederim. Bunların dışında tabii ki çok çalışarak, üstüne yeni şeyler ekleyerek kişinin kendisini geliştirmesi de önemli" şeklinde konuştu.

"İŞİMİZİ YAPMAYI ÖZLEDİK"

Kadıköy dinleyicisini çok sevdiğini dile getiren Şahin şöyle konuştu: "Pandemi öncesi Kadıköy'de sahne aldığımız mekânlar vardı. Ben Kadıköy dinleyicisini seviyorum ve keyif alıyorum. Aslında İstanbul seyrincisi seviyorum. Yaşadığım yer olduğu için biraz da evde gibi hissediyorum kendimi. Ülke olarak hatta dünya olarak zor zamanlardan geçiyoruz. Her müzisyen gibi biz de pandemi sürecinden çok etkilendik. Her şeyden önce işimizi yapmayı özledik. Pandemi öncesi çok yoğun bir turneimiz vardı. Hatta Türkiye'de ilk vaka açıklanana kadar çok yongunduk. Şu an online konser gibi etkinlikler yapabiliyoruz. Seyircisiz olduğu için biraz tuhaf oluyor. Umarım her şeyi geride bırakıp en güzel şekilde yolumuza, yaşamımıza devam edeceğiz. Müziğin ve sevgisiz kalmanın, müziğin samimiyetine inanın.

“MAL” DEĞİL “CAN”

Kadıköylü Yerel Hayvan Koruma Görevlisi Deniz Yıldırım, “Hayvanları sevdiğimiz için değil, her canlının yaşama hakkı eşit olduğu için koruyoruz” diyor

● Simge KANSU

Uzun süredir gündemde olan yeni Hayvan Hakları Yasası'nın bu dönem Meclis kapanmadan hayata geçirilmesi planlanıyor. Çağdaş değerlerin, vatandaş ve sivil toplum örgütlerinin taleplerini de dikkate alınarak beklenen yeni yasada öncelikle isim değişikliğine gidilecek. Yürürlükteki “Hayvanları Koruma Kanunu”nun “Hayvan Hakları Kanunu” adını alması öngörülüyor. Yasada hayvanların maruz kaldığı zulüm ve işkencenin sona erdirilmesi hedefleniyor.

Kadıköy'de yaşayan Yerel Hayvan Koruma Görevlisi Deniz Yıldırım, hem Hayvan Hakları Kanunu hem de sokak hayvanlarına yapılan muamele hakkında Gazete Kadıköy'e konuştu. Yıldırım, “Yeni yasa hemen çıkmalı çünkü mevcut mevzuatta sadece koruma tedbirleri var. Mal olarak tanımlandıkları için hayvanlara karşı işlenen suçlara karşı ya da verilen cezalar çok hafif kalıyor” diyor.

“EZİYETLERİN SON BULMASI GEREKİYOR”

Yıldırım, Hayvan Hakları Yasası hakkında şunları söylüyor: “Hayvanlarla ilgili mevcut 5199 sayılı yasa, ‘Hayvanları Koruma Kanunu.’ Olması gereken ise ‘Hayvan Hakları Yasası.’ Hayvanları korumanın ötesinde, onların haklarının yasalarla tanınması. Sahipli-sahipsiz ayrımı olmadan; bir meta-mal olarak değil, hakları olan varlıklar olarak tanımlanmaları. Yeni yasa hemen çıkmalı çünkü mevcut mevzuatta sadece koruma tedbirleri var. Mal olarak tanımlandıkları için hayvanlara karşı işlenen suçlara karşı ya da verilen cezalar çok hafif kalıyor. Yük-binek hayvanlarından, gösteri ve terapi için kullanılan yunus parklarına, spor olarak gösterilmeye çalışılan av hayvanlarına kadar dayanılmaz acıların hayatları erken biten, bitirilen hayvanların yaşadığı eziyetlerin son bulması gerekiyor.”

“HAYVANLARA İYİ NİYETLE ZARAR VERİLİYOR”

“Hayvanları sevdiğimiz için değil, her canlının yaşama hakkı eşit olduğu için koruyoruz” diyen Yıldırım, Kadıköy'ün avantajları ve dezavantajları olan bir bölge olduğunu belirtiyor. Yıldırım, “Kadıköy'de sokak hayvanları beslenme, barınma, tedavi gibi temel ihtiyaç ve haklarına başka bölgelere göre daha kolay ulaşabiliyorlar. Bu anlamda şanslılar. Biz gönüllüler de dayanışma içinde olabildiğimiz, yalnız olmadığımız için şanslıyız. Diğer taraftan yavru ya da yaşlı hayvanları barınaklara göndermek, ve-

teriner hekim tarafından verilmeyen ilaçları bilinçsizce kullanmak gibi, hayvanlara iyi niyetle zarar verenlerin de sayıca çok olduğu bir bölge. Kadıköy'de sokak hayvanlarına iyi bakılıyor algısı ile başka bölgelerden getirilip buraya atılan hayvanların beraberinde getirdiği birçok sorunla da Kadıköy mücadele etmek zorunda kalıyor” dedi.

“YÜZBİNLERCESİ YAŞAM MÜCADELESİ VERİYOR”

Yıldırım şöyle devam etti: “Hayvanlarla biraz empati kurmalıyız. Tek bir çocuğu güvenli bir evde, her ihtiyacı internetten sipariş ederek, bakıcı ya da akraba desteği ile büyütmenin bile ne kadar zor olduğunu bilen insanoğlunun apartman bahçesine doğum yapan kediyi kovalamasını anlayamıyorum. Ebeveynleri tarafından hayvanlardan korkularak büyütülen çocuklar olarak bugünün yetişkinleri şanssız olabilirler ama içinde bulunduğumuz bilgi çağında artık bunu kendi çocuklarına yapmamaları gerek. Binlerce yıldır beraber yaşadığımız hayvanlarla çok güçlü bir iletişimimiz var. Onların da duyguları olan varlıklar olduğunu; korktuklarını, sevindiklerini, üşüdüklerini, mutlu ya da mutsuz olduklarını görebiliyoruz. Tüm insanlar bunu görebilse her şey çok daha iyi olabilir.”

Elinden geldiğince sokak hayvanlarına yardım ettiğini dile getiren Yıldırım, “Gözümün gördüğü, tedaviye ya da korunmaya ihtiyacı olan her hayvana el uzatmaya çalışıyorum. Mümkün olduğunca doğal yaşamlarına saygı duymaya çalışıyorum. Özellikle şehir yaşamında sıklıkla temasta olduğumuz karga, martı, kirpi gibi yaban hayvanlarının tedavi sonrasında doğal yaşamlarına dönmeleri gerektiğini unutmamdan, evcilleştirmemeye özen göstererek yardımcı oluyorum. Sokaktan ev ortamına kalıcı olarak aldığım hayvanlar, dışarıda yaşama kabiliyetini kaybetmiş olan hayvanlar oluyor. Annesiz kalmış yavrular, engelliler, yaşlanıp güçten düşenler vs. Bu hayvanların sahiplendirilmesi için uğraş veriyorum. Elimden geldiği her kedi ve köpeği mutlaka kısırlaştırıyorum. Bu konuda belediyelerin gerekli hizmeti vermesi çok önemli oluyor. Kısırlaştırma ve tedavi dışında, kalıcı olarak ‘barınak’ tabir edilen rehabilitasyon merkezlerine hayvan göndermiyorum, imkân bulabildikçe gönderilmiş olanları oralarından çıkarıyorum. Böylelikle hasta ve yaralı hayvanlar için ‘geçici’ rehabilitasyon merkezi olan bu birimlerin amacına hizmet edebilmesini sağlamaya çalışıyorum” diye konuştu.

Yıldırım, şöyle konuştu: “Türkiye, hızla şehirleşirken sokak hayvanlarına da şehir yaşamında saygı duymaya çalışıyor diyebilirim. Diğer taraftan insanlar tarafından yaşam alanlarından sürülen yüzbinlerce hayvan ormanlarda, şehirlerarası yollarda yaşam mücadelesi veriyor. Köylerde binek hayvanı olarak kullanılan at, eşek, katırlar; sürülere bekçilik eden köpekler yaşlandığında benzer şekilde dağ başlarında ölüme terk ediliyor. Diğer taraftan insanları eğlendirmek için esaret altında tutulan hayvanlar, et-süt-yumurta endüstrilerinde tüm hakları ellerinden alınarak sömürülen ve eziyet çektilen hayvanlar, giydığımız deri ayakkabıdan sürdürdüğümüz krema kadar üretimin her aşamasında kullanılmaya devam eden hayvanlar düşünüldüğünde, hayvanlara karşı çok daha duyarlı ve dikkatli olunması gerektiği sonucuna varıyoruz.”

Kadıköy'de Dünya Gönüllü Kan Bağışçıları Günü

Kadıköy Kaymakamı Mustafa Özarslan ve Kadıköy Belediye Başkanı Şerhil Dara Odabaşı, 14 Haziran Dünya Gönüllü Kan Bağışçıları Günü kapsamında, Kızılay çadırında kan verdi

Türk Kızılayı'nın 14 Haziran Dünya Gönüllü Kan Bağışçıları Günü kapsamında Kadıköy İskele Meydanı'nda kurduğu kan bağışı çadırına Kadıköy Kaymakamı Mustafa Özarslan ve Kadıköy Belediye Başkanı Şerhil Dara Odabaşı ziyarette bulundu.

SİYASİLER VE MUHTARLAR DA KAN VERDİ

Özarslan ve Odabaşı, özellikle pandemi sürecinde kan stoklarının azalmasıyla kan bağışına dikkat çekmek için Türk Kızılay çadırında kan verdi. Özarslan ve Odabaşı'na Kadıköy ilçesinin siyasi parti temsilcileri ve muhtarlar da eşlik etti.

MAHALLEMİZİ KONUŞUYORUZ

CADDEBOSTAN | ERENKÖY

Caddebostan Migros'un arkasındaki yeşil alan / Beltur'un yanı
22 Haziran 2021, Salı | 18.00 | DAVETLİSİNİZ

SOSYAL MESAFELİ TOPLANTI

Servis Noktalarımız: Erenköy Mahalle Muhtarlığı, Caddebostan Mahalle Muhtarlığı, Şaşkınbakkal Kazım Kulan Otobüs Duracı ve Büyük Kulüp önüdür. Araçlarımız 17.30'da hareket edecektir.

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | @kadikoybelediye

Genel Yönetmen: Prof. Dr. Paşa Göktaş

T-SPOT.COVID Hücrel Bağışıklık Testi, hastalığı geçirenlerde ve aşı yapılanlarda en güçlü bağışıklık testi olup, Türkiye'de ilk olarak laboratuvarlarımızda yapılmaya başlanmıştır. Antikor oluşmayanlarda da pozitif sonuç verebilmektedir. **Hücrel Bağışıklık Testi tek olarak, Antikor ile birlikte Bağışıklık Paneli olarak, PCR+Antikor ile birlikte Tam Kovid Test Paneli olarak yapılmaktadır.**

www.gelisimlab.com.tr | gelisim@gelisimlab.com.tr

facebook.com/gelisimtiplab | instagram.com/gelisimtiplab

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Bağdat Cad.No:67 Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79

Ülkemizde Yaşlılara En İyi Hizmette Öncü, Önder ve Örnek Kuruluş

KASEV Vakfı

Dinlenmeevi-Huzurevi-Özel Bakım Bölümü Tesisleri

- ✓ Felçli, Alzheimer, Parkinson gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemleri,
- ✓ Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve sosyal-psikolojik destek çalışmalarıyla,
- ✓ Ayrıca tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz,
- ✓ Yaşlılarınıza güvenli ev sahipliği yapacak kurum olarak yanındayız.

Tel: (0216) 493 57 21 (5hat) - GSM: (0533) 657 73 78
Fax: (0216) 494 33 57 - E-mail: info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kamil Çetin Oraler Kampüsü
Edebali Caddesi No:1 Aydıntepe - Tuzla / İSTANBUL

www.kasev.org.tr

CADDE 10K'DA PARKUR TAMAMLANDI

Kadıköy Caddebostan'da düzenlenen Cadde 10K koşusunun kazananları belli oldu. Kadınlarda Damla Çelik, erkeklerde Getoaye Gelow 10 kilometrelik parkuru tamamlayarak birincilik ödülünün sahibi oldu

Daha çok spor daha çok Kadıköy

Kadıköy Caddebostan sahilinde 12-13 Haziran tarihlerinde düzenlenen "Kadıköy Belediyesi Amazfit Cadde 10K Koşusu ve Spor Festivali"nin kazananları belli oldu. İlk günü birbirinden renkli etkinliklerin düzenlendiği festivalde ikinci gün Amazfit Cadde 10K Koşusu start aldı.

GÖĞÜS NUMARASI 1920 VE 1923

"Hayata Dönüyoruz" sloganıyla 13 Haziran Pazar günü Kadıköy Caddebostan'da düzenlenen "Kadıköy Belediyesi Amazfit Cadde 10K Koşusu" Caddebostan sahilindeki festival alanından start aldı. Koşuya, CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel "1920", Kadıköy Belediye Başkanı Şerif Dara Odabaşı ise "1923" göğüs numarasıyla katıldı.

Toplam 10 kilometrelik parkurda bin 362 yarışmacı koştu. Parkuru 38 dakika 25 saniyeyle kadınlarda Damla Çelik, 30 dakika 6 saniyeyle erkeklerde Getoaye Gelow birincilikle tamamladı. Cadde 10K koşusunda madalya ve kupanın yanı sıra; birincilere 1.500, ikincilere 1.000, üçüncülere ise 750 TL para ödülü verildi.

"ETKİNLİKLERİMİZ DEVAM EDECEK"

Programda konuşan Odabaşı, Temmuz ayında kültür sanat programlarıyla açık hava buluşmalarına devam edeceklerini duyurdu. Odabaşı sözlerini şöyle sürdürdü: "Hayatta en önemli olan şey sağlığımız. Sağlığımızla beraber hayata dönmemiz gerekiyor. Pandemi döneminde tüm kurallara uygun önlemlerle düzenlenen bu etkinliğe katılan herkese teşekkür ediyorum. Sokak buluşmalarımız, Temmuz ayında başlayacak kültür-sanat etkinliklerimizle devam edecek" dedi.

DAHA ÇOK KADIKÖY DAHA ÇOK SPOR

Odabaşı şunları söyledi: "Pandemi koşulları nedeniyle zor bir dönemden geçtik. Evlerimizde kaldık, çok fazla sokak ve hayatla buluşamadık. Ancak artık sosyal mesafe kurallarına uyararak, hayata dönüyoruz ve Daha Çok Spor Daha Çok Kadıköy sloganımızla, bu buluşmalarımıza sporla başlıyoruz."

Odabaşı, Cadde 10K Koşusu ve Spor Festivali'nin ana sponsoru Amazfit Türkiye Ülke Müdürü

Murat Sungur Özkan'a ve etkinliğin organizatörü İkiyirmüç Organizasyon'u Başkanı Ozan Demir'e birer teşekkür plaketi takdim etti. Ozan Demir de destekleri dolayısıyla Odabaşı'na teşekkür etti ve plaket takdim etti.

NORMAL HAYATA DÖNMENİN ADIMLARI

Kadıköy Belediyesi Amazfit Cadde 10K Koşusu ve Spor Festivali'nde Kadıköy Belediye Başkanı Şerif Dara Odabaşı ile birlikte koşan CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel "Kadıköy bugün pandemiden sonra tedbirleri alarak normal hayata dönmeye en önemli adımlarından birini attı. Başkanın davetiyle biz de buradayız. Her fırsatta ben maraton koşmaya çalışıyorum. Kadıköy'deki bu organizasyon, bu heyecan, burada bulunan binlerce kişiyle bana da büyük bir moral oldu. Ayrıca çok ciddi sosyal sorumluluk projeleri de var. Görmeye engelli vatandaşlarımızın maratonu koşmasına eşlik ettik. Pandemi koşulları düşünülerek bu tip organizasyonların yapılması çok başarılı. Belediye başkanımızı ve bütün ekibi yüreğinden kutluyorum. Başkan 1923 göğüs numarasıyla koşuyor. Bana da meclisimizin kuruluş tarihi olan 1920 göğüs numarasını ayırmış. Bu da büyük bir jest, parlamentodaki bütün milletvekilleri arkadaşlarımız adına çok teşekkür ediyorum" diye konuştu.

RENKLİ GÖRÜNTÜLER

Cadde 10K Koşusu, sabah saatlerinde patencilerin renkli görüntülerine sahne oldu. Koşu öncesi 162 patencinin katılımıyla paten yarışları gerçekleştirildi. Bando takımı da marşlarıyla festivale eşlik etti.

Yarışmada kadınlarda Dorsa Shahriari, erkeklerde Mohammed Salahi birinci oldu. Yarışmacılara kupa ve madalyanın yanı sıra birincilere 1.000, ikincilere 750, üçüncülere 500 TL para ödülü verildi.

Aristokrasiye karşı savaş

Fransa'nın en köklü ve en saygı duyulan takımlarının başında geliyor Saint Etienne. Elbette son yıllarda PSG, Monaco ve bu sezonda Lille'in şampiyonluğu onları gölgelese de, 1960-70'li yıllara damga vuran bir ekip St. Etienne. St. Etienne'i bu kadar ünlü yapan ise kazandığı başarıların yanı sıra, hikâyesi...

Saint Etienne, 1919 yılında bulunduğu kasabanın adını alan mütevazı işçi takımı olarak kuruluyor. Yalnızca 50 kilometre uzaklıktaki Lyon kenti ise 18. yüzyılda aristokratların yaşadığı bir yerdi. O zamanlar Lyon her kasabayı ele geçirmişti fakat dışını bir tek Saint Etienne'e geçirememişti. Aristokratlar kendi hükümdar-

İKİNCİLİKLERİ BİLE TÖRENLE KARŞILANDI

Avrupa arenasındaki en önemli başarısını o dönemki adıyla UEFA Şampiyon Kulüpler Kupası'nda Alman devi Bayern Münih ile finale çıkarak gösteren St. Etienne, rakibine 1-0 yenilerek turnuvayı ikinci sırada tamamlamıştı. Ancak bu mağlubiyet onları ülkenin gurur kaynağı olmasına engel değildi. Fransa'ya dönüşlerinde dönemin cumhurbaşkanı Valéry Giscard d'Estaing tarafından karşılanırlar ve Fransa'nın en ünlü caddesi Şanzelize'de geçit töreni düzenlenir.

Michel Platini, Aime Jacquet, Jacques Santini ve Laurent Blanc gibi eski yıldız futbolcuları dünya futboluna kazandıran Fransız temsilcisi, maçlarını 40 bin kişi kapasiteli Geoffroy-Guichard Stadı'nda oynuyor.

MÜZELER DURAĞI

Küçük bir şehir olmasına rağmen oldukça çok sayıda müze olması Saint-Etienne'i enteresan kılan özelliklerden. Saint-Etienne'i bugünkü haline taşıyan madencilik, sporun ve sanatın hikayelerini, şehirde bulunan müzeleri gezerek deneyimleyebilirsiniz. Eğer bir futbol tutkunuysanız, Saint-Etienne'de mutlaka gitmeniz gereken yerlerin başında Musée de Verts geliyor. Bu müzede Saint-Etienne'in futbola gösterdiği önemi net göreceksiniz.

Bir başka adres ise, Musée de la Mine, yani Madencilik Müzesi. Madencilik yakından keşfetmek isteyenler için gerçek bir maden turu sunan bu müze, Saint-Etienne'in başlıca geçim kaynaklarından biri olan madencilik üzerinde duruyor. Müzeyi gezerek madencilik nasıl geliştiği hakkında bilgi sahibi olabileceğiniz gibi, madene yaşam hakkında da bilgi alabilirsiniz. Müzenin içindeki geçici sergiler de en az müze kadar dikkat çekici.

Şehir hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak isteyenler için ise Musée du Vieux Saint-Etienne kaçırılmaması gereken bir adres. Müzede Saint-Etienne tarihi ne ait bir çok belge görebileceğiniz gibi eski Fransız mobilyalarını, birçok tabloyu ve gravürü de inceleyebilirsiniz. Müzenin yerinin biraz zor bulunduğu Saint-Etienne halkı tarafından da bilinen bir durum. Bu küçük müzeyi bulmaya çalışmak, Saint-Etienne'i derinlemesine tanımak için bir fırsat olabilir. Ne demişler, bir şehri tanımak için içinde kaybolmak lazımdır.

lığını geliştirmek adına fabrikaları, işçileri hatta orada kurulan kültürel miraslara dahi el koymak istiyordu. Keza bunu birçok noktada da gerçekleştirdi. Ancak bu duruma karşı çıkan St. Etienneliler, Lyon'a o dönemde emeğini ne de kulübünü kapıttı. Aralarındaki rekabete de o günden günümüze dayanmakta ve aralarında bulunan Rhone Nehri'nden kaynaklı da Rhone Derbisi olarak bilinmekte.

40 YILLIK HASRET

Adını aldığı St. Etienne kasabasında 1919'da kurulan St. Etienne, zengin kömür yataklarına sahip bir şehir. Saint-Etienne 14. yüzyıldan itibaren fabrika sistemine bağlı olmadan silah üreticisi olarak da ün yapmıştı.

Fransız kulübü, 1967'den itibaren üst üste 4, 1974'ten ise üst üste 3 kez şampiyonluğa ulaşarak dönemin en güçlü takımları arasına adını yazdırsa da aynı başarıyı 40 yıldır tekrarlayamayarak eski günlerinden uzak bir görüntü sergiliyor.

Türkiye'nin umudu mucizelere kaldı

Euro 2020'de henüz gol ve puan ile tanışmayan Türkiye'nin A Grubu'nun son karşılaşmasında İsviçre ile oynayacağı son maç çok büyük öneme sahip oldu.

Ay-yıldızlı ekip 1 ay boyunca sürecek olan futbol şöleni 2020 Avrupa Şampiyonası'nın açılış maçını İtalya ile birlikte gerçekleştirmişti. Turnuvanın ilk maçını 3-0 kaybeden milliler, Avrupa Şampiyonası'na şok bir başlangıç yaptı. Grubun ikinci maçında Galler'e 2-0 yenilen Türkiye, ikinci maçların sonunda -5 averajla en iyi üçüncüler arasına girme şansını da zora soktu. Gruptan çıkma şansını oldukça zora sokan milliler, 20 Haziran Pazar günü TSİ 19.00'da İsviçre'ye karşı galibiyet alıp rakiplerinin sonuçlarını bekleyecek.

TÜRKİYE GRUPTAN NASIL ÇIKAR?

A Grubu'nda üst üste alınan 2 mağlubiyetin ardından grupta ikinci olma şansını kaybeden Türkiye'nin, gruptan çıkma için tek şansı en iyi üçüncü olmak. İsviçre'ye karşı üçüncülük için mücadele edecek olan ay-yıldızlılar, -5 averajla sahip.

EURO 2020'de grupları 1 ve 2. sıralarda bitiren takımların yanı sıra, grupları en iyi puan ve averajla bitiren 4 takımda bir üst tura çıkma şansını elde edecek. Böylelikle 6 gruptan 4 farklı üçüncü takım, grup aşamasını geçerek bir üst tura çıkabilecek. Ancak A Milli Takım, İtalya ve Galler maçının ardından sahip olduğu -5 averaj nede-

EURO 2020'ye İtalya mağlubiyeti ile başlayan A Milli Takım, A Grubu 2. maçında Galler ile kozlarını paylaştı. Bakü Olimpiyat Stadı'nda rakibine 2-0 kaybeden milliler, gruptan çıkma şansını bir hayli zora soktu

niyle en iyi üçüncüler arasına girme şansını da oldukça zora soktu.

ÜÇÜNCÜLER NASIL BELİRENECEK?

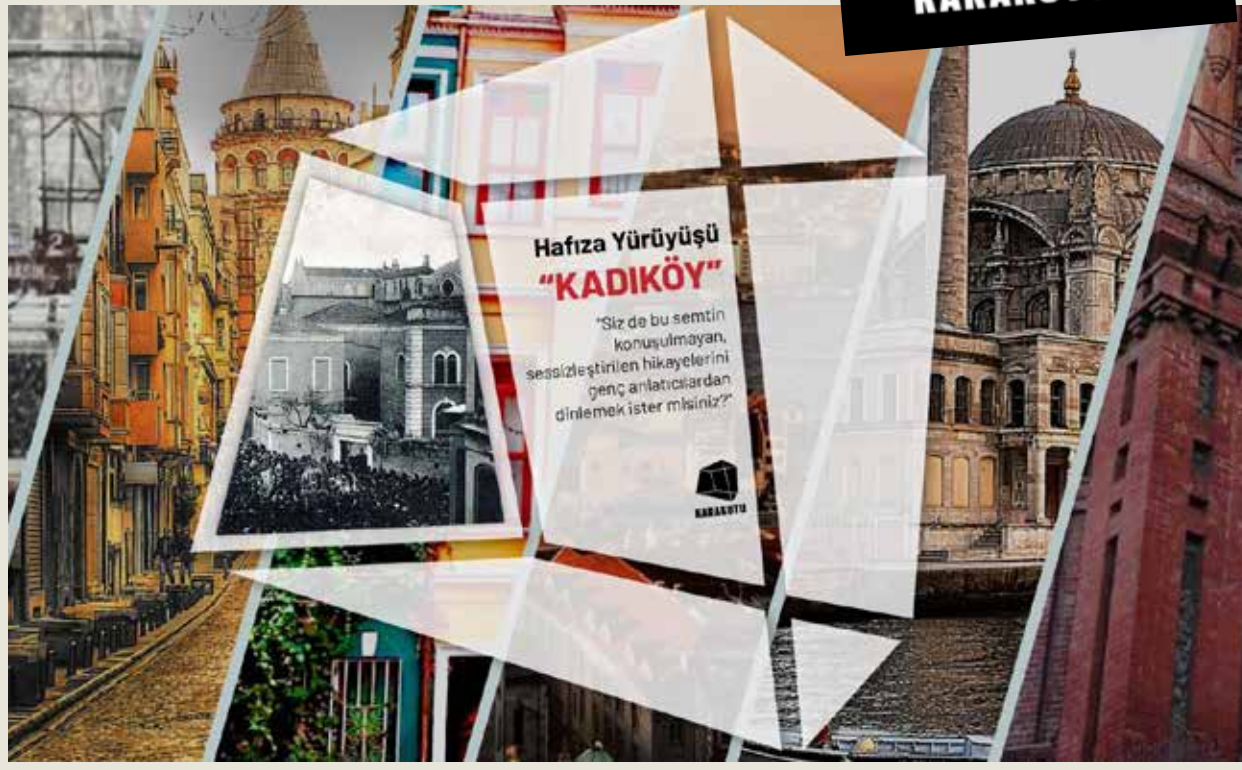
EURO 2020'de bir üst tura adını yazdıracak olan üçüncü takımları belirlemek için grupta toplanan puanlara bakılacak. Puanların eşit olması halinde, daha iyi averajla sahip olan takımlar son 16 turuna kalma hakkını elde edecek. Puanlar ve averajların da eşit olması halinde, daha fazla gol atan ekipler, bir üst tur şansını elde edecek.

A GRUBU PUAN DURUMU

1. İtalya / 6 puan | 2. Galler / 4 puan | 3. İsviçre / 1 puan | 4. Türkiye / 0 puan

Gençler, Kadıköy'ün sessizleştirilmiş tarihini anlatıyor

İstanbul'daki mekanların tarihinin izini süren Karakutu Derneği, hafıza yürüyüşlerine Kadıköy'ü de dahil ediyor. 26 Haziran'da gençler Kadıköy rotasını keşfe çıkacak

• Evin ARSLAN

Karakutu Derneği, hafıza yürüyüşleri gerçekleştirmeye devam ediyor. Beşiktaş, Beyoğlu, Şişli, Cağaloğlu ve Sultanahmet'te birçok hafıza yürüyüşü gerçekleştiren Karakutu Derneği bu sefer yönünü Kadıköy'e çeviriyor. 26 Haziran'da 18- 30 yaş arasındaki gençlerle yüz yüze gerçekleştirilecek olan Kadıköy hafıza yürüyüşüne katılım için son başvuru tarihi 21 Haziran.

Karakutu Derneği'nden Hazal Özkalkan, daha öncesinde Kadıköy'de bir hafıza yürüyüşü yapmayı çok istediklerini ve "Kadıköy'de ne zaman hafıza yürüyüşü yapacaksınız?" sorularıyla da karşılaştıklarını söylüyor. Daha önce Yeldeğirmeni'nde bir hafıza yürüyüşü gerçekleştirdiklerini söyleyen Özkalkan "Yönetim kurulu üyelerimizden biri olan Umut Azak, Okan Üniversitesi'nde ders veriyor. Onun verdiği azınlık hakları dersinde biz hafıza yürüyüşünü bir metod olarak kullanmıştık. O dersi alan öğrenciler de ders kapsamında Yeldeğirmeni'nde bir hafıza yürüyüşü rotası oluşturmuş ve Yeldeğirmeni'ndeki bazı mekanların hikayesini çalışmışlardı. Bu kapsamda Yeldeğirmeni rotasında bir iki kez hafıza yürüyüşü gerçekleştirdik. Fakat sadece Yeldeğirmeni ile kalmak istemiyorduk, Kadıköy'de de olsun istiyorduk. Hedefimiz kapsamında 2020 yılında yaptığımız başlangıç eğitiminde, yeni çalışılacak alanların rotasını Kadıköy olarak belirledik. Yeni gelen anlatıcı grubumuz, gönüllülerimiz Kadıköy ve Yeldeğirmeni bölgesinde seçtikleri mekanları çalışmaya başladılar. Sonunda da Kadıköy'de bir hafıza yürüyüşü çıkmış oldu" diyor.

HAFIZAYI DIRİ TUTMAK

Kadıköy'ün geçmişten bugüne oldukça dinamik ve önemli bölgelerden biri olduğunu söyleyen Özkalkan, Kadıköy'ün önemini şöyle anlatıyor: "Hem geçmişteki hem de günümüzdeki kültür-sanat faaliyetlerinin burada yoğunlaşmasından ve bölgenin tarihi, kültürel dokusundan dolayı önemli bir yer. Günümüzde de özellikle gençler arasında oldukça popüler bir bölge. Beyoğlu'nun dönüşümü ile birlikte eğlenmek, sosyalleşmek için Taksim'den uzaklaşan gençlerin çokça rağbet ettiği bir yer Kadıköy. Tabii ki bu rağbet dolayısıyla sürekli değişen, dinamik bir yeri de var Kadıköy'ün. Bütün bu değişim, dönüşüm ve dinamizm içerisinde Kadıköy'ün hafızasını diri tutmak adına Kadıköy'de bir hafıza yürüyüşü yapmak önemli. Bugün sosyalleşmek için gidip oturduğumuz bir kafede geçmişte ne olmuş, o sokak

nasıl bir yermiş, her gün önünden geçtiğimiz ya da bugün çoğu insanın yaşadığı Yeldeğirmeni geçmişte nasıl bir yermiş gibi sorular; bölgenin hafızasını diri tutacak şekilde, orada bir hikaye anlatmak bizce önemliydi."

Özkalkan, hafıza yürüyüşlerinin temel amacının gençlerin geçmişte yaşanan tarihsel adaletsizlikleri fark etmelerini sağlamak olduğunu söylüyor. İnteraktif bir yöntem olarak hafıza yürüyüşlerini gerçekleştirdiklerini söyleyen Özkalkan, bu yürüyüşlerde hem anlatıcı hem de katılımcı olarak gençlerin özne konumunda bulunduğunu aktarıyor.

GENÇLER İÇİN KAMUSAL ALAN

Özkalkan'a göre, hafıza yürüyüşleri, insan hakkı ihlallerine giden yolun gençler arasında konuşulması, gençlerin fikirlerini söyleyebilmesi ve resmi tarihin sorgulanabilmesi için önemli. Özkalkan "Türkiye'de geçmişte yaşanmış insan hakları ihlalleri bir daha yaşanmasın diye, insan hakları ihlallerine yol açan sürecin neden yaşandığına dair temel meselelerin gençler arasında konuşulması gerekiyor. Çünkü geleceği inşa eden kuşak aslında gençler. Onlar bu konuda konuşmalı, çözüm yöntemleri hakkında tartışmalı ki, bu diyalogsuzluk durumu geleceğe taşınmasın." Özkalkan, bulunduğumuz coğrafyada gençlerin kendi kimlikleri, benlikleri ve fikirleri ile var olabilecekleri alanların kısıtlı olduğunu söylüyor. Hafıza yürüyüşlerinin bu alanı açabileceğini söyleyen Özkalkan, "Onlar ne kadar hafıza yürüyüşüne katılıp, burada başka gençlerle temas edip burada dinledikleri hikayeler konusundaki fikirlerini beyan ederlerse o kadar konuşabilecekleri bir kamusal alan yaratılmış oluyor" diye ifade ediyor.

Hafıza yürüyüşüne katılmak için Karakutu'nun Instagram hesabında bulunan başvuru formunu doldurabilirsiniz.

Instagram: @karakutuogr

Gönüllüler sosyal yardımlara devam ediyor

Koşuyolu Gönüllüleri her hafta mahallelerindeki katkı toplayıcıları ile bir araya geliyor onların sorunlarını dinliyor sohbet ediyor birlikte yemek yiyorlar. Genç emekçilerin içinde üniversite öğrencisi olanlara burs imkanı sağlayıp eğitim hayatlarına destek oluyor, gelecek için rehberlik edip okulunu yarım bırakmış çocukların okula dönmesi sağlanarak gelecek için bir ışık yakılıyor.

Bu hafta okuluna geri dönerek liseyi bitiren Ahmet için gönüllüler mezuniyet kutlaması yaptı. Gönüllüler, Türkiye Sakatlar Derneği Kırklareli Şubesi'nin yardımıyla bulunduğu ihtiyaç sahibi engelli vatandaşlara hasta bezi ve gıda yardımında bulundu. Şube başkanı Ercan Dinkler, dernek faaliyetleri hakkında bilgi vererek kurmaya çalıştıkları 'Engelsiz Sanat Merkezi'ni anlattı. Ardından, derneğin gönüllü müzik topluluğu üyeleri, gönüllülere küçük bir konser verdi.

Kadıköy Belediye Başkanı Şerhil Dara Odabaşı, eğitim, sağlık konularında hassasiyetle çalışan, gelen bağışları el sürmeden ihtiyaç sahiplerine ulaştıran Gönüllü Merkezi ve Yönetim Kurulu üyelerine teşekkür etti.

Gönüllüler ayrıca Kırklareli Kültür Sanat ve Edebiyatçılar Derneği'ne de kitap bağışında bulundu. Dernek Başkanı Alaeddin İkican, gönüllüler adına yazdığı şiirleri ve teşekkür belgelerini takdim etti.

Gönüllüler 3000'den fazla kitap ve birçok giysi malzemesi gönderdiği Kırkkale Faraşlı köyüne zi-

yarete bulundu. Burada Hasan Dönmez'in kurduğu Adil Yılmaz Kültür Merkezini gezerek köy muhtarı Azizi Yurdakul'dan köy çevresindeki tarihi mekanlar hakkında bilgi aldılar.

Gönüllüler, Hasanoğlu Yüksek Köy Enstitüsü'nü ziyaret etti. Şu an Atatürk Fen Lisesi olarak eğitim ve-

ren okulda okuyan öğrencilere Nutuk hediye eden gönüllüler daha sonra Anıtkabir'i ziyaret ettiler.

Edirne, Ardahan, Hakkari gibi şehirlerde devlet hastanelerinde yeni doğmuş bebekler için oluşturulan "Hoşgeldin Bebek" paketleri bu kez Ankara Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde doğan bebeklere gönderildi.

Koşuyolu, Moda, Kriton Curi, Erenköy gönüllüleri 'Tunceli'deki engellilere 4 adet tekerlekli sandalye ve 23 yaşındaki bir gence protez bacak için maddi destek sağladı.

Acıbadem, Fenerbahçe ve Rasimpaşa gönüllüleri 'Kitap Kardeşliği Biz Bize Yeteriz' projesi kapsamında İğneada Osmaniye köyü kütüphanelerine kitap bağışında bulundu.

Eğitime destek projeleri kapsamında Kadıköy Belediyesi gönüllüleri, Göztepe Halil Türkkan Ortaokulu'na, Diyarbakır Türk Telekom Mesleki Teknik Anadolu Lisesi ve Diyarbakır Şehit Ömer Halisdemir Anadolu Lisesi'ne kitap bağışında bulundular.

Sosyal destek projeleri kapsamında ise Türk Polis Teşkilatı'nın 176. Kuruluş yıldönümü nedeniyle Acıbadem Polis Merkezi yetkilileri ve Semiha Şakir Huzurevi Yaşlı Bakım Merkezi sakinleriyle sohbet etme imkanı buldular. Merkeze 2 adet kurutma makinası bağışlandı.

Gönüllüler Fikirtepe ve Hasanpaşa mahallesinde yaşayan ihtiyaç sahiplerine kuru gıda kolisi yardımıyla bulundu. Erenköy Gönüllüleri mahallelerinde yaşayan gençlere Nutuk dağıttı. Gönüllü evi korusuysa dijital ortamda konser verdi.

İSTANBUL DEPREMİ KONUSULACAK

Arama Kurtarma Derneği (AKUT) Kurucu Üyesi ve eski başkanı Nasuh Mahruki, Kadıköy Belediyesi Afet Yönetim Büro sorumlusu Hakan Özdemir, Acıbadem Gönüllü Evi tarafından organize edilen afet yönetimi çalışmasına katılarak, olası İstanbul depremini konuşacaklar. Moderatörlüğünü Ayça Kurukahvecioğlu'nun yapacağı toplantı, 24 Haziran Perşembe saat 17.00'da yapılacak.

SELAMİÇEŞME ÖZGÜRLÜK PARKI

YETİŞKİN TİYATRO

tahsis başvurusu başlamıştır

Online başvuru için www.kadikoy.bel.tr

Başvurular online olarak 20 Haziran 2021 tarihine kadar kabul edilmektedir.

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | [/kadikoybelediye](https://www.facebook.com/kadikoybelediye)

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmecceci@hotmail.com

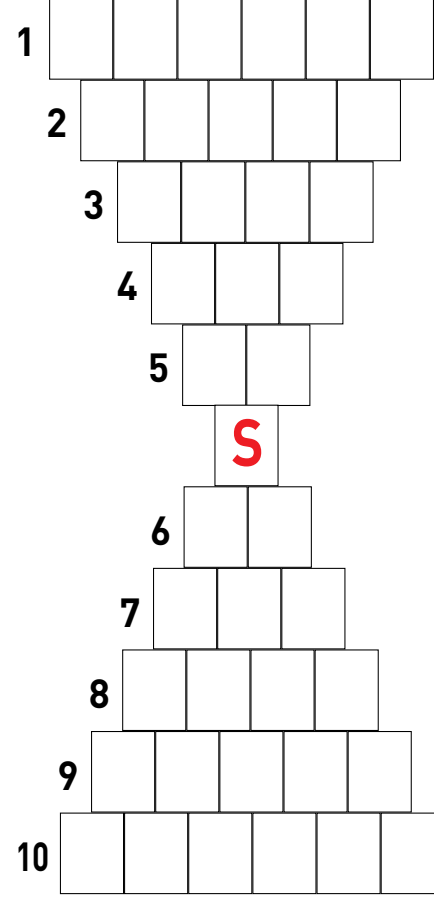
KELİME AVI BULMACA

A H K A D E B B E R A A
M E L D A K A Y A D C Ş
D E B İ A E A K E R R İ
A L M A D V M G A A Ş D
D K F T D T U D M T A A
A D T İ A A L L E A Ş V
S I A M T D R V A I D A
İ İ A M N A A B N S A R
T D N L L D D A E A R B
A Y V A D I D E R B A T

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizisini oluşturacaktır.

DAMAT **DATİF**
DAMGA DAVAR
DAMLA **DAVET**
DAMLI DAVUL
DANIŞ **DAVYA**
DARBE DAYAK
DARCA **DEBBE**
DASİT DEBİ

KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. **S** harfini ipucu olarak veriyoruz. **S**'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

- Maden, ayna gibi nesnelere parlatmak için kullanılan cila.
- Kanuni.
- Ayakkabının yumuşak olan üst bölümü.
- Çalışma, emek.
- Şart eki.
- Selenyumun simgesi.
- Su katılmamış içki.
- Önceki, sabık.
- Değişmez, mutlak, katı.
- Çok kesici, iyi kesen.

SUDOKU BULMACA

	8	7			3	1		
	9					4		
					7	2		
4		8		5			3	
9				4		8	2	1
	2			1				9
1		3						
				5				4
				6	2			5

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir. Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

Ah karamela, sekerim, aşk tatlı da insanlar herbat!

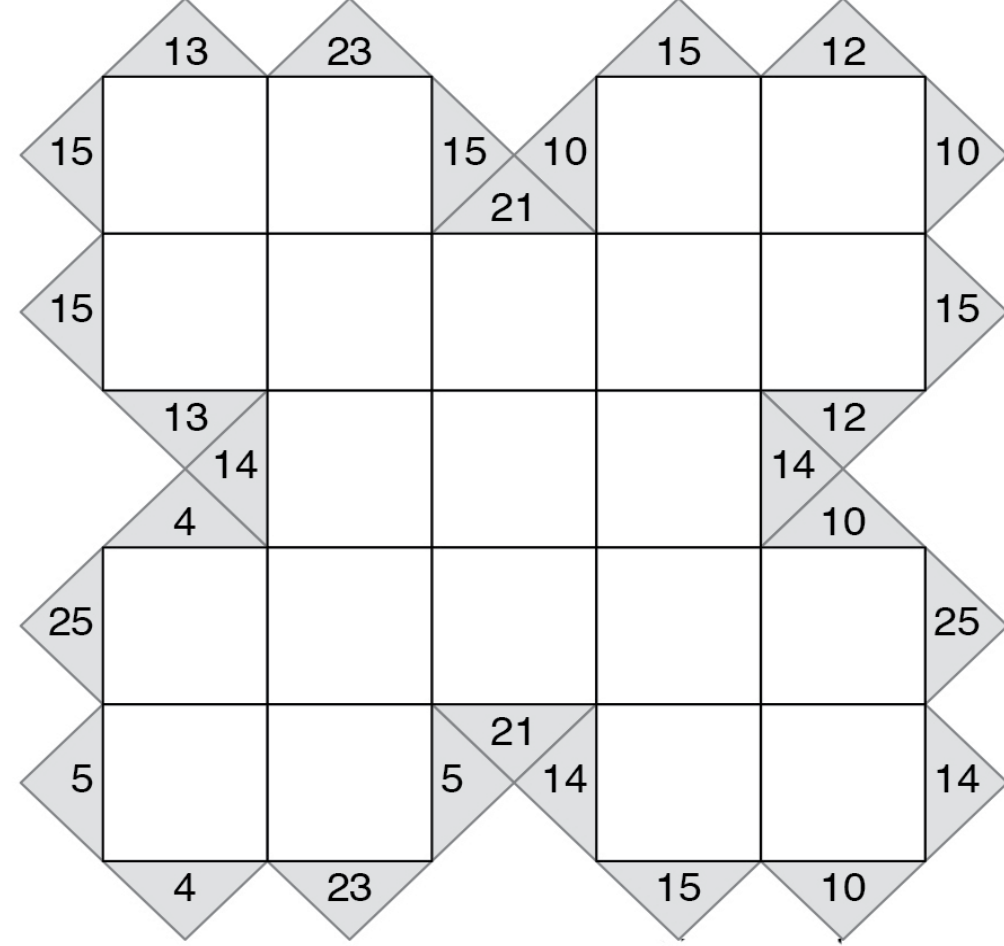
1. Saykal, 2. Yasal, 3. Savaş, 4. Say, 5. Sa.
6. Se, 7. Sek, 8. Eski, 9. Kesin, 10. Keskin.

KUM SAATİ

KELİME AVI BULMACA

ÇÖZÜMLER

KAKURO BULMACA

Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

KARE BULMACA

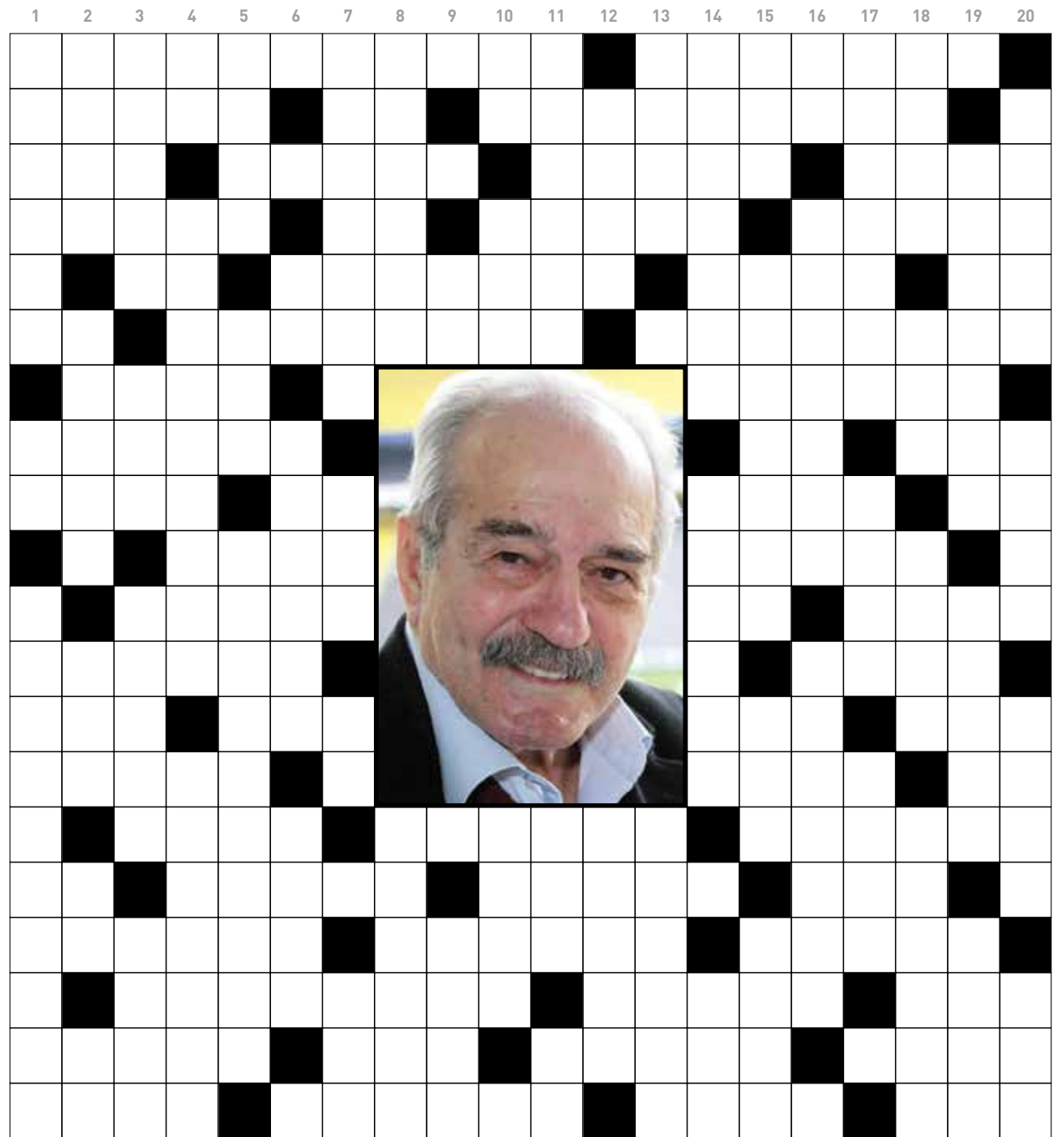
SOLDAN SAĞA

1. Resimdeki yitirdiğimiz sinema sanatçısı - Kırılmış taş döşenip silindirik geçirilerek yapılan yol
2. Düşüncenin tasarlayabileceği bütün üstün nitelikleri kendinde toplayan - Hile, entrika - İleri derecede tanışıklık, ahablık
3. Her türlü maddeyi oluşturan çok ince ve uzun parça - Açıktır - Eş, benzer, örnek - Kısa kepenek
4. Tanrı'yı övmek, ona dua etmek için yazılıp makamla okunan nazım - Satrançta bir taş - Pamuk liflerinin veya çelik tellerin sarılmasıyla oluşan kolların bir arada bükülmesiyle elde edilen kalın ip - Kalın bağırarak iltihabı
5. Lantan elementinin simgesi - Güney Amerika'da yaşayan bir tukan türü - Yanan maddelerin veya gazların türlü biçimlerdeki ışıklı uzantısı, yalın - Bir nota
6. Pişmiş yemek - Genellikle orduda yemek dağıtımında kullanılan büyük metal kap - Çözümlemeli
7. Saydam tabaka ile göz merceği arasında bulunan, ince, kasılabilen bir zardan oluşan, gözün renkli bölümü - Labada da denilen, sulak çayırlarda kendiliğinden yetişen, çok yıllık ve yaprakları sebze olarak kullanılan bir bitki
8. Pamuk ipliğini sarmaya yarıyan el çıkırığı (yöresel) - Yabancı bir haber ajansı (kısa) - Dar, uzun ve hafif bir yarış kayığı
9. Bir akarsuyun herhangi bir kesiminden saniyede geçen suyun hacmi, akım - Gözü doymaz, haris - Bir kimseye çalıştığı yerce verilen tatil - Su
10. Kanun - Suyu toplama, sulama ve elektrik üretme amacıyla akarsu üzerine yapılan bent
11. Dinin kurallarına aykırı olmayan, dinî bakımdan yasaklanmamış olan -

Zamanın bölünemeyecek kadar kısa olan parçası
12. Mitoloji - Bir şehir veya bir bölge avukatlarının bağlı oldukları meslek kuruluşu
13. Köpek ve sığırlara yedirilmek için un ve kepekten hazırlanan yiyecek - Çok bulunan, çok rastlanan - Büyükanne, nine - Açıkça belirtilmeyen, dolaylı olarak anlatılan şey
14. Yunanistan'ın başkenti - Kumaşla astar arasına konularak giysinin dik durmasını sağlayan kolalı bez - Bir kan grubu
15. Sersem, ahmak, alık - Uzun süredir bir çözüm getirilmemiş - Götürü veya toptan satış
16. Yaban hayvanlarının kendilerine yuva edindikleri kovuk - Afyon'un bir ilçesi - Bir işten elde edilen iyi sonuç - Donuk renkli
17. Kaygusuz Abdal'ın kimi şiirlerinde kullandığı mahlası - Rus Kazakların başkanına verilen unvan - Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan illerinden biri
18. Amerikalılara özgü olan - Koyun ve keçiye verilen ortak ad - Başlık, sipersiz şapka
19. Kömür kalem - Tavlada bir sayısı - Bataklık gazı - Halk edebiyatında şiir
20. Abide - Kaçak, kaçmış olan - Elektrolitte artı uç - Genellikle içine sulu şeyler konulan metal vb. n. den yapılmış kap.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Cankurtaran sandalı - İsim - Dokuzuncu Hariciye Koşuşu, Fatih Harbiye, Yılmazlı adlı kitapları da olan roman yazarı
2. Şırnak iline bağlı ilçelerden biri - Yük gemisi - Su Altı Taarruz (kısa) - Sodyum elementinin simgesi - Şöhret
3. Orta büyüklükte, çok pullu, küt başlı, gümüş renginde, beyaz etli bir balık - Tanrı - Katışık olmayan, katışksız, saf - Uygun bulan, benimseyen, kabul eden
4. Eski Mısır tanrısı - Egemenlik - Pişman olma durumu
5. Kadına göre kocasının erkek kardeşlerinin eşlerinden her biri - Başkaldırıcı - Galatasaray'ın kurucuları arasında olan spor adamı
6. 100 m² değerinde yüzey ölçü birimi - Olması veya yapılması istenen bir şeyin zihinde aldığı biçim - Bir tür yaban mersini
7. Çalışkan, becerikli, elinden iyi iş gelen - Denizli iline bağlı ilçelerden biri - Kilometre (kısa) - "..., Kötü ve Çirkin" (1966 yapımı Sergio Leone'nin yönettiği İtalyan Spagetti Western filmi)

8. Az tıvı, yarı yaş yarı kuru olan toprak - Bir tür gevrek ve tıvı bisküvi
9. Kaon elementinin simgesi - Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi
10. Beddua - Doğu ülkelerinde yerli beyler ve Kırım girayları için kullanılan unvan - Hayvan gemi (yöresel)
11. Bir şeyin bir dizi içindeki yerini gösteren sayı, rakam - Ad, ün - Bir nota
12. Kilim, yünden dokunmuş yaygı - Bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü, istenç
13. "... Uzunlar" (aktör) - Ağzı geniş, tek kulplu su kabı
14. İstanbul'un eski adlarından biri - Bir dinin buyruklarını yerine getirme - Ülkemizin Doğu

Anadolu Bölgesi'nde yer alan illerinden biri
15. Bir toprak türü - Geveze - Savunma oyuncusu - Kürekle yürütülen dar, uzun, hafif tekne
16. Bir zaman birimi - Değerinden çok aşağı bir fiyatla alınan verilebilecek olan şey - Mavikantarın
17. Ray aralığı 60 cm veya daha az olan küçük demiryolu - ABD Uzay dairesi - Başlıca
18. Kırılmış kemikler için sarılan destek - Biricik - Seçiciler kurulu - Yafta
19. Biriktirilen mal veya para - Edebiyatın bir dalı - Gök
20. Arı kovani - Dördül - Gereksiz, yersiz, boş - Yenilgiyi kabul ettiğini belirtmek için kullanılan söz.

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

Basında eskiden çokça rastladığımız 'arka sayfa güzeli' geleneğini geri getiriyoruz ancak büyük bir farkla! Alanında ilk'lere imza atmış, 'kadınlar yapamaz' denilen mesleklerdeki cinsiyetçi kalıpları kırmış, cesur ve azimli kadın kahramanları tanıtacağız size. Onlar, bizlerle bu topraklarda yaşadı, mücadele etti ve başarılar kazandı. Lakin erkek egemen tarih anlayışı çoğunlukla onları yok saydı. Bu kadınları tarihin tozlu sayfalarından çıkarıp, kamuoyunun yeniden dikkatine sunmayı hedefliyoruz. Buyurun tarih yazan kadınların öykülerine...

İlk Türkiye güzeli Feriha Tevfik

Feriha Tevfik Negüz, (d. 1910-ö. 22 Nisan 1991), 1929 yılında Cumhuriyet gazetesi-nin düzenlediği yarışmayla Türkiye'nin ilk (resmi) güzellik kraliçesi seçildi.

Türkiye, 1929'da ülkenin en güzel kadını seçme kararı verdi. Hatta Atatürk'ün bu yarışmanın yapılması için emir verdiği söylenir. Aracılık edecek kuruluş ise Cumhuriyet gazetesidir. İlk duyuru oradan yapıldı. 4 Şubat 1929'da yayınlanan ilanda şöyle deniliyordu: "Bütün dünyada güzel kadınlar seçilir ve memleketlerinin güzellik kraliçesi intihap edilirken, bizim böyle bir kraliçemiz niçin olmasın? Türkiye'nin en güzel kadını acaba kimdir?"

İki gün sonra gerçek niyet açıklandı: "Türkiye'nin güzellik kraliçesini bulmaya karar verdik..." 16-25 yaş arasındaki "hanımlar" arasında "mühim ve ciddi" bir müsabaka yapılacaktır. Bir hafta sonra gazetenin sahibi ve başyazarı Yunus Nadi sütununu bu konuya ayırır. Bu arada güzellerin mayo ile jüri önüne çıkacakları, bunun ise "gayri ahlaklı" olduğu yolunda eleştiri getirenlere de cevap verir.

"ERKEKLER ANLAMAZ!"

Aday fotoğraflarının aylar süren yayınlanışı ülkenin gündeminde ciddi bir yer buldu. Fotoğrafların yanında bir yazışma sütunu ortaya çıktı. Örneğin bir kadın okur şöyle yazar: "Kadın güzelliğinden erkekler anlamaz!"

125 adayın fotoğraflarının yayınlanışı 21 Haziran 1929'da bitti. Sonra okurlar oy verdi. 1 Ağustos'ta açıklanan sonuçlara göre, 1121 oyla Muallâ Suzan birinci seçildi. Feriha Tevfik ise 721 oyla 11. sıradaydı. Gazete 400'ün üzerinde oy alan 48 yarışmacının büyük jüri önüne çıkmasına karar verdi. Yarışma Cumhuriyet gazetesinin üst katında yapıldı.

Jüri, önce ilk sekiz adayı seçti. Ardından bu sekiz ismi üç defa oylayarak da yarışmanın birincisini seçti: Hicran Hanım. Evet, yarışma jürisi 2 numaralı Hicran Hanım'ı Türkiye'nin en güzel kadını seçmişlerdi ki; kendisinin evli olduğu anlaşıldı. Yarışma şartnamesinde adayların bekar olması gerektiğine dair bir madde vardı ve bu sebeple Hicran Hanım oylama dışı bırakıldı. Hal böyle olunca adaylar bir kez daha jüri önüne çıktılar. Jürideki isimlerden Yazar Peyami Safa, aday-

lara hitaben, "Bu bir seçimden ziyade, kalplerimizle güzellikleriniz arasında çekilecek bir kuradır. Kazanamayanlar güzelliklerinden ziyade talihlerine küssünler" ifadelerinin yer aldığı kısa bir konuşma yaptı. Ardından adaylarla kısa sohbetler yapılarak konuşmalarına, seslerinin ahengine bakıldı ve tekrar bekleme salonuna geçtiler.

Cumhuriyet'e göre "Orta boylu, kıvrıkcık lepiska saçlı, altın gözlü, beyaz tenli, zarif endamlı, beyaz krep satenden bir elbise giymiş olan" Feriha Tevfik birinci seçildi. İkincilik Semine Nihat Hanım'a, üçüncülük ise (Me-

lek Sineması'nda düzenlenen yarışmada birinci olan) Matmazel Araksî'ye verildi.

"GALİBA İNSAN KİTLİĞİNDEN SEÇİLDİM"

Feriha hanım yıllar sonra o günü şöyle anlatmıştı: "Son defa beni salona sokarak masanın üstüne çıkarıldılar. Ne olduğunu anlamama vakit kalmadan Türkiye Güzeli seçildiğimi ilan ettiler. Tahmin edeceğimiz gibi, şaşkınlığım büyük oldu. Birden başım döndü ve kendimi kaybettim. 60 kişilik jüri heyetinin bu kararı oy birliğiyle verdiği öğrenince şaşkınlığım büsbütün artmıştı. Nedenise bu sığfata kendimi asla layık görmüyordum... O neticeye bugün bile hayret ederim... Galiba insan kıtlığında beni seçtiler."

OYUNCULUK YAPTI

Kraliçe seçildikten sonra çeşitli filmlerde oynayan Feriha Tevfik'in ilk filmi Kaçakçılar'dı. Sonraları tiyatrodan da yer aldı ancak 1939'dan sonra sahnelerden tamamen ayrıldı. Bu ayrılışın ayrıntıları üzerine pek konuşmadı, sadece kırgın olduğunu ve değerinin bilinmediğini söyledi: "Memleketime sahnede çalışarak

faydalı olmayı düşünüyordum. Fakat Darülbeydiyin iç yüzünü gördükten sonra yüreğim cız etti, ümitlerim kırıldı. Ben bu hayal kırıklığına bunca yıl dayandımsa, sade ruhumdaki sanat ateşi ile tahammül ettim. Lakin bütün fedakârlıklarına rağmen, hiçbir zaman ne madde, ne manevi bir karşılık bulmuş değilim."

Üç kez evlendi, 1955 yılında ölen üçüncü kocası olan ceza avukatı Sadi Rıza Dağ'dan tek çocuğu olan Atilla Germiyanoglu dünyaya geldi. 22 Nisan 1991'de geçirdiği bir beyin kanaması sonucunda yaşamını yitirdi. Mezarı Kadıköy İçerenköy mezarlığındadır.

KADIKÖY SİNEMALARINA GİDERDİ

1988'de Gökhan Akçura'nın kendisiyle yaptığı görüşmede Feriha Tevfik, sinemaya küçük yaşlardan itibaren çok meraklı olduğunu söylemişti. Hafta sonları dadısıyla birlikte Kadıköy'deki sinemalara giderlermiş. O yıllarda en sevdiği oyuncular Rudolph Valentino ve Vilma Banke imiş. Sinema oyunculuğuna başlamasını ise şöyle anlatmıştı: "Güzellik yarışması için gazetede önce fotoğraflar yayınlanmıştı. Bu fotoğraflar İpeççi Kardeşler'in ilgisini çekmiş. Zaten ailecek bir tanışıklık vardı. Bir gün İpeççi Kardeşler ve Muhsin Ertuğrul bizim eve gelerek, annemden benim Kaçakçılar filminin başrolünde oynamamı istediler. Biz de kabul ettik."

Kaynakça: wikipedia ve Gökhan Akçura'nın yazıları <https://medium.com/t%C3%BCrkiye/1%CC%871k-g%C3%BCzellik-kral%C3%A7emiz-feriha-tevfik-bd29864bf4e2>

İLK GÜZEL KİMDİ?

Türkiye'nin ilk güzellik yarışması, 1925 ya da 1926 yılında İpek Film Şirketi'nce düzenlendi. Ancak, "ciddi ve muntazam bir şekilde tertip edilmediği" iddiaları nedeniyle geçersiz oldu.

Yapılan yorumlarda "Sahneye çıkan kızların bazıları alkışlar, bazıları ıslıklarla karşılanmış, bir takım delikanlı grupları kendi tanıdıkları ve beğendikleri

kızlar lehinde gürültülü nümayişler yapmışlardı. Birinciliği, aynı sinemada halka yer gösteren Madmazel Araksî Çetinyan isminde bir Ermeni kızı kazanmıştı. Bu müsabakanın mükafatı, birincinin sinema artisti olarak Amerika'ya gönderilmesi olduğu halde Çetinyan'ın hâlâ İstanbul'da olması maksadın, müsabakayı tertip eden film şirketinin üste para da kazanarak kendisine reklam yapmak isteyen bir açığözlüğünden ibaret olduğunu göstermiştir" denilmişti.

VARLIĞIYLA GÜÇ VEREN BABALARIMIZ...

Babalar
Gününüz
Kutlu Olsun.

Av. Şerhil Dara ODABAŞI
Kadıköy Belediye Başkanı